

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SROVNÁNÍ POSTAVENÍ SOUDNÍHO EXEKUTORA

V RÁMCI ZEMÍ EU

Pavel Burt

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Pavel BURT
Osobní číslo:	R16M0033P
Studijní program:	M6805 Právo a právní věda
Studijní obor:	Právo
Téma práce:	Srovnání postavení soudního exekutora v rámci zemí EU
Zadávací katedra:	Katedra občanského práva

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Historický vývoj institutu soudního exekutora
3. Postavení soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU
4. Vznik a zánik institutu soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU
5. Činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU
6. Odměna za činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU
7. Samospráva soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU
8. Odpovědnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU
9. Dohled nad činností soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU
10. Závěr

Rozsah diplomové práce:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Jitka Wolfová

Katedra občanského práva

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Srovnání postavení soudního exekutora v rámci zemí EU*“ zpracoval zcela samostatně. Veškeré prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, jsou řádně vyznačeny v seznamu použitých pramenů a literatury způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni dne 31. března 2021

.....

Pavel Burt

Poděkování

Touto cestou bych velmi rád poděkoval JUDr. Jitce Wolfové za její odborné vedení, trpělivost a cenné rady při vedení mé diplomové práce.

Děkuji tímto i své rodině, která mi byla obrovskou a nenahraditelnou oporou po celou dobu studia na vysoké škole.

Obsah

Seznam použitých zkratk	10
1 Úvod	12
2 Historický vývoj institutu soudního exekutora	14
2.1 Soudní exekutor v době římského impéria	14
2.2 Soudní exekutor ve středověku až do roku 1896	15
2.3 Soudní exekutor od roku 1896 do roku 2001	16
2.4 Soudní exekutor od roku 2001 do současnosti	18
3 Postavení soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU	20
3.1 Postavení soudního exekutora v ČR	21
3.1.1 Exekutorský úřad	24
3.1.2 Zaměstnanci exekutora	25
3.2 Postavení soudního exekutora na Slovensku	27
3.2.1 Exekutorský úřad	29
3.2.2 Zaměstnanci exekutora	29
3.3 Postavení soudního exekutora v Polsku	31
3.3.1 Exekutorská kancelář	33
3.3.2 Zaměstnanci exekutora	34
3.4 Postavení soudního vykonavatele v Německu	35
3.4.1 Kancelář soudního vykonavatele	36
3.4.2 Zaměstnanci soudního vykonavatele	37
4 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU	38
4.1 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v ČR	38
4.1.1 Předpoklady k výkonu činnosti	38
4.1.2 Jmenování soudním exekutorem	39
4.1.3 Zánik výkonu funkce exekutora	40
4.2 Vznik a zánik institutu soudního exekutora na Slovensku	42
4.2.1 Předpoklady k výkonu činnosti	42
4.2.2 Jmenování soudním exekutorem	43
4.2.3 Zánik výkonu funkce exekutora	43
4.3 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v Polsku	44
4.3.1 Předpoklady k výkonu činnosti	44
4.3.2 Jmenování soudním exekutorem	45
4.3.3 Zánik výkonu funkce exekutora	46
4.4 Vznik a zánik institutu soudního vykonavatele v Německu	46

4.4.1	Předpoklady k výkonu činnosti	46
4.4.2	Jmenování soudním vykonavatelem	47
4.4.3	Zánik výkonu funkce exekutora	48
5	Činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU.....	49
5.1	Činnost soudního exekutora v ČR	49
5.1.1	Exekuční řízení obecně	49
5.1.2	Způsoby provedení exekuce	50
5.1.3	Další činnost soudního exekutora.....	51
5.2	Činnost soudního exekutora na Slovensku	51
5.2.1	Exekuční řízení obecně	52
5.2.2	Způsoby provedení exekuce	53
5.2.3	Další činnost soudního exekutora.....	53
5.3	Činnost soudního exekutora v Polsku.....	54
5.3.1	Exekuční řízení obecně	54
5.3.2	Způsoby provedení exekuce	55
5.3.3	Další činnosti soudního exekutora	55
5.4	Činnost soudního vykonavatele v Německu.....	56
5.4.1	Výkon rozhodnutí obecně	56
5.4.2	Způsoby výkonu rozhodnutí.....	57
5.4.3	Další činnosti soudního vykonavatele.....	57
6	Odměna za činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU	59
6.1	Odměna soudního exekutora v ČR.....	59
6.1.1	Náklady exekučního řízení obecně.....	59
6.1.2	Výše odměny exekutora a způsob jejího určení	60
6.1.3	Náklady exekutora.....	61
6.1.4	Materiální nezávislost soudního exekutora pohledem de lege ferenda	61
6.2	Odměna soudního exekutora na Slovensku	63
6.2.1	Náklady exekučního řízení obecně.....	63
6.2.2	Výše odměny exekutora a způsob jejího určení	64
6.2.3	Náklady exekutora.....	65
6.3	Odměna soudního exekutora v Polsku	65
6.3.1	Náklady exekučního řízení obecně.....	65
6.3.2	Výše odměny exekutora a způsob jejího určení	66
6.3.3	Náklady exekutora.....	67
6.4	Odměna soudního vykonavatele v Německu	67

6.4.1	Náklady výkonu rozhodnutí obecně.....	67
6.4.2	Příjem soudního vykonavatele	68
6.4.3	Náklady soudního vykonavatele	69
7	Samospráva soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU	70
7.1	Samospráva soudních exekutorů v ČR.....	70
7.1.1	Exekutorská komora ČR	70
7.1.2	Práva a povinnosti členů Exekutorské komory ČR.....	70
7.1.3	Orgány Exekutorské komory ČR	71
7.2	Samospráva soudních exekutorů na Slovensku.....	73
7.2.1	<i>Slovenská komora exekútorov</i>	73
7.2.2	Práva a povinnosti členů <i>Slovenské komory exekútorov</i>	73
7.2.3	Orgány Slovenské komory exekútorov	74
7.3	Samospráva soudních exekutorů v Polsku	75
7.3.1	Regionální komory soudních exekutorů.....	75
7.3.2	Orgány exekutorské komory	75
7.4	Samospráva soudních vykonavatelů v Německu	76
7.4.1	<i>Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V.</i>	76
7.4.2	Orgány DGVB.....	77
7.4.3	Práva a povinnosti členů spolku soudních vykonavatelů.....	78
7.5	Mezinárodní unie soudních exekutorů.....	79
8	Odpovědnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU	81
8.1	Odpovědnost soudního exekutora v ČR	81
8.1.1	Odpovědnost soudního exekutora k náhradě újmy	81
8.1.2	Kárná odpovědnost soudního exekutora	81
8.1.3	Trestní odpovědnost soudního exekutora.....	83
8.2	Odpovědnost soudního exekutora na Slovensku	83
8.2.1	Odpovědnost soudního exekutora k náhradě škody	83
8.2.2	Disciplinární odpovědnost soudního exekutora	84
8.2.3	Trestní odpovědnost soudního exekutora.....	85
8.3	Odpovědnost soudního exekutora v Polsku.....	85
8.3.1	Odpovědnost soudního exekutora k náhradě škody	85
8.3.2	Disciplinární odpovědnost soudního exekutora	86
8.3.3	Trestní odpovědnost soudního exekutora.....	87
8.4	Odpovědnost soudního vykonavatele v Německu.....	87
8.4.1	Odpovědnost soudního vykonavatele k náhradě škody	87
8.4.2	Disciplinární odpovědnost soudního vykonavatele.....	88

8.4.3	Trestní odpovědnost soudního vykonavatele	89
9	Dohled nad činností soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU	90
9.1	Dohled nad činností soudních exekutorů v ČR	90
9.2	Dohled nad činností soudních exekutorů na Slovensku	91
9.3	Dohled nad činností soudních exekutorů v Polsku.....	92
9.4	Dohled nad činností soudních vykonavatelů v Německu.....	94
10	Závěr	96
	Resumé	99
	Seznam použitých zdrojů a literatury	100
	Příloha – Srovnávací tabulky	108

Seznam použitých zkratk

BBG	Bundesbeamtengesetz
BeamtStG	Gesetz zur Regelung des Statusrechts der Beamtinnen und Beamten in den Ländern (Beamtenstatusgesetz)
BDG	Bundesdisziplinalggesetz
ČR	Česká republika
DGVb	Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V.
EŘ	Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů
EU	Evropská unie
ex. por.	Zákon č. 233/1995 Z.z., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov
GG	Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland
GVO	Gerichtsvollzieherordnung
GvKostG	Gesetz über Kosten der Gerichtsvollzieher
kancelářský řád	Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky, ze dne 23. května 2002, (Změna:15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013) - Kancelářský řád
Komora	Komora soudních exekutorů České republiky
občanský soudní řád	USTAWA ze dne 17. listopadu 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
organizační řád	Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 6. prosince 2001 (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013, Změna: 26. března 2014) - Organizační řád
o. s. ř.	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

SKE	Slovenská komora exekútorov
SR	Slovenská republika
SRN	Spolková republika Německo
UIHJ	Mezinárodní unie soudních exekutorů
zkušební řád	Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 17. července 2001 (Změna: 17. prosince 2002, Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 16. února 2012, Změna: 23. května 2013) - Zkušební řád
ZPO	Zivilprozessordnung

Pozn.: V seznamu nejsou uvedeny zkratky všeobecně známé nebo používané jen ojediněle s vysvětlením v textu.

1 Úvod

Aby právo plnilo řádně svoji roli, musí být vynutitelné. Úkolem státu je zajistit svou mocenskou silou oprávněnému splnění jeho práva v případě, že se povinný odmítá podrobit dobrovolně.¹ Tento úkol se však státům dlouhou dobu nedařilo naplňovat a celková vykonatelnost práva byla žalostná. Postupně v mnoha evropských zemích přicházeli s řešením. Přenést část veřejné moci na institucionálně nezávislé osoby, a svěřit výkon rozhodnutí (exekuce²) do jejich rukou. Tak vzniklo povolání soudního exekutora, které známe dnes.

Tato diplomová práce si bere za cíl prozkoumat institut soudního exekutora jako právnické profese na pomezí soukromého a veřejného práva. Těžištěm práce je porovnání jeho postavení a funkce v právních řádech vybraných zemí Evropské unie. Pozornost je zaměřena na předpoklady k výkonu a jmenování exekutora, jeho činnost i odměnu za ni. Další část práce se věnuje fungování a struktuře profesních samosprávných exekutorských komor a také odpovědnosti exekutora, která je s jeho postavením spojena. Tato práce nabízí i krátký exkurz do problematiky subjektů, které na činnost exekutora dohlíží. Dílčím cílem bude porovnání místní příslušnosti exekutora a její dopady na exekuční činnosti.

Srovnání jsou podrobeny země střední Evropy. Východiskem je právní úprava soudních exekutorů v České republice, která je komparována s právní úpravou Slovenska, Polska a Německa. Důvodem je skutečnost, že institut soudního exekutora v Polsku a na Slovensku vznikl v podobném období. Jiný vzhled do problematiky vnáší německá právní úprava, jelikož tamější institut soudního exekutora je pojímán odlišně od ostatních porovnávaných zemí.

Práce je zpracována pomocí popisné a komparativní metody, s prvky analýzy a je členěna do několika kapitol. Úvodem do problematiky je krátký pohled na historický vývoj institutu soudního exekutora. Druhá kapitola obecně pojednává o postavení soudního exekutora v jednotlivých zemích. Třetí kapitola se věnuje zákonným předpokladům pro jmenování soudního exekutora a důvody pro zánik jeho funkce. Následují stěžejní kapitoly zabývající se nejprve exekuční a další

---

¹ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9 s. 7.

² Nevyplývá-li z textu něco jiného, nejsou pro účely této práce rozlišovány pojmy „výkon rozhodnutí“ prováděný výhradně soudy dle zákona č. 99/1963 Sb, občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), a „exekuce“ prováděná výhradně soudním exekutorem dle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákon (dále jen EŘ).

činností exekutora a poté také jeho odměnou za činnost. Šestá kapitola se zaměřuje na způsoby organizace soudních exekutorů v samosprávných komorách a popisuje práva a povinnosti jejich členů a se snaží porovnat strukturu orgánů profesních komor, jejich pravomoci a funkci. Sedmá kapitola analyzuje problematiku odpovědnosti exekutora. Není opomenuta ani právní úprava dohledu nad činností exekutora. Závěrem se autor snaží zhodnotit získané poznatky a uvést návrhy na zefektivnění české právní úpravy. K vybraným kapitolám je graficky zpracováno porovnání jednotlivých institutů nacházející se v příloze této práce. Posouzení výhod a nevýhod jednotlivých právních úprav je ponecháno na subjektivním posouzení čtenáře.

2 Historický vývoj institutu soudního exekutora

2.1 Soudní exekutor v době římského impéria

Historický exkurz ke kořenům právní úpravy nuceného výkonu práva pomůže lépe pochopit dnešní právní úpravu, samotný význam exekuce a institut soudních exekutorů, počínaje obdobím práva římského, které svou nadčasovostí vytvořilo základ pro dnešní právní řády na území Evropy.

Exekuce v nejstarších dobách římského práva byla z dnešního pohledu prováděna značně násilnou formou. Historicky prvním dochovaným způsobem exekuce³ byla exekuce personální. Tento způsob výkonu rozhodnutí umožňoval věřiteli doslova vložit ruku na povinného. Cílem osobní exekuce nebylo primárně vymoci dluh, ale vykonat mstu na dlužníkovi. Výkon rozhodnutí v tomto případě po marném uplynutí lhůty k dobrovolnému plnění (pariční lhůta) prováděl na samotném dlužníkovi sám věřitel, který byl oprávněn s dlužníkem nakládat dle své libosti tak, že si jej mohl ponechat jako otroka, prodat jinému do otroctví nebo i usmrtit. Pro povinného bylo výhodnější splnit své závazky dobrovolně.

Moderní římské právo již umožňovalo provádět výkon rozhodnutí na majetku dlužníka. Vznik této formy exekuce se datuje do prvního století po Kristu. Na rozdíl od exekuce osobní, jejímž účelem bylo vykonat mstu na dlužníku, majetková exekuce měla za cíl vylepšit ekonomické postavení věřitele. V rané fázi byl buď celý dlužníkuv majetek prodán (*venditio bonorum*), nebo převeden na věřitele (*cessio bonorum*). Původně privilegovaná právní úprava pro senátory umožňovala prodej pouze jednotlivých kusů majetku. Výkon majetkové exekuce již nebyl plně v rukou věřitele, ale byl prováděn za pomoci praetorských prostředků. Praetor disponoval zejména soudními pravomocemi. Na základě jeho rozhodnutí bylo možno vést exekuci na majetek dlužníka. Praetor přiřkl celý majetek dlužníka věřiteli do držby, který jej mohl následně prodat. V případě cese (*cessio bonorum*) musel být převod majetku praetorem schválen.⁴ Nelze říci, že by praetor představoval institut soudního exekutora tak, jak je znám dnes, ale vzhledem k jeho činnosti ho k němu lze nejvíce připodobnit. Tito lidem volení úředníci (praetor v překladu vůdce lidu) působili ve své funkci zpravidla na období

---

³ Za první pramen exekučního řízení lze považovat Zákon dvanácti desek (*Leges duodecim tabularum*) pocházející z 5. stol. před n. l.

⁴ DOSTALÍK, Petr. Odras ustanovení § 50 odst. 2 exekučního řádu v římském právu. *Komorní listy*, I/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015, s. 28-31.

jednoho roku a svou činnost vykonávali bez nároku na odměnu. Z tohoto důvodu se praetorem stávali většinou zámožní římsí občané.⁵

2.2 Soudní exekutor ve středověku až do roku 1896

Právněhistorický vývoj v českých zemích v období středověku je charakterizován svou roztržitostí a nejednotností. V zásadě v tomto období lze pozorovat dualismus právních systémů, kdy zde vedle sebe působilo právo městské a právo zemské. V průběhu doby se v exekučním řízení objevovalo stále více formalit, a tak lidé již nemohli brát právo do svých rukou, ale k výkonu byl nutný souhlas státního úředníka. Ve srovnání obou zmíněných právních systémů můžeme konstatovat, že zemské právo bylo oproti právu městskému svázáno více formalitami a řízení bylo z tohoto důvodu také pomalejší. Nutno zmínit, že jak v rámci práv městských, tak v rámci práv zemských existovaly odlišnosti v právní úpravě.⁶ Po bitvě na Bílé Hoře, která byla pro České země významnou událostí, docházelo až do období osvěceneckého absolutismu ke sblížení práva městského a zemského, kdy právo zemské spíše přebíralo instituty městského práva.

Na území českých zemí stále nebyla známa profese soudního exekutora, jakou ji známe dnes. Opět můžeme zmínit dobové instituty, které měly výrazné pravomoci v exekučním řízení. Pro obě právní úpravy bylo typické, že exekuci prováděli státní úředníci. Ti prováděli více činností v rámci veřejné správy a exekuční činnost byla pouze jednou z mnoha. V zemském právu vystupoval v této funkci zemský komorník nebo místokomorník. V určité fázi exekučního řízení vystupoval také purkrabí (případně purkrabští úředníci).⁷ Obdobnou pozici dle práva městského vykonával rychtář nebo purkmistr. Za výkon státní činnosti byli odměňováni různými způsoby. Většinu příjmů tvořil plat od státu, ale také příjmy z dávek, poplatků a pokut. Úředník měl tedy stálý plat a jeho odměna se neodvíjela od úspěšnosti vymáhání pohledávky.⁸

---

⁵ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0, s. 35-36.

⁶ Významným druhem městského práva bylo např. Magdeburské, Švábské, Flanderské. Zemské právo bylo děleno zejména na české a moravské.

⁷ SMOLÍK, Petr. *Exekuce dle práv zemských. Komorní listy*, III/2011. Praha: Exekutorská komora ČR, 2011, s. 25.

⁸ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0, s. 38-39.

V době, kdy na našem území můžeme o profesi exekutora hovořit pouze s ohledem na jejich činnost, se jinde v Evropě tvořil institut soudního exekutora zcela samostatného. Vzorem pro ostatní země a dnešní úpravu soudní exekuce se stala Francie založená na kontinentálním typu právní kultury. Začátkem 14. století zde působí jako soudní pomocníci (někdy nazývaní dveřníci) tzv. huissier de justice. Při výkonu soudních rozhodnutí doprovázeli věřitele do bydliště dlužníka a pomáhali mu vymoci dluh. Autorita huissier de justice, kteří byli oděni ve stejnokroji a pohybovali se na koních, působila také na mentální stránku dlužníků. Výkon rozhodnutí s jejich pomocí se osvědčil a huissier de justice brzy získali další pravomoci a vytvořili svoji vlastní samosprávnou komoru. Jedná se tak o nejstarší exekuční komoru na světě, a i díky tomu získalo jejich povolání značnou prestiž. Následující vývoj francouzských soudních exekutorů byl ovlivněn dekrety Napoleona I. Bonaparte, které založily právní základy povolání. Dekret tedy stanovil, že huissier de justice je státním úředníkem, placeným ze státní pokladny⁹ a pro výkon funkce musí splňovat určité podmínky a mít určité odborné znalosti. U každého soudu působila samosprávná komora soudních exekutorů, která měla omezený počet svých členů. Tato právní úprava je do značné míry podobná moderním předpisům.¹⁰

2.3 Soudní exekutor od roku 1896 do roku 2001

Mezníkem ve vývoji celého rakousko-uherského procesního práva, a tím i práva exekučního, byl rok 1896, kdy byla vydána celá řada předpisů upravujících jednotlivá stádia civilního řízení, organizaci a složení soudů. Cílem zákonodárců bylo zejména zefektivnit a zrychlit dosavadní exekuční řízení řídicí se Josefinským soudním řádem. Nový exekuční řád (z. č. 79/1896 ř. z.) byl následně recepčním zákonem převzat do československého právního řádu a v Československu platil až do roku 1950. Skládal se ze dvou částí. Část „Exekuce“ obsahující všeobecná ustanovení, jednotlivé formy způsobu exekuce a část „Exekuční úkony“, která upravovala úkony k zajištění peněžitých pohledávek. Při srovnání zákona č. 79/1896 ř. z. s dnešní úpravou exekučního práva je možné shledat značnou řadu

---

⁹ Dlužník ani věřitel nehradili náklady exekuce, a tak věřitel dostal to, co mu náleželo.

¹⁰ BALÍK, Stanislav, *Z historie profese soudního exekutora ve Francii. [přednáška]*. Plzeň: Seminář z předmětu Exekuce a výkon rozhodnutí v min. a souč., 3. 10. 2016.

souvislostí. Exekuční řád vytvořený ke konci 19. století byl tedy velmi zdařilým dílem.¹¹

Exekuční řád z roku 1896 věnoval také velkou pozornost osobám, jež samotnou exekuci prováděly jako tzv. výkonné orgány. Výkonné orgány byly zvláštními soudními úředníky, kteří vykonávali exekuční úkony na základě pokynů exekučního soudu. Prováděcí předpisy¹² upravovaly postavení těchto osob, vystupujících za výkonný orgán, a podmínky výkonu jejich funkce. Za výkonný orgán byli považováni výkonní úředníci jednotlivých soudů, nebylo-li jich, pak úředníci soudní kanceláře a sluhové soudní. Jejich oprávnění stanovoval exekuční řád v § 25 a následujícím. Vyžadoval-li to účel exekuce, byli úředníci oprávněni prohledat dlužníkův byt, jeho schránky nebo dokonce i šaty, které měl na dlužník sobě.¹³

Pro období po vzniku samostatného Československého státu, tj. od roku 1918, byl charakteristický právní dualismus právních řádů.¹⁴ Směrem k unifikaci celého procesního práva směřovala osnova vládního návrhu civilního řádu soudního a exekučního řádu z první poloviny 40. let. Vlivem historických událostí se návrhy zmíněných zákonů nestihly do konce první republiky realizovat.

V letech 1949 - 1950 došlo k rekodifikaci mnoha zákonů včetně občanského práva hmotného a procesního. Významnou měrou se to také dotklo exekučního řádu z roku 1896, který byl nahrazen zákonem č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních.¹⁵ Část čtvrtá zmíněného zákona, věnovaná exekuci, v § 431 pojednává o osobách, které byly příslušné k provedení exekuce. Z ustanovení vyplývá, že se jednalo o výkonné úředníky soudu, kteří byli vázáni příkazy soudu. Výkonní úředníci byli oprávněni ke všem úkonům, jichž bylo k výkonu exekuce třeba, zejména k přijetí plnění od dlužníka a zprostředkování vzájemného plnění vymáhajícího věřitele, které souviselo s výkonem exekuce. Lze shrnout, že úprava osob vykonávající exekuci se příliš nelišila od úpravy předešlé.¹⁶

---

¹¹ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. Aktuálnost exekučního řádu z roku 1896. *Komorní listy*, II/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2014. s. 27-31.

¹² Jednalo se zejména o jednacím řád pro soudy první a druhé stolice (např. nařízení ministerstva spravedlnosti č. 112/1897 ř. z.).

¹³ SMOLÍK, Petr. S exekucí proti proudu času aneb Co se do sborníku nevešlo. *Komorní listy*, IV/2011. Praha: Exekutorská komora ČR, 2011. s. 35.

¹⁴ Na území českých zemí platil recipovaný rakouský právní řád. Na území Slovenska a Podkarpatské Rusi byla převzata uherská právní úprava. Byl zřízen speciální úřad (ministerstvo pro unifikaci), jehož úkolem bylo sjednotit právní úpravu na území tehdejšího Československa.

¹⁵ SCHELLE, Karel, Jr KAREL SCHELLE a Ilona SCHELLEOVA. *Zwangsvollstreckungsrecht in der Tschechischen Republik*. 1. Aufl. München: GRIN-Verl. ISBN 36-407-9721-3., s. 22.

¹⁶ § 431 zákona č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád).

Významnou reformou civilního procesu bylo až přijetí občanského soudního řádu v roce 1963, který je s řadou novelizací¹⁷ platný dodnes. Došlo zejména ke změně v terminologii, kdy se exekuce stala výkonem rozhodnutí, věřitel se stal oprávněným a dlužník povinným. O nařízení výkonu a provedení rozhodnutí se staral předseda senátu, který mohl žádat o součinnost národní výbor a společenské organizace, kterým byly poměry povinného dobře známy. Jednoduchými úkony v rámci výkonu rozhodnutí mohl předseda senátu pověřit pracovníka soudu (vykonavatele).¹⁸ Novelizovaným zněním, publikovaným pod č. 519/1991 Sb., prošel občanský soudní řád výraznou změnou, která se dotkla také výkonu rozhodnutí. Praxe ukázala, že soudní výkon rozhodnutí podle této úpravy byl zdlouhavý, trpěl těžkopádností a nízkou mírou vymahatelnosti.

2.4 Soudní exekutor od roku 2001 do současnosti

Následkem listopadových událostí v roce 1989 došlo v ČR k zásadní změně politického uspořádání a s tím související změně právního řádu, která pomohla k rozkvětu svobodných právnických profesí. Vzniku institutu soudního exekutora napomohl porevoluční stav justice, jejíž výkon rozhodnutí nebyl efektivní a soudní orgány byly zcela přetížené. To zapříčinilo zahájení diskuze o změně legislativy, která vyústila v návrh zákona o soudních exekutorech, jakožto svobodných osobách provádějících exekuce. Inspirací pro české zákonodárce byla slovenská právní úprava o soudních exekutorech účinná od 1. prosince 1995. Dne 3. dubna 2001 byl v částce č. 48 vyhlášen zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů,¹⁹ a došlo tak ke vzniku nové právní profese soudního exekutora v ČR. Od nabytí účinnosti exekučního řádu mohou exekuci provádět vedle soudů také soudní exekutoři, jakožto úřední osoby specializované na výkon rozhodnutí.

I tento zákon prošel mnohými změnami. V roce 2009 přešlo na soudního exekutora mnoho doposud soudních pravomocí. Od té doby lze návrh na nařízení exekuce podat rovnou u soudního exekutora, a nově bylo také možné zřídit exekutorské zástavní právo na nemovitost povinného. Změnou provedenou

---

¹⁷ K datu 1.3.2021 konkrétně 120 novelizací.

¹⁸ § 265 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, znění účinné od 1. 4. 1964 do 30. 6. 1967 (vyhlášené znění).

¹⁹ Ministerstvo vnitra. *Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. [cit. 07.03.2021]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=120/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

zákonem č. 396/2012 Sb. byla omezena dvojkolejnost právní úpravy exekuce. Ve věcech výchovy nezletilých dětí, vyklizení bytu nebo místnosti se zajištěním bytové náhrady, vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným a cizích rozhodnutí provádí pouze soud, v ostatních věcech je příslušným k provedení soudní exekutor.²⁰

Již delší dobu je v právních kruzích diskutována otázka zavedení teritoriality soudních exekutorů, která by znamenala další změnu exekučního řádu. Dosud platí, že exekuci vede ten soudní exekutor, kterého označí oprávněný v exekučním návrhu. Navrhovaná změna počítá s tím, že exekuci by prováděl exekutor sídlící nejbližší trvalému bydlišti povinného a všechny exekuce povinného by vedl tentýž exekutor, čímž by byl lépe naplněn požadavek nezávislosti a nestrannosti exekutora vyjádřený v § 2 EŘ. Zmíněný model vychází ze slovenské právní úpravy.²¹

---

²⁰ ROŠER, Michal. *Exekuční postih obchodního podílu společníka ve společnosti s ručením omezeným a družstevního podílu člena družstva a jeho následky*. Plzeň, 2014. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. s. 5-7.

²¹ TEJC, Jeroným. Chceme princip: Jeden dlužník, jeden exekutor. *Komorní listy*, IV/2019. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019., s. 35.

3 Postavení soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU

Historickým vývojem počínajícím ve středověké Francii se postupně vytvořil institut soudního exekutora po celé Evropě tak, jak ho známe dnes. Místní zvyklosti a postupný vývoj právní úpravy na území jednotlivých zemí Evropy ovšem stanovil odlišné pojetí postavení soudního exekutora v právních řádech těchto zemí. Tato práce se zaměřuje na postavení soudních exekutorů v rámci některých zemí Evropské unie. Evropská unie je politickým a ekonomickým společenstvím států, jejíž cílem je prosazování míru, zajišťování svobody, bezpečnosti a spravedlnosti bez omezení vnitřními hranicemi a ekonomická podpora svých členů. Členy EU jsou signatáři zakládacích smluv.

V zásadě můžeme rozlišovat (nejen v rámci zemí EU) dvě základní pojetí postavení soudních exekutorů. Buď může být exekutor vnímán jako soukromá osoba, nebo je považován za státního zaměstnance. Většina států EU nahlíží na soudního exekutora jako na soukromou osobu pověřenou zákonem k výkonu exekuční činnosti. V rámci své činnosti mohou být exekutoři omezeni na určité území (nejčastěji podle místní příslušnosti exekučního soudu), bez ohledu na jejich soukromoprávního nebo veřejnoprávní postavení. S určitou formou teritoriality (stanovené místní příslušnosti) exekutora se setkáme ve většině států EU. Rozdíl soukromoprávních exekutorů je v jejich postavení v rámci hospodářské soutěže. Volná soutěž je zajištěna tím, že věřitel si pro výkon může vybrat kteréhokoliv exekutora. Naopak právní úprava, která zmíněný výběr exekutora věřiteli neumožňuje, zabraňuje volné soutěži exekutorů. V současné době je umožněna hospodářská soutěž v 15 státech EU, výjimkou je pouze Slovensko a Maďarsko.²²

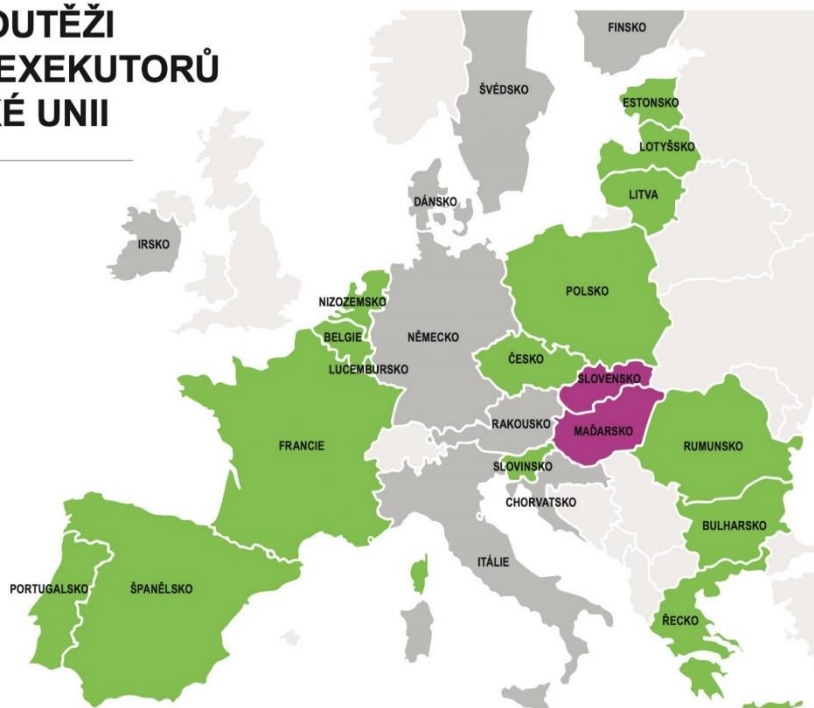
---

²² Advokátní deník. *ČAK se vyjádřila k otázce teritoriality soudních exekutorů* [online]. Praha: Advokátní deník, 2020. [cit. 01.03.2020]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/02/11/cak-se-vyjadrila-k-otazce-teritoriality-soudnich-exekutoru/>

Obrázek č. 1: Fakta o soutěži soudních exekutorů v Evropské unii

FAKTA O SOUTĚŽI SOUDNÍCH EXEKUTORŮ V EVROPSKÉ UNII

- Soukromí exekutoři se soutěží
- Soukromí exekutoři bez soutěže
- Státní exekutoři

Zdroj: Česká justice. *Exekuce přehledně: Jak se vymáhají dluhy v Evropě* [online]. Praha: Česká justice, 2020. [cit. 26.02.2021] Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/wp-content/uploads/2020/02/ku.jpg>

3.1 Postavení soudního exekutora v ČR

Svobodná profese soudního exekutora je dnes, po 20 letech svého fungování, s jistotou řazena mezi klasická právnícká povolání. Přijetím zákona o soudních exekutorech, publikovaným pod číslem 120/2001 Sb., „byla společnost konfrontována s nově konstituovaným institutem soudního exekutora, založeným na principu „jakákoliv činnost exekutora začíná tam, kde končí činnost soudu v nalézacím řízení“.²³

Exekučním řádem založený orgán *sui generis* byl pověřen k výkonu exekuční a další činnosti. Z výkladu základních ustanovení exekučního řádu lze soudit, že postavení exekutora má smíšenou povahu.

Veřejnoprávní povahu soudního exekutora zakládá ust. § 28 EŘ, které považuje úkony exekutora za úkony exekučního soudu. Stát tak na exekutora převedl část své veřejné moci, která jinak přísluší pouze soudům a zákonem mu vymezil okruh jeho působnosti a stanovil jeho pravomoci.²⁴ Exekutor je nadán

²³ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0. s. 46.

²⁴ Důvodem byla malá efektivita výkonu rozhodnutí vykonávána soudy.

pravomocí autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech osob, a proto musí vykonávat svoji činnost nestranně a nezávisle. Je fyzickou osobou provádějící nucený výkon exekučních titulů a je povinen vést exekuci proti povinnému v případě, že je na základě exekučního návrhu pověřen soudem k provedení exekuce. K uvedenému se vyjádřil Ústavní soud v usnesení, sp. zn. III. ÚS 158/05 následovně: „*exekutor nemůže toto pověření k provedení exekuce odmítnout (exekutor je vyloučen z provedení exekuce pouze za podmínek uvedených v § 29 exekučního řádu).*“

Exekutor na základě § 1 EŘ vedle exekuční činnosti vykonává také další činnosti podle exekučního řádu (poskytování právní pomoci, sepisování exekutorských zápisů osvědčujících určité skutečnosti, přijímání peněz, listin a jiných movitých věcí do úschovy a další). Svoji činnost vykonává dle § 3 EŘ za úplatu. Soukromoprávní povaha exekutora vyplývá z jeho další činnosti, odpovědnosti a financování a exekutora tak lze charakterizovat jako podnikatele ve smyslu § 420 občanského zákoníku.²⁵ Úprava institutu soudního exekutora má zákonný rámec a exekutor je při své činnosti vázán Ústavou ČR, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.

S ohledem na exekuční činnost, kterou lze považovat za výkon soudní moci, jsou na profesi exekutora kladeny obdobné požadavky jako na profesi soudce. Exekutorem tak může být fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle exekučního řádu, exekuční činnost vykonává nezávisle a při výkonu svého povolání i ve svém občanském životě je povinna zdržet se všeho, co by mohlo narušit důstojnost exekutorského povolání nebo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti.²⁶

Materiální zabezpečení exekutora by mělo představovat jednu z garancí jeho nezávislosti, obdobně jako u soudce. Zdrojem exekutorových příjmů je majoritně odměna z exekuční činnosti, ostatní činnost tvoří pouze malou část příjmu. V obstarávání jiných příjmů je exekutor zákonem omezen na příjmy ze správy vlastního majetku a úplatných příjmů z vědecké, publikační, pedagogické, tlumočnické, znalecké, umělecké činnosti a činnosti v poradních

---

²⁵ § 420 občanského zákoníku označuje za podnikatele každého: „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*“

²⁶ § 2 EŘ.

orgánech vlády, ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a orgánech samosprávy. Ostatní činnosti jsou s funkcí exekutora neslučitelné.²⁷

Z tohoto pohledu je činnost exekutora omezena stejně jako činnost soudce. Nicméně v ekonomickém srovnání s exekutorem je soudce materiálně zabezpečen z veřejného rozpočtu, pobírá plat a nehradí náklady spojené s činností soudu a může se tak plně věnovat rozhodovací činnosti. Naproti tomu exekutorova nezávislost může být limitována ekonomickými hledisky, neboť exekutor je závislý na tom, zda oprávněné osoby využijí právě jeho služeb. Veškeré náklady spojené s exekuční činností, hmotným a personálním zabezpečením exekutorského úřadu hradí ze své odměny. Bohužel ve většině případů (dnes již bezmála v 70 % případů) je pohledávka nevymahatelná a odměny z již provedených úkonů se exekutor nedočká^{28, 29}.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem by mohla být narušena nezávislost orgánu, na který stát přenesl své pravomoci a účastníci řízení by tak mohli být dotčeni na svém ústavně zaručeném právu na spravedlivý proces vyjádřeném v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Ústavní soud se k postavení exekutora v souvislosti s jeho odměnou vyjádřil např. v nálezu III. ÚS 1226/08 následovně: „*Osoba zapsaná do seznamu exekutorů svým návrhem na zápis a provedením zápisu do seznamu dala souhlas s prováděním exekuční činnosti exekutora a s tím spojenými riziky, k nimž náleží i riziko, že ne ve všech případech dosáhne exekutor uspokojení svých zákonných nároků. Tyto závěry lze bez dalšího vztáhnout i na činnost a postavení exekutora.*“

Speciální postavení zaujímá exekutor z pohledu trestního práva. Podle § 127 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku je exekutor považován za úřední osobu.³⁰ Je nezbytné uvést celé ustanovení, které výslovně říká, že exekutor je považován za úřední osobu při provádění exekuční činnosti a činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce. Při jednání, při kterém nedochází k výkonu veřejné moci, jako např. při sepisování exekutorských zápisů, nepřísluší

---

²⁷ § 3 EŘ.

²⁸ FLAM, Jiří. Nezávislost soudního exekutora a jeho odměna. *Komorní listy*, II/2016. Praha: Exekutorská komora ČR, 2016. s. 15-19.

²⁹ Exekutor má nárok na zaplacení nákladů neúspěšné exekuce oprávněným. Ústavní soud několikrát judikoval otázku náhrady nákladů exekuce a konstatoval, že exekutor je považován za podnikatele a nevymožení nákladů exekuce je jeho podnikatelské riziko a měl by mít nárok na náhradu nákladů exekuce v případě, že neúspěšnost oprávněný sám zavinil, např. podal návrh na zahájení exekuce, i když věděl, že povinný je v úpadku a probíhá insolvenční řízení. (srovnej k tomu náleze Ústavního soudu ze dne 13. dubna 2011, sp. zn. II. ÚS 1222/2010), dále srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. srpna 2015, sp. zn. 26 Cdo 4287/2014).

³⁰ Za úřední osobu nejsou považováni zaměstnanci exekutora.

exekutorovi toto výsadní postavení. Díky tomuto specifickému statusu je exekutor více chráněn před útoky, jelikož ty jsou ve většině případů znakem kvalifikované skutkové podstaty a útočníkovi za trestný čin proti úřední osobě hrozí vyšší trest. Na druhou stranu jen osoba v tomto postavení se může dopustit některých trestných činů (zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkolu úřední osoby z nedbalosti) a má tak zvýšenou odpovědnost.³¹ Tato problematika je více rozebrána v kapitole „Odpovědnost soudního exekutora“.

Aktuálním tématem v exekučním prostředí je otázka principu teritoriality exekutorů, díky kterému by se měla utvrdit nezávislost exekutora a zaniknout soutěž mezi exekutory. Navrhovaný model, fungující v různých modifikacích v mnoha zemích EU a od roku 2017 také na Slovensku, počítá s tím, že exekuční nápad by byl rovnoměrně rozdělován mezi exekutory nezávislým soudem v rámci daného území (kraje) a navíc by všechny exekuce jednoho povinného vedl stejný exekutor. Dle platného znění § 28 EŘ vede exekuci exekutor, „ *kterého v exekučním návrhu označí oprávněný.*“ Místní příslušnost exekutora je tak dána na celé území ČR a volbu exekutora provádí jedna strana řízení. Současný stav údajně nahrává velkým ex. úřadům, korupci a v očích veřejnosti jedná exekutor v zájmu oprávněného, místo aby na obě strany „měřil stejným metrem“.³² Ze Slovenska se ozývají spíše negativní ohlasy k zavedené změně tamějšího exekučního řádu, kvůli které se snížil zájem oprávněných vést exekuci a tím došlo k výraznému poklesu počtu exekutorů.

3.1.1 Exekutorský úřad

Postavení exekutora upevňuje ust. § 4 EŘ, které dovoluje užívat označení „soudní exekutor“ nebo „exekutorský úřad“ pouze osobám, které byly státem pověřeny k výkonu exekuční činnosti exekutorským úřadem. Účelem uvedeného ustanovení je ochrana účastníků řízení před subjekty, jejichž činnost by mohla být s činností exekutora zaměnitelná. Na následujících řádcích bude věnován prostor pojmu „exekutorský úřad“ a dalším institutům s tímto pojmem spojeným.

Legální definici exekutorského úřadu v exekučním řádu nenajdeme, ale výkladem jednotlivých ustanovení jej lze chápat jako „*soubor pravomocí exekutora k výkonu exekutorské a další činnosti trvale spojený s místem výkonu této*

---

³¹ ŽDÁRSKÝ, Zdeněk. K trestní odpovědnosti soudních exekutorů a jejich vykonavatelů jako úředních osob. *Komorní listy*, I/2018. Praha: Exekutorská komora ČR, 2018. s. 26-35.

³² KOLÁŘÍK, Lukáš. Teritorialita jako cesta k nezávislosti soudních exekutorů. *Komorní listy*, I/2019. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019. s. 40-42.

činnosti.“³³ Exekutor odpovídá za činnost exekutorského úřadu a organizace úřadu je čistě v jeho rukou. Zákon stanovuje pouze požadavky, které musí exekutor a exekutorský úřad splňovat. Volba prostor a umístění kanceláře, stejně tak personální zabezpečení je pouze na vlastním uvážení exekutora, s cílem efektivního výkonu své činnosti tak, aby nebyla narušována důstojnost exekutorského stavu. K zajištění své činnosti je exekutor oprávněn zaměstnávat kvalifikované zaměstnance, kteří pod záštitou exekutorského úřadu a na základě pověření od exekutora provádí jednotlivé úkony. Exekutor je jmenován do exekutorského úřadu, který se nachází na území obce, ve které je sídlo okresního soudu, do jehož obvodu byl soudní exekutor jmenován.³⁴ Sídlo je pravidelné pracoviště, kde se mohou účastníci řízení a další osoby s exekutorem setkat. Kancelářský řád upravuje podrobnosti týkající se sídla případně zvláštních pracovišť exekutora a dále také způsob užívání úředního razítka a pečeti soudního exekutora. Dalším atributem spojeným s exekuční činností je průkaz exekutora. Tím prokazuje exekutor svoji totožnost a oprávnění k činnostem stanoveným zákonem. Nutno dodat, exekutoři nedostávají na chod úřadu žádné finanční prostředky, ačkoliv vykonávají službu pro stát.

3.1.2 Zaměstnanci exekutora

Dle svého uvážení zaměstnává exekutor zaměstnance, jejichž pracovněprávní vztah upravuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Všechny osoby, které jsou u exekutora v pracovním poměru mají povinnost mlčenlivosti o skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti s exekuční nebo další činností a vykonávají úkony, ke kterým byly pověřeni exekutorem. Zaměstnanci exekutora podle českého právního řádu jsou: exekutorský koncipient, exekutorský kandidát, vykonavatel exekutora a další zaměstnanci.

3.1.2.1 Exekutorský koncipient

Koncipient je právně vzdělaný zaměstnancem exekutora, který se připravuje na složení odborné zkoušky a na budoucí profesi exekutora, a z toho důvodu zákon klade na jeho pozici obdobné požadavky jako na samotného exekutora. Za koncipienta je *ex lege* považován zaměstnanec zapsaný do seznamu koncipientů. Komora vede seznam koncipientů a nového člena zapíše na seznam

---

³³ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 72.

³⁴ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky, ze dne 23. května 2002, (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013) - Kancelářský řád

v případě, že je plně svéprávný, bezúhonný, má dokončené vysokoškolské vzdělání v magisterském oboru právo a je v pracovním poměru u exekutora. Řádně zapsaný koncipient na seznamu koncipientů je oprávněn na základě písemného pověření exekutora k provádění úkonů v rámci exekuční a další činnosti exekutora. Nicméně nemůže být pověřen k vydání exekučního příkazu, k vykonání dražby nemovité věci nebo obchodního závodu, vydání rozhodnutí v exekuci prodejem nemovitých věci nebo závodu, ani zřízovat exekutorské zástavní právo. Koncipient provádí úkony na účet exekutora, ale sám má kárnou odpovědnost a za případné porušení právních předpisů mu může být uloženo některé z kárných opatření.

Během své praxe získává znalosti a zkušenosti potřebné pro složení exekutorské zkoušky, které získává samostudiem či na povinných vzdělávacích kurzech, seminářích a dalších výchovných akcích pořádaných komorou.³⁵

3.1.2.2 Exekutorský kandidát

Exekutorský kandidát je zaměstnanec exekutora, který splnil všechny předpoklady stát se samostatným exekutorem (zejména úspěšně složil exekutorskou zkoušku), ale dosud nebyl na základě výběrového řízení pověřen exekutorským úřadem a je zapsán na seznamu kandidátů.³⁶ Kandidát může na základě pověření exekutora provádět všechny úkony v rámci exekuční a další činnosti a pro případ nemoci nebo dovolené ho může Komora ustanovit zástupcem exekutora.

3.1.2.3 Další zaměstnanci

Velikost jednotlivých exekutorských úřadů se může od sebe lišit, jelikož mezi exekutory panuje volná hospodářská soutěž a rozdíly mezi množstvím exekučních nápadů mohou být značné. Exekutor na zajištění řádného chodu exekutorského úřadu zaměstnává libovolný počet neprávne vzdělaných zaměstnanců, který se odvíjí od množství exekuční agendy daného exekutorského úřadu.

Další zaměstnanci vykonávají jednoduché úkony vzhledem k jejich znalostem a schopnostem v rámci exekuční a další činnosti, zpravidla administrativní povahy.³⁷

---

³⁵ Povinnost vyplývající z usnesení prezidia Exekutorské komory ČR č. 2/2012 Věstníku ze dne 24. 10. 2012, o výchově a vzdělávání.

³⁶ Předpoklady stanovuje § 9 odst. 1 EŘ, zejména vykonání alespoň tříleté exekutorské praxe a složil exekutorskou zkoušku. Seznam kandidátů vede Komora.

³⁷ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 124.

Typickým zaměstnancem je vykonavatel exekutora, jehož postavení je obdobné soudnímu vykonavateli. Vykonavatel je výkonným zaměstnancem, bez kterého by exekutor mohl jen stěží rychle a efektivně vykonávat exekuční činnost. Náplní jeho činnosti je zejména provádění místního šetření a mobiliární exekuce, a často se tak setkává přímo s povinnými. Pro výkon této činnosti musí vykonavatel splňovat zákonné požadavky, kterými dle § 27 odst. EŘ jsou: české státní občanství, plná svéprávnost, bezúhonnost, dosažení středoškolského vzdělání s maturitou, pracovní poměr u exekutora alespoň 6 měsíců a složení kvalifikační zkoušky vykonavatele exekutora.³⁸

3.2 Postavení soudního exekutora na Slovensku

Institut soudního exekutora v dnešním pojetí byl na Slovensku zaveden zákonem č. 233/1995 Z. z., o *súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok)*, (dále jen „ex. por.“) s účinností od 1. prosince 1995. Původní znění doznalo řadu důležitých změn. Pro Českou republiku jde o významnou právní úpravu, jelikož ta se od té slovenské velmi inspirovala. Nedávnými novelizacemi tohoto zákona se však obě úpravy začaly od sebe vzdalovat.

Dle původní podoby právní úpravy si mohl oprávněný zvolit, zda bude iniciovat soudní výkon rozhodnutí, nebo exekuční výkon prováděný soudním exekutorem. Tato dvojkolejnost byla odstraněna s účinností od 1. září 2005.³⁹ Od tohoto data probíhá výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních podle ex. por. s výjimkou rozhodnutí ve věcech nezletilých.⁴⁰

K postavení soudního exekutora se vyjádřil Ústavní soud Slovenské republiky v nálezu Pl. ÚS 49/03 ze dne 10. ledna 2005, podle kterého cit. „*Podle § 2 exekučného poriadku „Exekútor je štátom určenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ďalej len „exekučná činnosť“)*“. Ačkoliv ex. por. exekutora za organizační složku soudu explicitně neoznačuje, exekuční činnost jím prováděná je považována za výkon veřejné moci, která je realizací základního práva na soudní ochranu dle čl. 46 odst. 1 Ústavy Slovenské

---

³⁸ ŠTIKA, Martin. Postavení profese vykonavatele exekutora. *Komorní listy*, I/2015. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015. s. 40.

³⁹ Exekutorská komora České republiky. *Sborník z Konference Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010, s. 22.

⁴⁰ Právním předpisem upravujícím výkon rozhodnutí ve věcech nezletilých je zákon č. 161/2015 Z. z., o civilním řízení nesporném (*Civilný mimosporový poriadok*). Podle § 371 tohoto zákona provádí výkon rozhodnutí místně příslušný soud, v jehož obvodu se nachází bydliště nezletilého určené dohodou rodičů, nestanoví-li zákon jinak.

republiky (dále jen „Ústava SR“) a ve spojení s čl. 2 odst. 2 Ústavy SR exekutor vystupuje v postavení orgánu veřejné moci. Při výkonu exekuční činnosti vystupuje v postavení veřejného činitele.⁴¹ Výkon exekuční činnosti v postavení veřejného činitele má stejné důsledky jako postavení úřední osoby českého exekutora. Exekutor je tak pod větší ochranou trestního zákona, a naopak má větší odpovědnost.

I na slovenského exekutora je nahlíženo jako na svobodné právnické povolání svého druhu, které v rámci exekuční činnosti provádí výkon veřejné moci. Svou činnost vykonává exekutor nestranně a nezávisle a je vázán jen Ústavou Slovenské republiky, ústavními zákony, mezinárodními smlouvami podle čl. 7 odst. 2 a 5 Ústavy SR, zákony, jinými všeobecně závaznými prováděcími předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v exekučním řízení.⁴²

Soukromoprávní charakter exekutora usuzujeme zejména z jeho příjmů. Exekutor není státním zaměstnancem a nepobírá plat z veřejného rozpočtu. Zdrojem exekutorových příjmů je odměna za výkon exekuční činnosti. Označit exekutora za podnikatele by mohlo být poněkud nepřesné, ačkoliv mnohé prameny tak činí. Podle ustanovení § 2 obchodního zákoníku (zákon č. 513/1991 Z. z.) je podnikáním soustavná činnost vykonávaná samostatně podnikatelem vlastním jménem na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku. Exekutor výkonem exekuce hájí veřejný zájem na základě pověření soudu a provedení exekuce nemůže odmítnout. Není tedy možné hovořit o samostatné činnosti, neboť podnikatel si volí obchodní příležitost a sleduje pouze vlastní zájem. Primárním cílem exekuční činnosti není dosažení zisku, ale nezávislý a nestranný výkon soudní moci prováděný nikoliv jménem exekutora, ale jménem státu. Z výše popsaného vyplývá, že podle slovenského právního řádu exekutor nenaplnuje zákonné znaky podnikatele.⁴³ Na druhou stranu se exekutorova odměna odvíjí od výše vymáhaného plnění a zároveň exekutor hradí náklady řízení i v případě neúspěšné exekuce, v čemž spatřujeme podnikatelské riziko. Vystává zde otázka, zda jedná exekutor v řízení nestranně a nezávisle, bez ohledu na jeho odměnu. Stejnou otázku si pokládáme i v případě nestrannosti českého exekutora.

K zabezpečení nestrannosti a nezávislosti exekutora přispělo zavedení tzv. teritoriality exekutorů (novela ex. por. účinná od 1. 4. 2017). Na základě tohoto

---

⁴¹ Pojem pro úřední osobu užívaný českým trestním zákoníkem do roku 2010.

⁴² § 3 ex. por.

⁴³ Exekutorská komora České republiky. *Sborník z Konference Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010, s. 22-23.

principu je výkonem exekuce pověřován exekutor, který sídlí v územním obvodu krajského soudu, v němž má povinný adresu. Soud pověřuje exekutora na základě náhodného výběru pomocí elektronického distribučního systému. Oprávněný zde nemá možnost výběru exekutora, čímž je vyloučena soutěž mezi exekutory.⁴⁴ Po téměř čtyřleté zkušenosti s tímto principem se objevují odborná vyjádření, která pozitivní přínos tohoto principu spíše popírají.⁴⁵

Ustanovení § 4 ex. por. zakazuje exekutorovi provádět jinou činnost v pracovním poměru nebo obdobném vztahu, podnikat, být členem statutárního nebo dozorčího orgánu obchodní společnosti nebo družstva, ani nesmí vykonávat žádnou jinou výdělečnou činnost s výjimkou vědecké, pedagogické, literární, umělecké, publicistické nebo sportovní činnosti.

3.2.1 Exekutorský úřad

Exekutorským úřadem ve slovenském pojetí se také rozumí soubor pravomocí exekutora k výkonu exekuční a další činnosti trvale spojený s místem výkonu této činnosti. Exekutorský úřad pod odborným vedením exekutora zabezpečuje plnění úkonů spojených s výkonem exekuce. Sídlo úřadu je sídlo, které uvedl exekutor v žádosti o zařazení do výběrového řízení. Případnou změnu sídla úřadu lze uskutečnit pouze v územním obvodu krajského soudu. Ex. por. stanovuje minimální rozsah úředních hodin ex. úřadu, ve kterých může veřejnost na podatelně ex. úřadu činit ústní podání nebo další úkony pro splnění závazku. Podatelna musí být zpřístupněna nejméně pět hodin každý pracovní den, a to vždy mezi 13. a 15. hodinou a pak alespoň jeden pracovní den mezi 15. a 16. hodinou.⁴⁶ Každý exekutor ke své činnosti používá průkaz, razítko, pečetidlo a odznak, které vydává komora a jejichž náležitosti stanovuje zákon.

3.2.2 Zaměstnanci exekutora

Oprávnění exekutora zaměstnávat zaměstnance vyplývá z jednoho ze základních ustanovení ex. por. Pracovněprávní vztah mezi exekutorem a jeho zaměstnanci se řídí zákoníkem práce (zákon č. 311/2001 Z. z., *zákoník práce*).

---

⁴⁴ EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Slovensko*. [online]. Praha, 2020. [cit. 10.03.2021] Dostupné z: https://ejustice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-sk-cs.do?member=1

⁴⁵ K uvedenému např.: Advokátní deník. *Slovenské zkušenosti pozitivně zavedení teritoriality exekutorů spíše popírají*. [online]. Praha: Advokátní deník, 2020. [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/09/03/slovenske-zkusenosti-pozitivne-zavedeni-teritoriality-exekutoru-spise-popiraji/>

⁴⁶ § 15 ex. por.

Zaměstnanec provádí v exekučním řízení jednotlivé úkony na základě písemného pověření exekutorem, bez kterého není k těmto úkonům oprávněn.⁴⁷ Ex. por. rozlišuje dvě skupiny zaměstnanců: exekutorského koncipienta a další zaměstnance exekutora.

Při srovnání slovenské právní úpravy zaměstnanců exekutora s tou českou je možné zjistit, že zde absentuje institut exekutorského kandidáta, který je dle EŘ vedle koncipienta dalším právně vzdělaným zaměstnancem exekutorského úřadu, který již složil exekutorskou zkoušku. Je tomu proto, že slovenský koncipient i po složení profesní zkoušky zůstává stále v postavení koncipienta.

V ex. por. nelze najít ani institut vykonavatele exekutora, jehož postavení ex. por. oproti ostatním zaměstnancům neupravuje. K provádění místního šetření a mobiliárních exekucí tak není třeba splnit žádné další požadavky (s výjimkou písemného pověření).

3.2.2.1 Exekutorský koncipient

Exekutorský koncipient je osoba zapsaná na seznamu koncipientů vedeném Slovenskou komorou exekutorů. Komora na seznam zapíše každého občana, který o to požádá a splňuje požadavek plné svéprávnosti, zisku vysokoškolského vzdělání v oboru právo, je bezúhonný a v pracovním poměru u exekutora. Koncipient vykonává u exekutora potřebnou praxi nutnou ke složení exekutorské zkoušky a ke splnění předpokladů pro jmenování exekutorem. Povinností exekutora je dohlížet na koncipienta a účelně ho vést tak, aby získal potřebné znalosti a zkušenosti potřebné k výkonu exekuční a další činnosti. Exekutor koncipienta pověřuje k provedení některých úkonů v souvislosti s exekuční činností, vyjma vyrozumění o zahájení exekuce, vydání exekučního příkazu, provedení dražby či vymáhání nepeněžitěho plnění.

Soudní exekutor odpovídá za jednání svých zaměstnanců a za jejich pochybení v exekučním řízení. Koncipient ani další zaměstnanci tak nemají vlastní kárnou odpovědnost.

3.2.2.2 Další zaměstnanci exekutora

K zajištění chodu exekutorského úřadu zaměstnává exekutor další zaměstnance, kteří jsou pověřeni k plnění jednotlivých úkonů v exekučním řízení. Ex. por. nestanoví, jakou by exekutorský úřad měl mít strukturu případně kolik by

---

⁴⁷ § 6 ex. por.

měl mít zaměstnanců. Počet zaměstnanců a rozdělení jejich agendy je čistě v kompetenci exekutora. Zaměstnanci by měli být dostatečně kvalifikovaní, zodpovědní, bezúhonní. Litera zákona však nestanoví nutné splnění kvalifikační zkoušky. Exekutor na řádné plnění zadaných úkolů dohlíží. Další zaměstnanci jsou nejčastěji pověřováni doručováním písemností, soupisem hmotného majetku nebo vyklizením nemovitostí.⁴⁸

3.3 Postavení soudního exekutora v Polsku

K zavedení institutu soudního exekutora v Polsku došlo v roce 1997 přijetím zákona ze dne 29. srpna 1997 o *komornikach sądowych i egzekucji* a došlo tím k i zásadní změně v exekuční oblasti. Jediným oprávněným k výkonu exekuce se stal soudní exekutor. Uvedený kodex byl po více než 20 letech účinnosti nahrazen dvěma zákony: nejprve zákonem ze dne 28. února 2018 o *kosztach komorniczych* (dále jen „zákon o nákladech soudních exekutorů“) a následně také zákonem ze dne 22. března 2018 o *komornikach sądowych* (dále jen „zákon o soudních exekutorech“). Právní úprava exekucí se současně řídí zákonem ze dne 17. listopadu 1964 *Kodeks postępowania cywilnego* (dále jen „občanský soudní řád“). Soudní exekutor je při výkonu své činnosti rovněž vázán etickým kodexem, který jasně stanovuje meze jeho chování.

Občanský soudní řád na základě čl. 758 svěřuje výkon rozhodnutí do působnosti okresních soudů a soudních exekutorů. Na první pohled by se mohlo zdát, že polský systém výkonu rozhodnutí je realizován duálně, zároveň soudy a exekutory, avšak není tomu tak. Výkon rozhodnutí primárně náleží soudní moci, která svoji pravomoc deleguje dále na soudního exekutora. Zákon může stanovit výjimky, kdy exekuce je vyhrazena výhradně soudu.⁴⁹

Shodně s právní úpravou soudních exekutorů v ČR a na Slovensku mají polští soudní exekutoři specifické postavení. Profese soudního exekutora se dá charakterizovat jako svobodné povolání s veřejnoprávními rysy. Zákon o soudních exekutorech ho dle článku 2 a 3 považuje za jeden z orgánů veřejné moci, jehož činnost je vykonávána ve veřejném zájmu a při které má postavení veřejného činitele, díky kterému je chráněn příslušnými předpisy trestního práva. Všechny úkony v exekučním řízení provádí jménem příslušného okresního soudu a je

---

⁴⁸ § 20 a násl. ex. por.

⁴⁹ LOKAJ, Adam. *Teritorialita soudních exekutorů*. Olomouc, 2019. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Fakulta právnická.

garantem vykonatelnosti soudních rozhodnutí vynesných jménem Polské republiky.⁵⁰

Exekutor není státním zaměstnancem a podle polského práva a soudní judikatury nemá ani postavení podnikatele, což výslovně deklaruje čl. 33 odst. 1 zákona o soudních exekutorech. Pro osobu v postavení exekutora jsou omezeny i některé ekonomické aktivity, které by mohly ohrozit důstojnost profese. Exekutor tak nesmí na své jméno podnikat, být členem statutárního nebo kontrolního orgánu obchodní společnosti, družstva nebo nadace. Hospodaření s vlastním majetkem exekutora je omezeno jen do té míry, že nesmí držet více než 10% podíl na základním kapitálu obchodní společnosti. Důstojnost a nezávislost exekutorského stavu nesmí být narušena ani jinými činnostmi, a proto je funkce exekutora neslučitelná s jiným zaměstnáním či obdobným způsobem výdělků s výjimkou pedagogické a vědecké činnosti. Exekutor může na základě žádosti adresované předsedovi příslušného okresního soudu neslučitelnost funkcí prolomit. Předseda soudu povolí vykonávat exekutorovi další výdělečnou činnost, pokud má za to, že ta nebude mít vliv na plnění exekutorových povinností a na jeho důstojnost. Jde o jedinečné ustanovení, které nenajdeme v žádném z porovnávaných právních úprav.⁵¹

Exekuční agenda je distribuována mezi exekutory na základně kombinované místní příslušnosti, pročež předmětná úprava se jeví jako značně komplikovaná. Autor práce se pokusí uvedenou problematiku vyjasnit. Obecnou úpravu obsahuje občanský soudní řád, který určí místně příslušného exekutora pro každý ze způsobů exekuce. Pro zahájení výkonu exekuce na movitý majetek je příslušným k jejímu provedení exekutor v obecné jurisdikci dlužníka, a nemá-li dlužník bydliště na území Polské republiky, pak exekutor, v jehož obvodu se nachází movitý majetek.⁵² Zákon o soudních exekutorech, jako *lex specialis*, dává oprávněnému možnost zvolit si exekutora, pročež se ustanovení občanského soudního řádu neaplikují.⁵³

Soudní exekutor je v zásadě činný výhradně na území obvodu (*rewiru*) okresního soudu, do kterého byl jmenován ministrem spravedlnosti.⁵⁴ Neplatí zde

---

⁵⁰ Exekutorská komora České republiky. *Sborník z Konference Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010, s. 34-35.

⁵¹ Čl. 34 odst. 3 zákona o soudních exekutorech.

⁵² Čl. 844 § 1 občanského soudního řádu.

⁵³ Čl. 759 občanského soudního řádu.

⁵⁴ Čl. 8 odst. 1 a 2 zákona o soudních exekutorech.

princip numerus clausus, tedy počet exekutorů není v obvodu okresního soudu omezen. Výkon rozhodnutí ve svém *rewiru* nemůže exekutor odmítnout. Ustanovení čl. 8 zákona o soudních exekutorech zdánlivě zakotvuje exekutorovu teritorialitu omezenou na území okresního soudu. Zásadní roli v omezené místní příslušnosti hraje čl. 10 předmětného zákona, na jehož základě oprávněný disponuje právem svobodně si zvolit exekutora v jurisdikci odvolacího soudu. V tomto případě je exekutor, po zhodnocení svého exekučního nápadu, povinen exekuční návrh odmítnout, pokud se u něj vyskytne alespoň jedna z následujících překážek:

1. některé z exekučních řízení vedených exekutorem dosud nebylo skončeno ve lhůtě 6 měsíců, ledaže jeho exekuční nápad za předchozí rok nepřekročil hranici 1 000,

2. exekuční nápad v daném roce přesáhl 2 500 a úspěšnost vymožení v předchozím roce byla nižší než 35 %,

3. exekuční nápad v daném roce přesáhl 5 000.

Toto ustanovení tak v podstatě opravňuje exekutora k výkonu činnosti na celém území příslušném pro odvolacího soud a zároveň zabraňuje vzniku velkých exekutorských úřadů a jejich oligopolního postavení.

Při výkonu své činnosti podléhá exekutor pouze zákonům, soudním rozhodnutím a pravidlům profesní etiky. Porušení právních předpisů zakládá jeho trestní nebo disciplinární odpovědnost.⁵⁵

3.3.1 Exekutorská kancelář

Exekutor v územním obvodu okresního soudu, do kterého byl jmenován, zřizuje a vede exekutorskou kancelář (*Kancelaria Komornicza*). Kancelář slouží k výkonu exekuční činnosti a v úředních hodinách také ke styku s veřejností. Rozsah úředních hodin není zákonem stanoven a exekutor si ho může, se souhlasem předsedy okresního soudu, stanovit podle svých potřeb. Provoz kanceláře zajišťuje exekutor z vlastních finančních zdrojů získaných zejména z odměny za svoji činnost. Organizační struktura kanceláře, personální obsazení a případné rozdělení úkonů mezi specializované odbory je na zvážení exekutora a jeho manažerských schopnostech. Samotná kancelář však nesmí mít více poboček nebo jiných organizačních jednotek. K výkonu exekuce užívá exekutor osobního průkazu,

---

⁵⁵ § 9 Kodeks etyki. Dostupné z: Krajowa Rada Komornicza – Kodeks etyki (komornik.pl) a čl. 25 zákona o soudních exekutorech.

pečeti a úředního razítka se státním znakem. Provádí-li exekutor jednotlivé úkony mimo svou kancelář, je povinen na vyžádání účastníků předložit svůj průkaz.

3.3.2 Zaměstnanci exekutora

Osobní složku exekutorské kanceláře tvoří jeho zaměstnanci. Pracovněprávní vztah zaměstnanců exekutorské kanceláře může být založen na základě pracovní smlouvy, dohod konaných mimo pracovní poměr, mandátní smlouvy či smluv o poskytování služeb. Zaměstnanci provádí exekuční činnost na účet exekutora, který dozoruje na plnění jím svěřených pracovních povinností a případně odpovídá za jejich porušení. Exekutor má povinnost zaměstnávat dvě skupiny právně vzdělaných zaměstnanců.

První z nich je tzv. „*aplikant*“ (lze přirovnat ke koncipientovi). Stejně jako dle české a slovenské právní úpravy musí být aplikant (koncipient) zapsán na seznamu aplikantů (koncipientů). Zákon o soudních exekutorech kromě splnění předpokladů pro funkci exekutora (s výjimkou vykonání nutné praxe a složení profesní zkoušky) vyžaduje úspěšné zvládnutí přijímacího řízení.⁵⁶ Praxe aplikanta je dvouletá a následuje po ní složení exekutorské zkoušky. Směrem k přípravě na exekutorskou zkoušku má povinnost účastnit se vzdělávacích seminářů a samostatně si prohlubovat své právní a praktické znalosti. Samotná činnost aplikanta se zaměřuje na přípravu nebo kontrolu spisů nebo protokolace. Po vykonání prvního roku praxe může být pověřen složitějšími úkony, kterým je např. vypracování exekučních výzev. Exekutor je povinen zaměstnat vždy alespoň jednoho aplikanta v době tří let.

Druhou skupinou právně vzdělaných zaměstnanců exekutorské kanceláře jsou tzv. „*asesoři*“. Asesor je zaměstnanec exekutora, který složil exekutorskou zkoušku a pro splnění předpokladů pro jmenování exekutorem mu zbývá vykonat nejméně dvouletou praxi na této pozici nebo dovést 28. rok života. V exekučním řízení disponuje téměř shodnými oprávněními jako exekutor, který jím prováděné úkony kontroluje.⁵⁷ Shodně jako v případě aplikanta má exekutor za povinnost zaměstnat nejméně jednoho asesora v průběhu tří let. Ustanovení zakládající povinnost exekutora zaměstnat některého zaměstnance v porovnání se zahraniční právní úpravou je ojedinělé. EŘ ani ex. por. nikterak nenutí exekutora mít zaměstnance.

---

⁵⁶ Čl. 88 zákona o soudních exekutorech.

⁵⁷ Čl. 138 zákona o soudních exekutorech.

Pozici asesora v českém právním prostředí by se dala přirovnat spíše k pozici notářského kandidáta nežli exekutorského kandidáta. Zatímco exekutorský kandidát již po vykonání exekutorské zkoušky splnil všechny předpoklady stát se exekutorem a může se přihlásit do výběrového řízení na pozici exekutora, asesor musí kromě zvládnuté zkoušky naplnit také požadavek věku a praxe.

3.4 Postavení soudního vykonavatele v Německu

V Německu je soudní vykonavatel dle § 154 soudního řádu (*Gerichtsverfassungsgesetz*) charakterizován jako úředník zemského soudu pověřený ministrem spravedlnosti doručováním, předvoláváním a výkonem.⁵⁸ Svoji činnost ale vykonává nezávisle na soudu.⁵⁹ Samotné postavení soudního vykonavatele upravuje řád soudních vykonavatelů (*Gerichtsvollzieherordnung*, dále jen „GVO“) a zákon o nákladech soudních vykonavatelů (*Gesetz über Kosten der Gerichtsvollzieher*, dále jen „GvKostG“). Spolkové země mohou vlastními zemskými zákony spolkovou právní úpravu upravit odlišně.⁶⁰ Nucený výkon rozhodnutí (*Zwangsvollstreckung*) je prováděn podle osmé knihy občanského soudního řádu SRN (dále jen *Zivilprozessordnung*, dále jen „ZPO“), tj. § 704 až § 1024.

Německý model exekucí se značně odlišuje od doposud porovnávaných právních úprav a nelze je náležitě srovnávat. Výkon rozhodnutí přísluší tzv. exekučním orgánům mezi které řadíme soudního vykonavatele (*Gerichtsvollzieher*), exekuční soud (*Vollstreckungsgericht*) a nalézací soud (*Prozessgericht*). „Pravomoc k výkonu rozhodnutí náleží výhradně státu, který působí prostřednictvím svých zástupců na základě své svrchované moci“⁶¹.⁶² Tento model je obdobou soudního výkonu rozhodnutí, který v ČR fungoval do roku 2001.

---

⁵⁸ „Die Dienst- und Geschäftsverhältnisse der mit den Zustellungen, Ladungen und Vollstreckungen zu betrauenden Beamten (Gerichtsvollzieher) werden bei dem Bundesgerichtshof durch den Bundesminister der Justiz und für Verbraucherschutz, bei den Landesgerichten durch die Landesjustizverwaltung bestimmt.“

⁵⁹ § 1 GVO.

⁶⁰ Deutscher Bundestag. *Rechtsstellung und Aufgaben von Gerichtsvollziehern in Deutschland*. [online]. Berlin: Deutscher Bundestag, 2018. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: <https://www.bundestag.de/resource/blob/584344/97abc3a5a67c9bcb2bdb99ba78ed545f/WD-7-104-18-pdf-data.pdf>

⁶¹ EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Německo*. [online]. Praha, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-de-cs.do?member=1

⁶² JANČUŠKA, Michal. Němečtí vykonavatelé prosazují výkon rozhodnutí z „jedné ruky“. *Komorní listy*, 1/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019. s. 34.

Z pohledu ústavy SRN vykonává exekutor veřejnou službu. Novelou GVO, provedenou v roce 2012, došlo ke změně prvního paragrafu, který označoval exekutora za státního zaměstnance. Nyní tak explicitně za státního zaměstnance označen není, ačkoliv některé prameny ho za státního zaměstnance stále označují a je na něj i tak pohlíženo. Při své činnosti je vázán zákony SRN.

Soudní vykonavatel je justičním zaměstnancem spolkové země, přesněji řečeno zaměstnancem okresního soudu, ke kterému byl jmenován a nemůže tak být chápán jako podnikatel. Soukromoprávní aspekty je možné usuzovat snad jen ze skutečnosti, že svoji činnost provádí samostatně a provoz kanceláře hradí ze svého platu. Podléhá jen nepřímému dohledu soudu. Za svoji práci pobírá stálý plat, stanovený podle zvláštních právních předpisů. Oprávnění vystupovat v pozici vykonavatele osvědčuje služebním průkazem a pečeti.

Výkon soudních rozhodnutí provádí výlučně vykonavatel v územním obvodu svého soudu. Územní obvod soudu může být dále rozdělen na více okresů (*Gerichtsvollzieherbezirk*). K výkonu rozhodnutí v daném okrese je vždy příslušný pouze jeden vykonavatel. Zároveň tak u jednoho soudu může působit více exekutorů.⁶³

3.4.1 Kancelář soudního vykonavatele

Kancelář soudního vykonavatele se nachází v budově soudu⁶⁴, u kterého vykonavatel působí. V odůvodněných případech může předseda soudu povolit vykonavateli zřízení kanceláře mimo soudní budovu, pokud je od ní v rozumné vzdálenosti, je vhodně vybavena a není to na újmu řádného provozu kanceláře. Prostory kanceláře musí být vybaveny funkční kancelářskou technikou, která zajistí, že je vykonavatel během úředních hodin schopen elektronicky a telefonicky komunikovat. GVO dále v ust. § 30 specifikuje nutné vybavení kanceláře a její správné zabezpečení. Vykonavatel musí být alespoň dva dny v týdnu ve své kanceláři k dispozici veřejnosti. Předměty zabavené vykonavatelem musí být uloženy ve skladu, který je dostatečně zabezpečen proti odcizení. Kancelář i sklad jsou financovány z vlastních zdrojů vykonavatele. Na žádost může být vykonateli poskytnuta záloha z platu na zřízení kanceláře a jejího vybavení.

---

⁶³ § 10 GVO.

⁶⁴ § 22 odst. 1 GVO „*Verteilungsstelle*“.

3.4.2 Zaměstnanci soudního vykonavatele

Právní předpisy zmíněných států EU umožňují exekutorovi zaměstnat právně vzdělané zaměstnance (koncipienta, kandidáta, asesora), připravující se na výkon profese exekutora, nebo ostatní zaměstnance, kteří vykonávají nutné úkony v exekučním řízení z pověření exekutora. GVO umožňuje vykonavateli zaměstnat pouze druhou skupinu zmíněných zaměstnanců. Těmto zaměstnancům může být svěřena kancelářská práce a exekutor na ně nemůže převést plnění exekučních úkonů. Zaměstnanec musí splňovat předpoklad plnoletosti, svědomitosti a spolehlivosti. Exekutor odpovídá za jejich činnost, a proto své zaměstnance poučí o jejich právech a povinnostech. Podpisem pověřovací listiny se zaměstnanec zavazuje svědomitě plnit své povinnosti.⁶⁵ Platy zaměstnanců hradí soudní vykonavatel na své vlastní náklady.

V kanceláři vykonavatele dále mohou pracovat pomocní úředníci, kteří vypomáhají při exekučních úkonech nebo vykonavatele zastupují. Tito úředníci musí mít složenou zkoušku na soudního vykonavatele nebo studují na soudního vykonavatele.

---

⁶⁵ Závazek dle zákona o formální povinnosti úředních osob (*Verpflichtungsgesetz*). Tento zákon se aplikuje v případech, kdy se soukromá osoba zavazuje plnit povinnosti ve prospěch orgánu veřejné moci nebo veřejné správy.

4 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU

4.1 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v ČR

4.1.1 Předpoklady k výkonu činnosti

Soudním exekutorem může být pouze fyzická osoba pověřená státem k výkonu exekutorského úřadu, která zároveň splňuje předpoklady podle exekučního řádu.⁶⁶ Podrobněji jsou podmínky pro pověření do úřadu upraveny v hlavě II., dílu 1 EŘ.

Profesi soudního exekutora může vykonávat pouze osoba s českým státním občanstvím. Udělení státního občanství probíhá za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem⁶⁷. Pro výkon funkce exekutora je požadována plná svéprávnost po celou dobu výkonu jeho funkce.

Nezbytnou podmínkou pro jmenování do funkce je dosažení vysokoškolského vzdělání v oboru právo v akreditovaném magisterském studijním programu Právo a právní věda, který v současné době v ČR nabízí pouze čtyři vysoké školy: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně, Západočeské univerzity v Plzni a Univerzity Palackého v Olomouci. Absolvování obdobného studijního programu na jiné vzdělávací instituci v ČR není akceptováno.⁶⁸ Podmínku lze ovšem splnit získáním osvědčení o uznání obdobného studijního programu na vysoké škole v zahraničí. Takové vzdělání musí svým obsahem a rozsahem odpovídat obecnému vzdělání v magisterském studijním programu Právo a právní věda. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy po přezkumu vzdělávacího programu v zahraničí osvědčení žadateli vydá, a tím je tak splněna podmínka získání vysokoškolského vzdělání v oboru právo.⁶⁹

Alespoň tříletá exekutorská praxe je dalším nutným předpokladem pro výkon funkce exekutora. Nemusí se jednat pouze o praxi vykonávanou přímo u exekutora. Do doby praxe lze započít také dobu absolvovanou v ostatních právnických profesích vyjmenovaných v § 9 odst. 2 EŘ. U jiné praxe bude

---

⁶⁶ § 1 EŘ.

⁶⁷ Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).

⁶⁸ Dle § 128 EŘ je také uznáváno absolvování na právnických fakultách na území bývalého Československa a České a Slovenské Federativní Republiky.

⁶⁹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 60–61.

Ministerstvo spravedlnosti zkoumat, do jaké míry uchazeč vykonával právní praxi. V případě jiných praxí než uvedených v § 9 odst. 1 větě 1. lze do doby praxe započítat nejvýše dva roky.

Exekutorem může být pouze osoba bezúhonná. Za bezúhonného je považován ten, kdo nebyl odsouzen za úmyslný trestný čin (v některých případech postačuje nedbalost) nebo nebyl kárně trestán v jiné profesní komoře.⁷⁰ Exekutor činí v exekučním řízení úkony exekučního soudu, tedy orgánu, který by měl být nezávislý a nestranný. Záruku nezávislosti a nestrannosti exekutora představuje jeho bezúhonnost.⁷¹

Úspěšné absolvováním exekutorské zkoušky je posledním předpokladem pro výkon funkce exekutora. Ke zkoušce je připuštěn pouze kandidát, který splňuje výše zmíněné předpoklady a zaplatil účastnický poplatek. Touto profesní zkouškou se ověřuje komplexní znalost právních předpisů a stavovských předpisů, které je třeba, aby exekutor znal a ovládal.⁷² Postup při provádění zkoušek stanovuje zkušební řád Komory.

4.1.2 Jmenování soudním exekutorem

Uvolní-li se exekutorský úřad nebo není-li dosud nově vzniklý úřad obsazen je, Komora povinna vyhlásit výběrové řízení do jednoho měsíce od uvolnění exekutorského úřadu nebo od okamžiku, kdy zřízení nového exekutorského úřadu Komoře oznámí ministr spravedlnosti. Při splnění všech předpokladů uvedených v předchozí kapitole se může každý přihlásit do výběrového řízení, které provádí výběrová komise Komory. Výběrové řízení má několik fází, při kterém komise postupně posuzuje přihlášku, ekonomický plán zajištění chodu exekutorského úřadu, výsledky psychologicko-diagnostického vyšetření a výsledek slyšení před komisí. Na konci výběrového řízení jsou účastníci bodově ohodnoceni a je stanoveno závěrečné pořadí uchazečů. Řízení končí vydáním rozhodnutí, které je Komora povinna vydat do 30 dnů od převzetí protokolu o průběhu výběrového

---

⁷⁰ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 61-62.

⁷¹ LAVICKÝ, Petr. *Civilní proces*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5, s. 335.

⁷² Prověruje se znalost z ústavního a správního práva, práva trestního, občanského, rodinného, pracovního, obchodního a z předpisů upravující výkon rozhodnutí, exekuci a pravidla pro souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, prováděcí předpisy k zákonu a stavovské předpisy Komory. Srovnej § 6 zkušebního řádu.

řízení. Účastníka, který získal nejvyšší počet bodů a umístil se na prvním místě, Komora navrhne ministrovi jmenovat do sídla v obvodu okresního soudu.⁷³

Ministr jmenuje budoucího exekutora za podmínky, že složí bezvýhradný slib do jeho rukou.⁷⁴ Následně má nově jmenovaný exekutor za povinnost do 30 dnů od jmenování prokázat Komoře uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za újmu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem exekuční činnosti. Pojištění odpovědnosti musí být sjednáno po celou dobu výkonu funkce exekutora, a má-li exekutor zaměstnance, musí se smlouva vztahovat také na jimi způsobenou újmu. V případě nepředložení pojistné smlouvy dá Komora ministrovi podnět k odvolání exekutora. Povinnost sjednat pojištění odpovědnosti za způsobenou újmu se vztahuje pouze na výkon exekuční činnosti, pro ostatní činnosti exekutora jako např. právní pomoci tato povinnost neplatí, ale exekutoři tak obvykle činí.⁷⁵ Povinností nově jmenovaného exekutora je také otevření exekutorského úřadu do tří měsíců od složení slibu. „*Sídlem nově otevřeného exekutorského úřadu je obec, ve které je sídlo okresního soudu, do jehož obvodu byl exekutor jmenován.*“⁷⁶ Nezahájením činnosti by byl dán důvod, pro který Komora navrhla ministrovi exekutora odvolat.

4.1.3 Zánik výkonu funkce exekutora

Exekuční řád v § 15 odst. 1 taxativně stanovuje důvody, pro které výkon exekutorské úřadu zaniká. Exekutorský úřad zaniká, pokud exekutor nadále nebude splňovat některý z předpokladů pro jeho jmenování nebo dnem doručení rozhodnutí ministra o odvolání.

Podmínka plné svéprávnosti není splněna ve chvíli smrti exekutora (zaniká právní osobnost a tím i všechna práva a povinnosti), prohlášením exekutora za mrtvého a právní mocí rozhodnutí o omezení exekutorovy svéprávnosti. Důvodem pro zánik výkonu exekutorského úřadu je také pozbytí českého státního občanství.

V případě, že exekutor již dále nechce působit ve své funkci, může bez udání důvodů ukončit exekuční činnost na vlastní žádost adresovanou Ministerstvu

---

⁷³ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci výběrového řízení.

⁷⁴ Nesložil-li exekutor slib nebo složil-li slib s výhradou, bude jmenován exekutorem další uchazeč v pořadí, vzešlý z výběrového řízení.

⁷⁵ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 68.

⁷⁶ § 14 EŘ stanoví, že se souhlasem Komory lze mít sídlo i mimo obec v obvodu soudu. Podrobnosti o sídle, kanceláři jiném pracovišti soudního exekutora stanoví kancelářský řád.

spravedlnosti. Účinky podání žádosti nastanou po uplynutí šesti kalendářních měsíců po měsíci, ve kterém byla žádost doručena ministerstvu.

Zánik exekutorského úřadu nastává též dnem právním mocí rozhodnutí, kterým bylo exekutorovi uloženo kárné opatření odvolání z exekutorského úřadu. Odvolání z exekutorského úřadu lze uložit v případě, že se exekutor alespoň třikrát za posledních pět let dopustil závažného kárného deliktu. Za závažný kárný delikt je považováno dle ustanovení § 116 odst. 5 EŘ porušení povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory. Znaky závažného kárného deliktu nese také jednání, jež narušuje důstojnost exekutorského povolání nebo ohrožuje důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti.

Pokud je exekutorovi v trestním řízení uložen trest zákazu činnosti nebo nepodmíněný trest odnětí svobody, nemůže dále exekutor vykonávat svoji činnost, a výkon exekutorského úřadu zaniká dnem právní mocí rozhodnutí. Není tak dále splněna podmínka bezúhonnosti exekutora, která je předpokladem pro jeho jmenování. Mohla by tak být narušena důvěra a důstojnost exekutorského stavu.

Poslední možností zániku exekutorského úřadu je odvolání exekutora ministrem spravedlnosti.⁷⁷ Odvolání může nastat z mnoha důvodů uvedených v § 15 odst. 2 EŘ. Jakmile se Komora dozví o některém z důvodů, pro který by měl být exekutor odvolán, bez zbytečného odkladu oznámí tuto skutečnost ministru spravedlnosti. Z podnětu Komory vydá ministr rozhodnutí o pozastavení výkonu exekutorského úřadu, jehož účinky nastávají dnem doručení exekutorovi. V takovém případě vykonává dále pravomoci exekutora jím zvolený zástupce až do doby, než na místo exekutora, jehož činnost je pozastavena, je jmenován exekutor nový. Nově jmenovaný exekutor převezme spisy svého předchůdce a dále pokračuje v exekuční činnosti. Nezvůli-li si exekutor sám zástupce do jednoho měsíce od pozastavení výkonu úřadu, ustanoví zástupce Komora.⁷⁸

Exekutor bude z úřadu odvolán v případě, že do 30 dnů od jmenování nedoručí stejnopis nebo ověřenou kopii smlouvy o pojištění odpovědnosti za případnou jím způsobenou újmu nebo do 30 dnů od zániku smlouvy tuto smlouvu znovu neobnoví. Povinností ministra je odvolat exekutora také v případě, že rozhodnutí o odsouzení pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s exekuční činností nabude právní mocí.

---

⁷⁷ § 15 odst. 1 EŘ.

⁷⁸ § 16 odst. 1 EŘ.

Stane-li se, že exekutor bezdůvodně neotevře svoji kancelář v sídle exekutorského úřadu do tří měsíců od složení slibu a nezahájí tak výkon činnosti, Komora navrhne ministrovi jeho odvolání. Uplatňuje se zde princip numerus clausus, podle kterého je počet exekutorů omezen. Exekuční činnost lze pouze omezeně přenést na ostatní úřady a je tak v zájmu státu, aby exekutor svoji činnost vykonával.⁷⁹

S ohledem na exekutorův zdravotní stav, který dle rozhodnutí soudu již po dobu nejméně jednoho roku nemůže vykonávat řádně exekuční činnost, ministr exekutora odvolá. Soudní řízení je vedeno na základě návrhu ministerstva proti dotčenému exekutorovi.

4.2 Vznik a zánik institutu soudního exekutora na Slovensku

4.2.1 Předpoklady k výkonu činnosti

Jak uvádí ve druhé části, hlavě první ex. por., může být exekutorem jmenován občan Slovenské republiky, který není nijak omezen na svéprávnosti, získal vysokoškolské právnické vzdělání v oboru právo, je bezúhonný, složil odbornou zkoušku a úspěšně absolvoval výběrové řízení. Uvedené předpoklady se neliší od předpokladů pro výkon funkce exekutora v ČR.

V dalších podmínkách se již slovenská úprava mírně odlišuje. Zatímco dle EŘ postačuje vykonat tříletou exekutorskou praxi, ex. por. vyžaduje od uchazeče alespoň pětiletou právní praxi, z toho nejméně tři roky v oboru exekutora. Exekutorem se nemůže stát ani osoba, které bylo uloženo disciplinární opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů, zbavení funkce prokurátora⁸⁰, odvolání z funkce soudce nebo zbavení notářského nebo exekutorského úřadu. Požadavky pro jmenování jsou tedy oproti české právní úpravě širší, neboť disciplinární (kárná) opatření jsou důvodem, pro který nemůže být delikvent jmenován exekutorem. Takové podmínky EŘ neuvádí a výkladem argumentum a contrario autor práce dochází k závěru, že exekutor, kterému na základě kárného opatření zanikl výkon exekutorského úřadu, může být exekutorem jmenován znovu.

---

⁷⁹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 82.

⁸⁰ Označení pro státního zástupce na Slovensku.

4.2.2 Jmenování soudním exekutorem

S účinností od 9. listopadu 1995 došlo ke zrušení principu numerus clausus⁸¹, kdy počet exekutorů stanovovalo Ministerstvo spravedlnosti (dále také „ministerstvo“). Exekutoři, původně jmenovaní do obvodu okresního soudu, jsou od účinnosti této novely jmenováni do obvodu krajského soudu.⁸²

Exekutorem může být jmenován uchazeč, který uspěl ve výběrovém řízení. Pravomoc jmenovat a provádět výběrové řízení má spíše Ministerstvo spravedlnosti nežli Slovenská komora soudních exekutorů. Obdobná úprava platila po krátkou chvíli i v ČR, než byla pravomoc provádět výběrové řízení přenesena opět na orgány Komory ČR, a její postup a organizace je upravena stavovským předpisem. Výběrové řízení je takto upraveno v ex. por. Uchazeči, kteří splňují předpoklady pro výkon funkce exekutora, absolvují v rámci výběrového řízení písemný test, ústní část, případovou studii, připravují a vypracovávají exekutorské písemnosti přeložené z cizího jazyka a podrobují se psychologickému vyšetření. Ministr jmenuje nového exekutora na základě výsledného pořadí výběrového řízení do 24 hodin od doručení zápisu o řízení. Povinností exekutora je složit slib, uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem činnosti, jejíž dolní hranice plnění nesmí být nižší než 100 000 €. Zákon ukládá nově jmenovanému exekutorovi, aby prokázal do 3 měsíců od složení slibu splnění personálních, materiálních a technických podmínek pro řádný výkon činnosti.⁸³ Exekutor je dále povinen složit peněžní jistotu na účet Komory v konkrétní výši 3 319,39 €, která slouží na úhradu nákladů spojených s případným zánikem výkonu jeho funkce. Toto ustanovení bychom hledali v EŘ a stavovských předpisech Komory ČR marně. Slovenská právní úprava neopomíjí ani vzdělání exekutorů a exekutorských koncipientů. Exekutor se musí povinně zúčastňovat vzdělávání pořádaného Komorou a prohlubovat si tak své odborné vědomosti a schopnosti.⁸⁴

4.2.3 Zánik výkonu funkce exekutora

Jelikož předlohou českého exekučního řádu byla úprava slovenská, je i z velké části úprava zániku funkce exekutora stejná.⁸⁵ Kapitola bude tedy

---

⁸¹ Princip omezeného počtu exekutorů.

⁸² MOLNÁR, Peter. Postavenie súdneho exekutora v právnom systéme Slovenskej republiky. *Sborník z Konferencie Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010. Exekutorská komora ČR, 2010. s. 22.

⁸³ § 12 odst. 7 a 8 ex. por.

⁸⁴ § 11 a 12 ex. por.

⁸⁵ Důvody pro zánik výkonu funkce exekutora, které se od českého exekučního řádu neliší, jsou: smrt exekutora, prohlášení exekutora za mrtvého a odvolání exekutora. První dva zmíněné důvody

zaměřena spíše na drobné odlišnosti mezi odvolacími důvody, které je možné mezi českou a slovenskou právní úpravou pozorovat.

Pokud po jmenování do funkce exekutora trvá některý ze vztahů, který je neslučitelný s výkonem exekuční činnosti dle § 4 ex. por., navrhne Komora jeho odvolání. Zmíněné ustanovení v EŘ nenajdeme, ačkoliv § 3 odst. 2 nám výslovně říká, že činnost exekutora je neslučitelná s jinou výdělečnou činností.⁸⁶ Je to z důvodu odlišného pojetí odvolacích důvodů a důvodů pro zánik funkce exekutora. V případě výkonu některých neslučitelných činností exekutorem by se jednalo o jednání, které narušuje důstojnost exekutorského povolání a ohrožuje důvěru v nezávislý a nestranný výkon exekuční činnosti, které je považováno za závažný kárný delikt. Za závažný kárný delikt dle § 116 odst. 5 EŘ může být kárným senátem uloženo některé z kárných opatření. Pro odvolání z exekutorského úřadu by musel být exekutor v posledních pěti letech alespoň třikrát uznán vinným závažným kárným deliktem. Jediné takové kárné provinění tedy nezakládá důvod pro odvolání a zdá se, že tato úprava je oproti úpravě slovenské vůči exekutorům vlídnější.⁸⁷

Povinností soudního exekutora na Slovensku je složit pro případ zániku jeho funkce peněžitou jistinu. Nesloží-li nově jmenovaný exekutor jistinu v určené lhůtě, Komora navrhne jeho odvolání. Tato úprava se v českém právním řádu nevyskytuje.

4.3 Vznik a zánik institutu soudního exekutora v Polsku

4.3.1 Předpoklady k výkonu činnosti

Předpoklady pro výkon funkce exekutora jsou stanovené v čl. 11 zákona o soudních exekutorech. Profesi soudního exekutora může vykonávat každý, kdo má polské státní občanství, není omezen na svéprávnosti, získal magisterský titul

---

jsou zřejmé a jsou spojeny se zánikem právní osobnosti. Naproti tomu může být exekutor odvolán na základě mnoha právních skutečností. Navrhnout exekutorovo odvolání je povinností Komory v případě, že: o to exekutor sám požádá, ztratí slovenské státní občanství, je pravomocně omezena jeho svéprávnost, dnem právní moci odsuzujícího rozsudku za úmyslný trestný čin nebo trestný čin související s exekuční činností, zánikem pojištění odpovědnosti za škodu, rozhodnutím soudu o nezpůsobilosti exekutora vykonávat exekuční činnosti ze zdravotních důvodů, pokud exekutor do 3 měsíců od složení slibu nezačne bez závažných důvodů vykonávat svoji činnost. Některé ze zmíněných důvodů nejsou důvody odvolací a jsou samostatnými důvody pro zánik dle ex. por. Exekutora z jeho úřadu odvolává ministr spravedlnosti.

⁸⁶ S výjimkou správy vlastního majetku a úplatné činnosti vědecké, publikační, pedagogické, tlumočnické, znalecké, umělecké a činnost v poradních orgánech vlády, ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a orgánech samosprávy.

⁸⁷ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 13-14.

v oboru právo je zdravotně způsobilý k výkonu činnosti. Podmínkou ex lege je, že osoba má bezchybnou pověst. Pojem bezchybná pověst by se dal považovat za neurčitý právní pojem, pokud by zákon neupřesnil další předpoklady pro výkon funkce. Exekutor tedy dále musí být bezúhonný a ani nesmí být podezřelý ze spáchání trestného činu, či pro takový čin stíhán. Zákon stanovuje také věkovou hranici pro výkon funkce. Exekutor musí být starší 28 let, musí složit exekutorskou zkoušku nebo jinou započitatelnou profesní zkoušku a vykonat nejméně dvouletou exekutorskou praxi.⁸⁸

4.3.2 Jmenování soudním exekutorem

O uvolnění některého exekutorského úřadu nebo o zvýšení počtu exekutorů v daném soudním okrese informuje ministr spravedlnosti v Úředním věstníku „*Biuletynie Informacji Publicznej*“. Zájemci, kteří splňují výše uvedené předpoklady, mohou podat ve lhůtě jednoho měsíce od zveřejnění této informace žádost o jmenování do exekutorského úřadu přímo ministru spravedlnosti. Kopie všech podaných žádostí zašle ministr Národní exekutorské radě, která do 21 dnů vydá své stanovisko, ve kterém uvede nejvhodnějšího kandidáta na pozici exekutora pro daný exekutorský úřad. Následně ministr jmenuje nového exekutora i s přihlédnutím k vyjádření Národní exekutorské rady. Na základě jejího vyjádření, které nedoporučuje jmenovat žádného z uchazečů nebo je-li v soudním obvodu dostatečný počet exekutorů, může ministr odmítnout jmenovat exekutora.⁸⁹

Ve srovnání s českou a slovenskou právní úpravou lze pozorovat, že exekutor není vybírán na základě výsledku výběrové řízení, ale pouze na základě vlastního úsudku exekutorské komory a ministra spravedlnosti.

Před započítáním samotné činnosti musí exekutor splnit tři povinnosti. Nejprve musí sjednat smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s exekuční činností, dále je povinen zahájit svoji činnost do jednoho měsíce od jmenování a tuto skutečnost následně ministrovi oznámit. Závěrem, v zákonné lhůtě čtrnácti dní od oznámení zahájení činnosti musí složit slib. Od této chvíle je exekutor oprávněn vykonávat exekuční činnost.

---

⁸⁸ Požadavek absolvování exekutorské zkoušky a dvouleté praxe nemusí splnit soudce, státní zástupce, advokát, notář, starší poradce Generálního státního zastupitelství a osoba s doktorským právní titulem.

⁸⁹ Čl. 12 zákona o soudních exekutorech.

4.3.3 Zánik výkonu funkce exekutora

Čl. 19 a 20 zákona o soudních exekutorech stanovuje důvody, pro které zaniká funkce exekutora ex lege. Na základě vlastní žádosti se může exekutor své funkce vzdát. Dále zaniká funkce exekutora v případě, že exekutor zemřel, ztratil polské občanství, byl zbaven nebo omezen na svéprávnosti, byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu či mu bylo pravomocně uloženo kárné opatření odvolání z úřadu.

V ostatních případech zániku odvolává exekutora z funkce ministr spravedlnosti, a to v případě, že exekutor dosáhl věku 65 let, neuzavřel ve stanovené lhůtě smlouvu o pojištění odpovědnosti, není zdravotně způsobilý k výkonu exekuční činnosti nebo dopustil-li se závažného nebo opakovaného právního pochybení.

Polská právní úprava zániku funkce exekutora se na rozdíl od české a slovenské úpravy liší tím, že stanovuje horní věkovou hranici pro její výkon. Tedy i přes dobrý zdravotní stav musí ministr exekutora odvolat.

4.4 Vznik a zánik institutu soudního vykonavatele v Německu

4.4.1 Předpoklady k výkonu činnosti

Každá spolková země má pravomoc upravit podmínky pro výkon funkce odlišně, ale pro většinu zemí se úprava neliší. V patnácti z celkového počtu šestnácti spolkových zemí⁹⁰ není pro zastávání funkce exekutora vyžadováno absolvování vysokoškolského studia v oboru právo. Obecným předpokladem pro výkon funkce soudního vykonavatele je absolvování studia pro soudní vykonavatele, jehož délka se pohybuje od 1,5 roku do 2 let. Základem pro přijetí k takovému studiu je předchozí dokončené studium justičního úředníka (*Justizfachangestellte*), které trvá zpravidla tři roky⁹¹ a následná alespoň tříletá praxe na této pozici. Uchazeč nesmí být starší čtyřiceti let. Samotné studium oboru soudního vykonavatele se skládá z teoretické výuky a praktické výuky, která je vykonávána přímo u soudního vykonavatele. Po dokončení studia běží uchazeči roční zkušební doba, po které se stává doživotním státním úředníkem a může vykonávat činnost soudního

⁹⁰ Výjimkou je spolková země Baden – Württemberg.

⁹¹ Justiční úředník (*Justizfachangestellte*) pracuje jako pomocný zaměstnanec soudu nebo státního zastupitelství, který vykonává z pověření soudu nebo státního zastupitelství jednotlivé úkoly v řízení. Jeho činnost se zaměřuje na administrativu a organizaci soudu (např. vyhotovování protokolů z jednání, vyúčtování nákladů řízení, vedení spisů atd). Tato profese lze přirovnat k profesi vyššího soudního úředníka v ČR.

vykonavatele samostatně.⁹² Z hlediska osobních požadavků je zkoumána zdravotní způsobilost soudního vykonavatele, jak po psychické, tak po fyzické stránce.⁹³

Jak již bylo řečeno, soudní vykonavatel je státním zaměstnancem, a proto musí také splňovat obecné předpoklady pro státního zaměstnance. Na federální úrovni se na státního zaměstnance vztahuje zákon o spolkových úřednících (*Bundesbeamtengesetz*, dále jen „BBG“), jakožto základního zákona pro všechny spolkové země federace. Postavení státních úředníků ve spolkových zemích reguluje zákon o postavení státních úředníků (*Beamtenstatusgesetz*, dále jen „BeamtStG“), ze kterého vyplývá postavení státních úředníků a jejich práva a povinnosti. Jednotlivé spolkové země mohou upravovat jejich postavení odlišně.⁹⁴

Německým státním zaměstnancem se smí stát pouze osoba s německým státním občanstvím⁹⁵, která se zavazuje, že bude jednat podle zásad demokratického právního státu a splňuje požadavky stanovené spolkovou zemí. Státní služba by v demokratickém právním státě měla stát na zásadě rovného přístupu ke všem veřejným funkcím, podmíněným pouze schopnostmi a etickou a morální úrovní. Je nepřijatelné, aby osoba byla diskriminována při obsazování veřejných funkcí.⁹⁶ BeamtStG uvádí, že jmenován může být každý bez ohledu na pohlaví, původ, rasu, náboženství, zdravotní stav a politické názory. Poslední podmínkou je bezúhonnost kandidáta, která by mohla narušovat důstojnost úřadu.

4.4.2 Jmenování soudním vykonavatelem

Pro vznik⁹⁷ německé státní služby musí dojít ke jmenování, jehož průběh obecně upravuje BeamtStG. Soudní vykonavatel je jmenován vydáním jmenovací listiny, která ve svém textu výslovně stanovuje výkon státní služby na doživotí („*auf Lebenszeit*“). Bez takového ustanovení je jmenování nicotné. Úřad se propůjčuje vykonavateli současně se jmenováním.

---

⁹² § 4 odst. 3 písm. a) BeamtStG

⁹³ myStipendium. *Gerichtsvollzieher werden: Ausbildung & Beruf* [online]. Berlin: ItS Initiative für transparente Studienförderung gemeinnützige UG, 2021. [cit. 26.02.2021]. Dostupné z <https://www.mystipendium.de/berufe/gerichtsvollzieher>

⁹⁴ LANGOVÁ, Jitka. *Právní postavení zaměstnanců v souvislosti s přijetím zákona č. 234/2014 Sb. (zákon o státní službě)*. Olomouc, 2017. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Fakulta právnická, s. 57.

⁹⁵ Ve smyslu § 116 odst. 1 GG je za německého občana považován občan státu Evropské unie, občan státu na základě mezinárodní dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo občan třetí země, jehož odborná kvalifikace je uznávána Německem a Evropskou unií.

⁹⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Praha: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9, s. 129.

⁹⁷ Stejně jako pro přeměnu na jiný typ státní služby nebo propůjčení úřadu se základním platem.

Řádný výběr vhodného kandidáta na uvolněnou pozici vykonavatele upravuje BBG. Oznámení o uvolněném služebním místě musí být veřejně inzerováno a všem musí být umožněno se s touto informací seznámit. Výběr je založen na vhodnosti, schopnostech a odbornosti uchazečů.⁹⁸

Jmenovací proces se svou formou odlišuje od jmenování exekutora českého, slovenského i polského, neboť německý vykonavatel je jmenován obdržáním listiny, tedy písemnou formou.

4.4.3 Zánik výkonu funkce exekutora

Důvody, pro které zaniká funkce soudního vykonavatele jsou stanoveny v § 6 GVO. Vykonavateli končí jeho činnost a zaniká mu služební poměr v případě jeho smrti, přeložení na jinou pozici, odchodem do důchodu, pozastavením činnosti či propuštěním. Je třeba si uvědomit, že soudní vykonavatel je státním zaměstnancem, a proto se na něj vztahují také základní ustanovení o zániku služebního vztahu stanovené v páté části BBG a § 21 a násl. BeamStG. Služební poměr státního zaměstnance tak končí propuštěním, ztrátou práv státního zaměstnance, odvoláním na základě disciplinárního opatření nebo odchodem do důchodu.

Propuštění je realizováno ze zákonných důvodů nebo správním rozhodnutím. Nesplňuje-li vykonavatel dále základní předpoklady pro výkon funkce nebo nesloží-li slib, zaniká jeho funkce ex lege. Ztráta práv státního zaměstnance k výkonu jeho činnosti nastává, dopustil-li se ten taxativně vymezených trestných činů nebo jakéhokoliv jiného úmyslného trestného činu, za nějž byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce převyšující 1 rok. Konečně k ukončení služebního poměru dochází koncem měsíce, ve kterém vykonavatel dosáhl důchodového věku stanoveného zákonem. Důchodový věk je stanoven na základě data narození a pro jednotlivé státní zaměstnance může být upraven odlišně. Soudní vykonavatelé dosahují důchodového věku ve svých 66 letech.

---

⁹⁸ § 8, 9 BBG.

5 Činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU

5.1 Činnost soudního exekutora v ČR

Jelikož tehdejší výkon rozhodnutí prováděný soudními vykonavateli nenaplňoval požadavek jeho rychlosti a efektivnosti, byl do českého právního řádu, s hlavním cílem tyto aspekty napravit, zaveden institut soudního exekutora. Stát tak exekutorovi svěřil pravomoc provádět exekuční činnost a další činnosti s ní úzce související. Exekuční činnost upravuje EŘ v hlavě III., IV. a V., a další činnosti jsou upraveny taxativně v hlavě VI. Tato kapitola bude zaměřena na oprávnění exekutora v exekučním řízení a způsoby, kterými může exekuci uskutečnit.

5.1.1 Exekuční řízení obecně

Veřejnoprávní postavení soudního exekutora v exekučním řízení definuje ust. § 28 spolu s ust. § 52 odst. 2 a § 55b odst. 1 EŘ. Centrální ustanovení exekučního řádu svěřují výkon exekuce do rukou exekutora, který „*při rozhodování činí úkony, které v řízení o výkon rozhodnutí přísluší soudu prvního stupně*“.⁹⁹

Iniciativa k zahájení exekučního řízení je na straně oprávněného, jenž v exekučním návrhu vybere exekutora, který má exekuci vést.¹⁰⁰ Okamžik zahájení řízení je spojen s doručením návrhu exekutorovi, avšak exekutor může činit úkony k uspokojení pohledávky až ve chvíli, kdy je k provedení exekuce pověřen soudem.

Aby mohla být exekuce provedena spravedlivě, musí ji vést pouze nestranný a nezávislý exekutor. Pokud se v průběhu řízení vyskytly ve vztahu k předmětu, účastníkům nebo právním zástupcům účastníků pochybnosti o nepodjatosti exekutora, mohou účastníci vznést námitku podjatosti. Oznamit vlastní podjatost může i sám exekutor, pokud má za to, že by v dané věci mohl být sám zainteresován.

Skutečnosti a informace, které se exekutor a jeho zaměstnanci v exekučním řízení dovědí, jsou důvěrné a vztahuje se na ně povinnost mlčenlivosti, a to i po zániku výkonu funkce nebo skončení pracovního poměru u exekutora.¹⁰¹

Předpokladem k zahájení exekučního řízení je exekuční titul, který prokazuje právo věřitele požadovat po dlužníku splnění určité povinnosti, jež

---

⁹⁹ § 55b odst. 1 EŘ.

¹⁰⁰ Bez návrhu lze exekuci vést, jen pokud tak stanoví zákon.

¹⁰¹ LAVICKÝ, Petr. *Civilní proces*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5. s. 353-357.

nebyla splněna v pariční lhůtě.¹⁰² Za exekuční titul dle § 40 EŘ je považováno vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, případně rozhodnutí jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek. Exekuční titul musí být opatřen doložkou vykonatelnosti.

Je-li exekutor soudem pověřen vedením exekuce, zjistí za součinnosti třetích osob (oprávněného a povinného) majetek povinného a vyhotoví jeho seznam. Poté postupuje dle ustanovení § 44 a § 47 EŘ, vydá exekuční příkaz a nejpozději spolu s vyrozuměním o zahájení exekuce zašle povinnému. Exekuční příkaz je procesní úkon, kterým exekutor volí některý ze způsobů exekuce, který se mu vzhledem k vymáhané pohledávce a povaze daného případu jeví jako vhodný a přiměřený. Bez vydání exekučního příkazu nemůže být majetek ve vlastnictví povinného legálně postižen¹⁰³.¹⁰⁴

5.1.2 Způsoby provedení exekuce

Mezi základní zásady exekučního řízení patří zásada ochrany povinného a třetích osob. Ta se projevuje nemožností vykonat exekuci jiným způsobem než uvedeným v zákoně, avšak výběr způsobu exekuce je v pravomoci exekutora (projev zásady oficiality). EŘ rozlišuje jednotlivé způsoby výkonu exekuce podle toho, zda se jedná o exekuci na peněžitě plnění, nepeněžitě plnění či personální exekuci. Taxativní výčet způsobů exekuce uvádí § 59 EŘ. Mezi způsoby exekuce na peněžitě plnění se řadí: srážky ze mzdy a jiných příjmů, příkázání pohledávky, prodej movitých a nemovitých věcí, postižení závodu, správa nemovité věci nebo pozastavení řídičského oprávnění. Mezi způsoby exekuce na nepeněžitě plnění se pak řadí: vyklizení, odebrání věci, rozdělení společné věci, provedení prací a výkonů. Exekuce může být v rámci jednoho exekučního řízení provedena několika způsoby, jejichž pořadí stanovuje zákon obligatorně.

Ustanovení exekučního řádu upravující způsoby provedení exekuce jsou ve vztahu speciality k obecné právní úpravě obsažené v občanském soudním řádu. Pokud EŘ neobsahuje úpravu určité otázky, užije se pro její řešení zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) subsidiárně¹⁰⁵.¹⁰⁶

¹⁰² Doba stanovená exekučním soudem k dobrovolnému splnění povinnosti.

¹⁰³ Dle § 47 odst. 2 věty první má exekuční příkaz účinky nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu.

¹⁰⁴ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0. s. 99-100.

¹⁰⁵ § 52 odst. 1 vyjadřuje obecnou subsidiaritu o.s.ř. k EŘ.

¹⁰⁶ LAVICKÝ, Petr. *Civilní proces*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5, s. 417-419.

5.1.3 Další činnost soudního exekutora

Vyjma činnosti exekuční, která je pro exekutora činností klíčovou, může provádět další činnosti taxativně uvedené v ustanoveních § 76–86 EŘ. Mezi další kompetence exekutora náleží poskytování právní pomoci pro účastníky řízení po vydání exekučního titulu, provádění autorizované konverze dokumentů, sepisování listin, úschovy, činnost na základě pověření soudem, provádění dobrovolné dražby, zjištění a správa majetku v trestním řízení z pověření soudu nebo státního zástupce, ověření totožnosti žadatele o úkon, přibírání tlumočnicka, sepisování exekutorských zápisů osvědčujících děje a stavy věcí a vykonání jiných činností, stanoví-li tak jiný zákon.¹⁰⁷ „*Další činnost exekutora má různorodou povahu – v některých případech se jedná o výkon veřejné moci či o asistenci orgánům státu při jejím výkonu, v jiných o činnost povahy více či méně soukromoprávní.*“¹⁰⁸ Při výkonu dalších činností nemá postavení úřední osoby, proto se neaplikují ustanovení trestních předpisů - například o útoku na úřední osobu nebo zneužití pravomoci úřední osoby. V současné době je ze strany zákonodárce snaha spíše omezovat okruh dalších činností, které může exekutor provádět. Novelami EŘ, v souvislosti s rekodifikací soukromého práva, byla exekutorům odebrána pravomoc sepisovat exekutorské zápisy se svolením k vykonatelnosti a byla ponechána pouze notářům. Dále byly zrušeny ustanovení § 80-85 EŘ. Naopak od účinnosti zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva je oprávněn vyhotovovat oznámení věřitele o výhradě práva dovolat se neúčinnosti právního jednání.

Otázka neslučitelnosti funkcí je blíže popsána v kapitole 3.1. Postavení soudního exekutora v ČR.

5.2 Činnost soudního exekutora na Slovensku

Dle ust. § 5 odst. 2 ex. por. je výkon exekuční činnosti výkonem veřejné moci, při které, dle čl. 2 odst. 2 Ústavy SR, může exekutor jako státní orgán vykonávat jen takové úkony, ke kterým ho zákon výslovně zmocňuje a opravňuje. Stanoví-li tak zákon, může exekutor vykonávat i další činnosti. Plnění úkolů provádí osobně, k plnění jednotlivých úkonů může v zákonných mezích pověřit své

---

¹⁰⁷ Díky tomuto ustanovení může exekutor provádět činnosti povahy.

¹⁰⁸ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2. s. 547.

zaměstnance. Exekuční a další činnost upravuje ex. por. v části třetí až páté s tím, že subsidiárně se užijí ustanovení *civilného sporového poriadku*.¹⁰⁹

5.2.1 Exekuční řízení obecně

Exekuční řízení je ovládáno dispoziční zásadou. Hned počátek samotného řízení se od české právní úpravy odlišuje, jelikož exekuční návrh podává oprávněný příslušnému soudu, nikoliv přímo exekutorovi. Okamžikem zahájení řízení je doručení návrhu soudu. Příslušným soudem pro všechna exekuční řízení je Okresní soud v Banské Bystrici bez ohledu na bydliště účastníků. Soud k provedení exekuce následně pověří exekutora místně příslušného pro územní obvod krajského soudu, v němž má povinný adresu. Návrh se podává prostřednictvím elektronického formuláře zaslaného do elektronické schránky soudu. Tento systém tak lépe umožňuje sbírání dat o vedených exekucích. S podáním návrhu na výkon exekuce je také spojen soudní poplatek ve výši 16,50 EUR.

Obdobně jako v ČR je podmínkou pro zahájení řízení exekuční titul, kterým je dle ust. § 45 ex. por. vykonatelné rozhodnutí soudu, pokud přiznává právo, ukládá povinnost nebo postihuje majetek. Kromě toho může slovenský exekutor vymáhat vykonatelná rozhodnutí Rady Evropské unie, Evropské komise a Soudního dvora EU a evropský exekuční titul. Rozhodnutí cizích států a orgánů EU jsou v ČR prováděna soudním výkonem rozhodnutí. Spolu s exekučním návrhem se musí k exekučnímu titulu připojit potvrzení o jeho vykonatelnosti.

Exekuce je zahájena doručením pověření exekutorovi, který od té chvíle může provádět jednotlivé úkony směrem k vymožení splnění povinnosti. Nejdříve díky svým oprávněním zjistí majetek povinného, vyloučí majetek, který nepodléhá exekuci a vyhotoví seznam majetku povinného, zaměstnání, případně jiné příjmy. Před započatím exekuce vyrozumí exekutor oprávněného o zahájení exekuce a způsobu jeho výkonu. Ex. por. poté umožňuje povinnému žádat exekutora, aby ten mu povolil splnit vymáhaný nárok na peněžité plnění ve splátkách. Za splnění podmínek dle § 61g odst. 2 ex. por. exekutor povolí plnění vymáhaného nároku podle splátkového kalendáře.¹¹⁰ Nepožádá-li povinný o povolení splátkového

---

¹⁰⁹ § 200 ex. por.

¹¹⁰ Povolit plnění ve splátkách podle § 61g odst. 2 písm. d) ex. por. nelze, nepřesahuje-li vymáhaný nárok částku minimální mzdy nebo přesahuje-li částku 2 000 EUR. Povinný dle EŘ může také žádat o povolení splátkového kalendáře. Soudní exekutor však nemá zákonnou povinnost schválit splátkový kalendář. Žádost je posuzována jako návrh způsobu provedení exekuce. Který ze zákonem stanovených způsobů provedení exekuce exekutor nakonec zvolí, je na jeho uvážení. V tomto ohledu slovenská úprava více dbá ochrany povinného.

kalendáře, vydává exekutor exekuční příkaz, ve kterém určí jednotlivý způsob výkonu exekuce.

5.2.2 Způsoby provedení exekuce

Způsoby se stejně jako dle EŘ dělí na způsoby výkonu exekuce na peněžité plnění a na nepeněžité plnění.¹¹¹ Dále bude kapitola zaměřena pouze na rozdíly v právních úpravách ČR a SR v této oblasti. Jednou z možností výkonu rozhodnutí podle ex. por. je prodej cenných papírů, způsob, který EŘ *expressis verbis* neuvádí. Podle ustáleného výkladu pojmu cenný papír, tak jak je vyjádřen v českém občanském zákoníku¹¹² (dále jen „OZ“), je považován za věc movitou, a proto lze cenný papír postihnout exekucí a prodat jako jakoukoli jinou movitou věc. Velmi razantní způsob exekuce dle ex. por. je prodej podniku. Český zákonodárce pracoval s širším pojmem „postižení závodu“.¹¹³ Závod nebo jeho část tak může být nejen prodána, ale také pouze jen spravována insolvenčním správcem. Slovenský exekutor také nemůže oproti jeho českému kolegovi zvolit správu nemovité věci jako jeden ze způsobu exekuce. Mezi způsoby provedení exekuce na nepeněžité plnění nečiní obě komparované právní úpravy zásadní rozdíl.

5.2.3 Další činnost soudního exekutora

K dalším činnostem opravňují exekutora ust. § 193 a 194 ex. por. Při jejich výkonu není pod ochranou trestních předpisů, jelikož je nevykonává v postavení veřejného činitele. Na požádání oprávněného je tak dále oprávněn sepisovat návrhy na výkon exekuce formou zápisu. Oprávněný má tak jistotu, že po zaplacení soudního poplatku ve výši 16,50 EUR bude exekuční návrh po právní stránce v pořádku. Také přijímá do úschovy peníze, listiny a další movité věci v souvislosti s exekuční činností, na požádání soudu doručuje soudní písemnosti. Z pověření soudu vykonává další úkony. Exekutor naopak nemůže poskytovat právní poradenství. Lze shrnout, že rozsah mimoexekučních činností je oproti českému exekutorovi užší, a tím je také omezen příjem exekutora.

---

¹¹¹ Mezi způsoby exekuce na peněžité plnění dle ex. por. se řadí: srážky ze mzdy, přikázání pohledávky, prodej movitých věcí, prodej cenných papírů, prodej nemovité věci, prodej podniku, nebo příkaz k zadržení řidičského průkazu. Mezi způsoby exekuce na nepeněžité plnění se pak řadí: vyklizení, odebrání věci nebo zničení věci na náklady povinného, rozdělení společné věci, provedení prací a výkonů.

¹¹² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹¹³ Závodem je podle ust. § 502 OZ organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho obchodní činnosti.

5.3 Činnost soudního exekutora v Polsku

Postavení a činnosti soudního exekutora v Polsku jsou nepochybně stanoveny již základními ustanoveními zákona o soudních exekutorech. Soudní exekutor je veřejný činitel, orgán veřejné moci, provádějící výkon exekuce a působící u okresního soudu. Svoji činnost vykonává osobně, v případech stanovených zákonem se může nechat zastoupit asesorem. Hlavní náplň práce polského exekutora je bezesporu výkon soudních rozhodnutí na peněžité a nepeněžité plnění, včetně evropských exekučních titulů. Exekuční činnost není povýšena nad ostatní činnosti, a nemá tedy mezi činnostmi prováděnými exekutorem výsadní postavení. Z výše popsaného plyne, že při výkonu všech činností exekutor vystupuje v postavení veřejného činitele a je chráněn příslušnými předpisy trestního práva. Úkoly a činnosti, ke kterým má exekutor oprávnění jsou stanoveny v čl. 3 odst. 3 a 4 zákona o soudních exekutorech

5.3.1 Exekuční řízení obecně

Právní úpravu exekučního řízení zákon o soudních exekutorech neupravuje. Plná úprava se nachází ve druhé části občanského soudního řádu, tj. § 730 až § 1095. Za účelem výkonu exekuce je nutné podat exekuční návrh na zahájení exekuce (*wniosek o wszczęcie egzekucji*).¹¹⁴ Písemný návrh se doručí příslušnému soudu nebo na adresu exekutora. Návrh může být také podán ústně do protokolu.¹¹⁵ V žádosti oprávněný uvede majetek, ze kterého má být pohledávka vymáhána (do roku 2016 platilo, že pokud oprávněný neuvedl konkrétní aktivum, nemohla z něj být exekuce prováděna), dále může provést výběr konkrétního způsobu exekuce a závěrem uvede, že si v souladu s čl. 10 odst. 1 zákona o soudních exekutorech k výkonu exekuce zvolil uvedeného exekutora (výběr exekutora nelze provést v případě exekuce na nemovitosti). K žádosti je zapotřebí přiložit vykonatelný exekuční titul (s doložkou vykonatelnosti), kterým oprávněný prokazuje, že jemu přiznaný nárok nebyl splněn dobrovolně. Podle čl. 777 občanského soudního řádu je exekučním titulem pravomocné nebo okamžitě vykonatelné rozhodnutí soudu nebo soudního tajemníka, jakož i soudní smír, rozhodčí nález, narovnání nebo notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti

¹¹⁴ V zákonem stanovených případech je řízení zahájeno z moci úřední.

¹¹⁵ Formulář žádosti je volně dostupný ke stažení na internetových stránkách polského ministerstva spravedlnosti. Dostupné z: Formularz wniosku o wszczęcie egzekucji oraz skargi na czynności komornika - Ministerstwo Sprawiedliwości - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

a další tituly, které prohlásí polský soud za vykonatelné. Následně exekutor vydá exekuční příkaz, kterým určí některý ze způsobů provedení exekuce.

5.3.2 Způsoby provedení exekuce

Způsoby provedení exekuce se liší podle toho, zda je vymáháno peněžité plnění nebo plnění nepeněžité. Obdobně dělí způsoby exekuce česká i slovenská právní úprava. Je důležité upozornit na to, že příslušnost exekutora k výkonu exekuce je dána způsobem jejího provedení. Občanský soudní řád u každého ze způsobů exekuce stanoví příslušnost exekutora. Tím není dotčeno právo oprávněného si, za podmínek stanovených zákonem,¹¹⁶ exekutora zvolit v rámci jurisdikce odvolacího soudu.

Mezi způsoby exekuce na peněžitá plnění se řadí: prodej movitých věcí, srážky ze mzdy nebo platu (nebo jiných příjmů), exekuce z bankovního účtu (v českém prostředí se jedná o příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu), exekuce jiných pohledávek a jiných vlastnických práv (kam spadají např. cenné papíry), pozastavení řidičského oprávnění, prodej nemovitých věcí nebo konečně zjednodušený prodej nemovitých věcí. Odebrání movité věci, vyklizení nemovitosti, plavidla, zrušení společného vlastnictví k nemovitosti a jeho prodej veřejnou dražbou jsou způsoby provedení exekuce na nepeněžitá plnění.

Občanský soudní řád tak neumožňuje exekutorovi postihnout závod sloužící povinnému k provozování obchodní činnosti. Zjednodušený prodej nemovitých věcí se vztahuje na nemovitosti určitého typu jako např. nezastavěná půda nebo část nemovitého majetku určeného k prodeji na vlastní návrh dlužníka. Nepeněžitá plnění nemohou být exekvována rozdělením společné věci nebo provedením určitých prací a výkonů, jak stanovuje EŘ a ex. por.¹¹⁷

5.3.3 Další činnosti soudního exekutora

Podle ustanovení článku 3 odst. 3 zákona o soudních exekutorech je vedle výkonu soudních rozhodnutí exekutor zmocněn provádět i další činnosti. Jak již bylo zmíněno, postavení veřejného činitele má i při výkonu mimoexekuční činnosti. Soudní exekutoři jsou kromě exekučních úkonů směřujících k vymožení peněžitého nebo nepeněžitého plnění pověřeni výkonem jiných exekučních titulů, které nejsou opatřeny doložkou vykonatelnosti. V dědickém řízení může zajistit

---

¹¹⁶ Čl. 10 odst. 1 zákona o soudních exekutorech.

¹¹⁷ EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí* – Polsko. [online]. Praha, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-pl-cs.do?member=1

dědictví (závěra pozůstalosti) nebo vypracovat soupis pozůstalosti. K dalším činnostem exekutora patří doručování soudních písemností, sepisování exekutorských zápisů osvědčujících významné právní skutečnosti nebo provádění dobrovolných dražeb, případně další činnosti stanovené ve zvláštním právním předpise. Nemohou ale poskytovat právní poradenství. Oprávnění k provádění úkonů v dědickém řízení je u exekutorů v rámci EU spíše výjimečnou záležitostí.

5.4 Činnost soudního vykonavatele v Německu

Pravomoci soudního vykonavatele jsou výhradně v soukromoprávní oblasti soudního výkonu rozhodnutí, který primárně upravuje kniha osmá ZPO. K výkonu správní a daňové exekuce jsou správní orgány. Některé způsoby exekuce mohou být také upraveny ve zvláštním právním předpise, jakým je např. řád soudního vymáhání (*Justizbetriebsordnung – JBeitO*) nebo zákon o nuceném prodeji a nucené správě (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung – ZVG*).¹¹⁸ Na soudním výkonu rozhodnutí v SRN se podílí vícero exekučních orgánů, jejichž věcná příslušnost je stanovena výlučně podle zvoleného způsobu exekuce. Funkční příslušnost k výkonu rozhodnutí konkrétně stanoví ZPO, případně rozvrh práce konkrétního soudu. Movité věci jsou exekvovány soudním vykonavatelem, zatímco exekuční soud je příslušný k provedení výkonu na nemovitostech, ale také např. na příkázání pohledávky. ZPO vykonavateli svěřuje do pravomoci také přebírání prohlášení o majetku, exekuce na vyklizení a vydání věci, prodej movitých věcí, provádění dražeb, protestace směnek a šeků, potlačení odporu dlužníka vůči úkonům, které je povinen strpět tím, že dlužníka zatkne a předvede, doručování písemností v řízení na žádost jedné ze stran, výkon předběžných opatření a další úkony tímto zákonem stanovené.¹¹⁹ Veškerou činnost provádí vykonavatel samostatně. Soudce obvodního soudu nad ním vykonává pouze dohled.

5.4.1 Výkon rozhodnutí obecně

Vykonávací řízení se zahajuje z podnětu věřitele, který v návrhu zvolí nejvhodnější způsob provedení výkonu. Podle něj je pak k jejímu provedení

---

¹¹⁸ Podle řádu soudního vymáhání (JBeitO) se vymáhají nároky z pokut, soudních poplatků, nákladů soudních řízení, nákladů exekuce a dalších nároků souvisejících s řízením před soudem. Ustanovení § 2 stanovuje, který exekuční orgán je příslušný k vymožení plnění. Přiměřeně se užijí ustanovení ZPO upravující exekuci.

¹¹⁹ UIHJ. *Members of the UIHJ*. [online]. Praha, 2020. [cit. 08.03.2021] Dostupné z: <https://www.uihj.com/about-us-2/members-of-the-uuhj/>

stanovena příslušnost konkrétního exekučního orgánu. Vykonavatel je vázán způsobem výkonu, který věřitel zvolil v exekučním návrhu. Podkladem k zahájení výkonu je exekuční titul (*Vollstreckungstitel*), se kterým disponuje věřitel a může požádat soud o jeho výkon. Tato listina musí být opatřena doložkou vykonatelnosti a musí doručena spolu s návrhem na podatelnu (*Verteilungsstelle*¹²⁰) příslušného soudu, který jí přidělí příslušnému vykonavateli a také samotnému dlužníkovi. Exekučním titulem může být rozsudek soudu, notářské zápisy s doložkou vykonatelnosti, vykonatelný platební rozkaz a další listiny uvedené v § 794 ZPO.

5.4.2 Způsoby výkonu rozhodnutí

Výkon rozhodnutí, stejně jako v ostatních komparovaných právních úpravách, dělíme na dva základní druhy a každý z těchto druhů je pak prováděn jednotlivými konkrétními způsoby výkonu rozhodnutí. Základními druhy výkonu rozhodnutí podle ZPO jsou:

- a) Výkon na peněžité plnění (*Zwangsvollstreckung wegen Geldforderungen*),
- b) Výkon na nepeněžité plnění (k vydání věci a k jednání nebo opomenutí, *Zwangsvollstreckung zur Erwirkung der Herausgabe von Sachen und zur Erwirkung von Handlungen oder Unterlassungen*).

Pokud má věřitel z exekučního titulu nárok na peněžité plnění, má právo vybrat si mezi prodejem movitých nebo nemovitých věcí (k prodeji nemovitosti je oprávněn pouze soud), příkázáním pohledávky a jiných vlastnických práv, odebráním věci, provedením výkonů či zdržením se určitého jednání.

Mezi způsoby výkonu na nepeněžité plnění patří odebrání věci, vyklizení pozemku nebo plavidla a další způsoby definované v ustanoveních § 883-898 ZPO. Vymáhání nároku z nepeněžitého plnění provádí soudní vykonavatel pouze vyklizením nebo odebráním věci. V ostatních případech je činný nalézací soud.¹²¹

5.4.3 Další činnosti soudního vykonavatele

Neexistuje žádný právní předpis, který by stanovoval další činnosti soudního vykonavatele. Na další činnosti se tak vztahují pouze obecné předpisy o činnostech státních zaměstnanců. Jiné činnosti může soudní vykonavatel vykonávat s povolením představeného, pokud neohrozí jeho činnost prováděnou

---

¹²⁰ Dle § 22 ZVO je podatelna místem, kam se doručují soudní písemnosti (*Verteilungsstelle*), a která se povinně zřizuje u každého soudu.

¹²¹ Niedersächsisches Landesjustizportal. *Die Voraussetzungen der Zwangsvollstreckung*. [online]. Hannover, 2021. [cit. 17.03.2021] Dostupné z: https://justizportal.niedersachsen.de/startseite/gerichte_und_staatsanwaltschaften/zivilgerichtsbark eit/zwangsvollstreckung/die-voraussetzungen-der-zwangsvollstreckung-159181.html

jménem státu. V zásadě tedy není zcela vyloučeno, aby vykonavatel prováděl další činnosti. Povolání německého soudního vykonavatele tedy nezakládá neslučitelnost funkcí. Často provádí dobrovolné dražby. Ale zákonem není oprávněn poskytovat právní poradenství.¹²²

---

¹²² Deutscher Bundestag. *Rechtsstellung und Aufgaben von Gerichtsvollziehern in Deutschland*. [online]. Berlin: Deutscher Bundestag, 2018. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: <https://www.bundestag.de/resource/blob/584344/97abc3a5a67c9bcb2bdb99ba78ed545f/WD-7-104-18-pdf-data.pdf>

6 Odměna za činnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU

6.1 Odměna soudního exekutora v ČR

6.1.1 Náklady exekučního řízení obecně

S vymáhanou povinností vyplývající z exekučního titulu je spojena celá řada nákladů. Legální definice tohoto abstraktního termínu, širokou veřejností chápaného jako účelové vynaložení prostředků za vykonání určitých úkonů, zakotvuje § 87 odst. 1 EŘ. Dle uvedeného ustanovení tvoří náklady exekuce jednotlivé složky nákladů. Odměna exekutora je tak spolu s náhradou hotových výdajů, náhradou cestovních výdajů, náhradou za ztrátu času, náhradou za doručení písemností a odměnou a náhradou nákladů správce závodu součástí nákladů exekuce. Je-li exekutor nebo správce závodu plátcem DPH,¹²³ pak je nákladem exekuce i tato příslušná daň.

Důvodem k zahájení exekučního řízení bylo nesplnění povinnosti ze strany povinného, a proto byl oprávněný nucen činit kroky k zahájení exekučního řízení. Odměnu exekutora a také náhradu nákladů s tímto řízením spojených tak nese povinný, nestanoví-li zákon jinak. Nejen exekutorovi, ale také oprávněnému vznikají vymáháním nároku náklady, jejichž náhradu má oprávněný právo požadovat od povinného. Účelně vynaložené náklady, spojené se zahájením a vedením řízení a případným právním zastoupením, proto hradí oprávněnému povinný. Povinnost nahradit náklady exekuce a náklady oprávněného stanoví exekutor prostřednictvím příkazu k úhradě nákladů exekuce. Příkaz k úhradě nákladů exekuce je zvláštním typem rozhodnutí, ve kterém jsou vyčísleny náklady exekučního řízení, a který určí, kdo je má hradit.¹²⁴

V situacích, kdy dojde k zastavení řízení vinou oprávněného¹²⁵, je jeho povinností náklady exekuce nahradit. Oprávněný tak nese náklady řízení v případě, že exekuční titul nebyl dosud vykonatelný nebo došlo ke zrušení rozhodnutí, které bylo exekučním titulem. Dále je to za situace, kdy oprávněná osoba nezaplatila

---

¹²³ Podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

¹²⁴ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2. s. 581-585.

¹²⁵ Řízení je zastaveno, je-li zde některý z důvodů dle § 268 odst. 1 písm. a) až h) a § 104 o. s. ř. nebo v případě odmítnutí návrhu na zahájení exekučního řízení.

zálohu na náklady exekuce,¹²⁶ ačkoliv k tomu byla vyzvána nebo je-li zjevné, že výtěžek z exekuce nebude postačovat ani na náhradu jeho nákladů.¹²⁷

6.1.2 Výše odměny exekutora a způsob jejího určení

Podle ustanovení § 3 odst. 1 EŘ vykonává exekutor svoji činnost za úplatu. Úplatou je rozuměna odměna blíže specifikovaná v ust. § 90-92 EŘ. Nárok na odměnu ve výši stanovené vyhláškou ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb. (dále jako „exekuční tarif“ nebo „tarif“) vzniká za situace, že exekutor byl pověřen a provedl úkony v rámci exekuce. V případě, kdy exekutor požádal o pověření, ale nebyl soudem k provedení exekuce pověřen, nezakládá jeho nárok na odměnu.

Odměna je podsložkou nákladů exekuce. Samotnou odměnu můžeme dělit na dvě části. První částí je odměna za provedení exekuce, závislá na vymoženém plnění. Je stanovena procentuální sazbou ze základu, kterým je výše vymoženého plnění bez nákladů exekuce a bez nákladů oprávněného. Je-li výše základu do tří milionů Kč činí odměna 15 % z této částky. Se zvyšujícím se základem, procentuální sazba odměny klesá. Výše minimální odměny byla k nevoli exekutorského stavu s účinností od dubna 2017 snížena na částku 2 000 Kč.

Odměna za výkon exekuce na nepeněžitě plnění je stanovena u každého způsobu provedení zvláštní sazbou. Například za exekuci vyklizením činí odměna 10 000 Kč, za exekuci provedením prací a výkonů činí odměna 6 000 Kč a odměna za odebrání věci činí 15 % z hodnoty odebrané věci nebo souboru odebraných věcí, nejméně však 2 000 Kč. Aktivitou povinného může být odměna exekutora snížena o polovinu (v případě povinnosti na nepeněžitě plnění o 30 %) za předpokladu, že ten dobrovolně splní danou povinnost do 30 dnů ode dne doručení výzvy k dobrovolnému plnění a zaplatí zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného.¹²⁸

6.1.2.1 Smluvní odměna

Vedle tarifní odměny umožňuje zákon exekutorovi sjednat za provedení exekuce smluvní odměnu. Dle ustanovení § 90 odst. 2 EŘ mohou exekutor s oprávněným uzavřít smlouvu o vedení exekuce, která nemá vliv na tarifní odměnu ani ostatní náklady. Vyžadována je písemná forma smlouvy, jinak je neplatná. Smlouva žádným způsobem nezasahuje do povinnosti povinného hradit odměnu

¹²⁶ Srovnej náleží Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2011, sp. zn. III. ÚS 298/11.

¹²⁷ LAVICKÝ, Petr. *Civilní proces*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5. s. 462-465.

¹²⁸ § 5-11 EŘ.

a náklady ve výši stanovené tarifem. Sjednaný závazek nesmí být v rozporu s kogentními ustanoveními exekučního řádu a samotná odměna nemůže být nižší než stanovená exekučním tarifem. Naopak pro případy, kdy bude exekuce zastavena pro nemajetnost povinného, může oprávněný s exekutorem sjednat výši náhrady za vynaložené výdaje nižší, než stanovuje tarif.¹²⁹

6.1.2.2 Mimosmluvní odměna

Způsob určení odměny za další činnosti prováděné exekutorem je stanoven odlišně pro jednotlivé činnosti. Za právní pomoc lze požadovat odměnu na základě dohody s žadatelem. Není-li dohodnuta, užije se zvláštní právní předpis, který určuje výši odměny za právní pomoc poskytovanou advokátem.¹³⁰ Odměna, která náleží exekutorovi za sepsání exekutorských zápisů a úschovu, vyplývá z předpisu, kterým se stanoví odměna za sepsání zápisů a úschovu provedenou notářem.¹³¹ Odměna za činnost na základě pověření soudu, za provedení dobrovolné dražby a za správu podniku náleží exekutorovi dle ustanovení § 18-24 exekučního tarifu.

6.1.3 Náklady exekutora

Druhá část příjmů exekutora je tvořena tzv. náklady exekutora, které zahrnují náhradu za hotové výdaje, náhradu za ztrátu času a náhradu za doručení písemností. Jedná se o výdaje, které exekutor fakticky vynaložil např. za soudní poplatky, kancelářské potřeby, poštovné, stěhovací služby, cestovní výdaje, znalečné a další. Náhrada za hotové výdaje je stanovena paušální částkou ve výši 3 500 Kč. Překročí-li výdaje paušální částku, náleží exekutorovi náhrada nákladů v plné výši. Výše náhrady za ztrátu času a za doručení písemnosti samotným exekutorem stanovují ustanovení § 14 a 15 exekučního tarifu.

6.1.4 Materiální nezávislost soudního exekutora pohledem de lege ferenda

Výkon práva prováděný soudy do vzniku profese soudního exekutora byl zdoluhavý a neefektivní. S cílem toto napravit a chránit tak práva účastníků řízení, stát převedl část pravomocí soudu na soukromou osobu (soudního exekutora), jejíž úkony se dle § 28 EŘ považují za úkony soudu. Z článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod vyplývá, že „každý se může domáhat stanoveným

---

¹²⁹ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0. s. 135-136.

¹³⁰ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

¹³¹ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif).

postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.“ Proto je také povinností exekutora v řízení vystupovat nezávisle a nestranně. Dle důvodové zprávy k exekučnímu řádu je institut soudního exekutora koncipován jako svobodné povolání s ekonomickou nezávislostí na státu. Následující odstavec je věnován komparaci dvou orgánů vykonávacích moc soudní – soudního exekutora a soudce s ohledem na jejich materiální zabezpečení.¹³²

Nezávislost a nestrannost soudce je zabezpečena ze strany státu přiměřeným materiálním zajištěním. Dle názoru Ústavního soudu ČR vyjádřeného v nálezu Pl. ÚS 33/11 je výše jejich platu stanovena tak, *„aby je chránila před tlakem směřujícím k ovlivnění jejich rozhodnutí a všeobecně k ovlivnění jejich chování při nalézání práva, kterým by mohla být ohrožena jejich nezávislost a nestrannost“*.¹³³ Naproti tomu je exekutor, ačkoliv také vykonává veřejnou moc ve veřejném zájmu, ekonomicky nezávislý na státu. Jeho příjem odvisí od počtu exekučního nápadu a na samotných manažerských schopnostech exekutora. Nemá-li zajištěn pravidelný exekuční nápad (ten by mohl být zajištěn např. zavedením teritoriality exekutorů), může docházet u některých exekutorů k ekonomickým potížím. Ústavní soud ČR se zabýval obavami o „ekonomické přežití“ exekutorů např. rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 2727/07, ve kterém poukázal na skutečnost, *„že osoba zapsaná do seznamu exekutorů svým návrhem na zápis do příslušného seznamu dala souhlas s prováděním činnosti soudního exekutora za stanovených podmínek, a to se všemi riziky, ale i výhodami z jeho činnosti vyplývajícími. Jedním z předem známých rizik do jisté míry podnikatelské činnosti exekutora je i skutečnost, že ne ve všech případech (shodně s podnikatelem) dosáhne soudní exekutor uspokojení svých zákonných nároků.“* S ohledem na aktuální bezvýslednou vymahatelnost pohledávek je však exekutor fakticky nucen hradit náklady exekuce téměř v 70 % případů. Nutno doplnit, že výkonem funkce v pozici orgánu veřejné moci je exekutor stejně jako soudce limitován v provádění dalších výdělečných činností. Uvedené může vyvolávat pochybnosti o nezávislost a nestrannost exekutora, a také ohrozit právo účastníků vyjádřené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.¹³⁴

---

¹³² V nálezu sp. zn. IV. ÚS 2225/07 Ústavní soud judikoval, že soudní exekutor nemá nikdy zcela shodné postavení s postavením soudce. Soudce totiž na rozdíl od exekutora nemá ekonomický zájem na výsledku řízení a jeho odměna za práci vychází z jeho pracovního poměru zaměstnance, kterým exekutor není.

¹³³ Nález Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 33/11.

¹³⁴ FLAM, Jiří. Nezávislost soudního exekutora a jeho odměna. *Komorní listy*, 2/2016. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015. s. 15-19.

6.2 Odměna soudního exekutora na Slovensku

6.2.1 Náklady exekučního řízení obecně

Současně s novelou *Exekučného poriadku* doznala změn i úprava nákladů exekuce a odměňování slovenských exekutorů. Obecná úprava nákladů řízení se nachází v šesté části ex. por. Podle té se dělí náklady exekučního řízení na náklady exekutora, náklady účastníků řízení a náklady státu.¹³⁵ Za náklady oprávněného se považují všechny náklady v exekučním řízení, jako jsou náklady na právního zástupce, soudní poplatky a hotové výdaje spojené s podáním návrhu na výkon exekuce a další.

Podle principu presumovaného procesního úspěchu zakotveného v § 199d odst. 1 ex. por. hradí povinný oprávněnému jím účelně vynaložené náklady na vymození pohledávky. Výjimkou je případ, kdy exekuce byla zastavena z důvodu, který je možné přičítat k tíži oprávněného. Pokud došlo k zastavení exekuce z jiného důvodu, než je vymození nebo splnění vymáhané pohledávky, a který je možno přičítat k tíži oprávněnému, hradí náklady oprávněný¹³⁶.¹³⁷ Náklady na právní zastoupení, které vznikly povinnému s účelně vynaloženým návrhem na zastavení exekuce hradí oprávněný.

Mezi náklady exekutora se řadí samotná odměna exekutora a náhrada paušálních a nutných (*nevyhnutných*) výdajů. Zásadní změnu přinesla vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 68/2017 Z. z.¹³⁸ (dále jen vyhláška o odměnách exekutorů) uvedená v účinnost 1. dubna 2017, která neumožňuje exekutorovi sjednat s oprávněným smluvní odměnu, tak jako je tomu např. podle exekučního tarifu. Odměna exekutora tak nemůže být stanovena odlišně na základě smluvní volnosti, ale řídí se plně vyhláškou o odměnách exekutorů. Uvedená vyhláška, oproti předchozí úpravě, neponechala ani ustanovení o náhradě za ztrátu času, která tak exekutorovi nepřísluší.

---

¹³⁵ Dle ustanovení § 199d odst. 3 ex. por. náleží státu náhrada nákladů vůči těm, kteří měli při dokazování nějakou povinnost, jestliže jim lze přičítat jejich vznik.

¹³⁶ Čl. 199c ex. por.

¹³⁷ Pokud je vedena exekuce na vymození výživného, platí náklady zastavené exekuce soud.

¹³⁸ Vyhláška č. 68/2017 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2017-68>

6.2.2 Výše odměny exekutora a způsob jejího určení

Ustanovení § 199 ex. por. se s určením výše odměny a způsobu jejího stanovení odkazuje na vyhlášku o odměnách exekutorů. Základem pro výpočet odměny je v případě exekuce na peněžité plnění opět výše vymoženého plnění. Výše odměny se určí jako procento z vymoženého plnění. Procentuální sazba je stanovena fixně na hodnotě 20 % ze základu, tedy z vymoženého plnění. Se vzrůstajícím základem tedy procentní sazba neklesá, ale zůstává stejná. Hranice maximální možné výše odměny exekutora je stanovena sumou 33 000 €. ¹³⁹ Dále je výše odměny limitována výší vymáhaného nároku ke dni pověření k provedení exekuce. Tuto hodnotu nemůže odměna přesáhnout. Spodní hranice odměny není určena. Pakliže povinný splní vymáhaný nárok do lhůty pro podání návrhu na zastavení exekuce (do 15 dní od doručení vyrozumění o zahájení exekuce) činí odměna exekutora pouze 10 % ze základu. V případě splnění nepeněžitého plnění ve lhůtě dle předchozí věty, činí odměna exekutora polovinu řádné odměny. ¹⁴⁰

Odměna za výkon exekuce na nepeněžité plnění je stanovena u každého způsobu výkonu individuálně. Za vyklizení nemovitosti nebo její části přísluší exekutorovi odměna ve výši 200 €, nejvíce však 2 000 € na základě jednoho exekučního titulu. Sazba odměny za odebrání věci činí 30 €, nejvíce však 200 € za všechny věci na základě jednoho exekučního titulu, případně 20 % z hodnoty věci stanovené v exekučním titulu. Odměna z exekuce provedením prací nebo výkonů činí 10 % z hodnoty prací a výkonů potřebných k vymožení povinnosti, nejvíce však 1 000 €. ¹⁴¹

Ustanovení o výši odměny za mimoexekuční činnosti určuje samotná vyhláška o odměnách exekutorů, neodkazuje toliko na zvláštní právní předpisy, jak je tomu dle exekučního tarifu. Za činnost spojenou se sepsáním návrhu na zahájení exekuce a za přijetí listinné úschovy přísluší exekutorovi odměna v paušální výši 16,50 €. Za úschovu cenných papírů, v závislosti na jejich hodnotě, zaplatí žadatel od 6,50 € do 165 €. Výši odměny za doručování soudních písemností a výkon

¹³⁹ Při směnném kurzu 26,50 Kč za 1 € činí maximální výše odměny exekutora 874 500 Kč.

¹⁴⁰ § 7 odst. 2 vyhlášky č. 68/2017 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2017-68>

¹⁴¹ § 10-16 vyhlášky č. 68/2017 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2017-68>

činnosti na základě pověření soudu určuje vyhláška o odměnách exekutorů v § 19 a 20.

Odlišnosti v právní úpravě odměn mezi českým a slovenským exekutorem nastaly novelou ex. por. a s tím související vyhláškou o odměnách exekutorů. Zásadní rozdíl tak můžeme sledovat ve výši odměny z nejčastěji vymáhaných pohledávek do 3 mil. Kč (asi 110 tis. €), kde náleží slovenskému exekutorovi o 5 % vyšší odměna. Na rozdíl od české právní úpravy vyhláška nestanoví minimální odměnu. Zásadním rozdílem je pak nemožnost sjednat s oprávněným smluvní odměnu, čímž chtěl slovenský zákonodárce vyrovnat postavení účastníků v řízení. Česká právní úprava vychází ze slovenské úpravy před její novelizací.

6.2.3 Náklady exekutora

K odměně náleží exekutorovi také náhrada za paušální výdaje, které exekutor vynaložil např. za cestovné, poštovné, elektronickou komunikaci, administrativní náklady nebo za výpisy z informačních systémů. Pro každé řízení je výše náhrady za paušální výdaje stanovena paušální částkou ve výši 60 €. Pokud dojde ke splnění vymáhané povinnosti do 15 dnů od doručení vyznění o zahájení exekuce, náleží exekutorovi náhrada v poloviční výši.

Další položku v nákladech exekutora zaujímají tzv. nezbytné výdaje, které vznikají při provádění exekuce. Za nezbytné výdaje jsou ve smyslu vyhlášky o odměnách exekutorů ve spojení s novelou ex. por. považované výdaje, které exekutor *„prokazatelně, odůvodněně a účelně vynaložil při exekuci prodejem movitých a nemovitých věcí, prodejem podniku, případně s prováděním exekuce na nepeněžitě plnění, pokud nejsou kryté paušálními výdaji“*. Jedná se například o provedení autorizované konverze dokumentů, manipulace se spisy, náklady za využití zámečnických služeb, stěhovací služby, odtahové služby. Za nezbytné výdaje spojené s některým způsobem provedení exekuce exekutorovi náleží náhrada v plné výši účelně vynaložených a také prokázaných výdajů. Konkrétní tarif za nezbytné výdaje uvádí vyhláška o odměnách exekutorů v § 23-27.

6.3 Odměna soudního exekutora v Polsku

6.3.1 Náklady exekučního řízení obecně

Pravidla pro určení poplatků za exekuční řízení souvisí s účinností nového zákona ze dne 28. února 2018 o nákladech soudních exekutorů. Důležité zmínit, že tato pravidla se vztahují na řízení zahájená po účinnosti tohoto zákona, tedy po

1. lednu 2019. Exekuční řízení zahájena před tímto datem se řídí zákonem ze dne 29. srpna 1997 o *komornikach sądowych i egzekucji*, jenž upravuje oblast nákladů exekučního řízení v čl. 43 a následujícím.

Náklady řízení tvoří dvě oddělitelné skupiny poplatků. První skupinou jsou výdaje soudního exekutora vzniklé v průběhu řízení, které bychom mohli jinak označit za paušální výdaje. Druhou skupinou je samotná odměna exekutora. Odměna je stanovena obligatorně a nedává možnost se od zákonné úpravy odchýlit ujednáním smluvní odměny za provedení exekuce.

Náhradu nákladů hradí povinný, nestanoví-li zákon jinak.¹⁴² Takovou výjimkou je zastavení exekuce na návrh oprávněného postupem dle čl. 824 § 1 občanského soudního řádu, v tom případě náklady hradí oprávněný. Občanský soudní řád dává účastníkům možnost žádat soud o snížení nákladů exekuce nebo o jejich úplné osvobození.¹⁴³ V případě, že soud účastníky osvobodí od náhrady nákladů nebo rozhodne o jejich snížení, hradí náklady řízení sám exekutor. Zákon výslovně stanoví, že stát náklady exekučního řízení nehradí. Za účelem vymožení nákladů řízení zasílá exekutor povinnému příkaz k úhradě nákladů exekuce, který je povinen povinný hradit do sedmi dnů od jeho doručení. Poté jsou náklady stanovené tímto příkazem vykonatelné i bez vyznačení doložky vykonatelnosti.

6.3.2 Výše odměny exekutora a způsob jejího určení

Výše odměny za exekuční řízení směřující k vymožení peněžitého plnění je stanovena relativní sazbou. Pro všechna řízení činí sazba odměny 10 % ze základu, kterým je vymáhané plnění. Uhradí-li však povinný vymáhanou pohledávku do jednoho měsíce od doručení vyrozumění o zahájení exekuce, činí sazba pouze 3 % ze základu. Stanovení takto nízké odměny má povinné více motivovat k včasnému splnění vymáhané pohledávky a je snahou k naplnění zásady rychlosti a hospodárnosti řízení. Limity odměny zakotvuje ustanovení čl. 25 zákona o odměnách exekutorů. Minimální výše odměny tak nesmí být nižší než 150 PLN a naopak maximální výše odměny nemůže přesáhnout částku 50 000 PLN¹⁴⁴.¹⁴⁵

Odměna za exekuci na nepeněžité plnění je stanovena pevnou sazbou podle způsobu jejího výkonu. Podle současného znění zákona tak poplatek za návrh na výkon exekuce odebráním věci činí 400 PLN. Výše odměny za vyklizení

---

¹⁴² Čl. 770 občanského soudního řádu.

¹⁴³ Čl. 767 občanského soudního řádu.

¹⁴⁴ Při směnném kurzu 6 Kč za 1 PLN činí maximální výše odměny exekutora 300 000 Kč.

¹⁴⁵ Čl. 27 zákona o nákladech soudních exekutorů.

nemovitosti činí 2 000 PLN. Je-li nemovitost užívána k hospodářským účelům zvýší se odměna o 1 000 PLN za každou část této nemovitosti, nejvíce však 30 000 PLN. Slouží-li exekvovaná nemovitost k bytovým potřebám dlužníka, činí odměna 1 500 PLN. Odměnu za další způsoby výkonu exekuce upravuje zákon v čl. 36 a následující.¹⁴⁶

Novelou zákona došlo také k výrazným změnám ve výši a způsobu výpočtu odměn za další činnosti exekutora. Odměna za zajištění dědictví se zvýšila osmkrát na částku 400 PLN a stejnou částku zaplatí žadatel i za soupis pozůstalosti, jejíž odměna byla dříve určena hodinovou sazbou. Poplatek za doručování soudních písemností nyní činí 40 PLN. Za uskutečnění dobrovolné dražby náleží exekutorovi odměna 1 000 PLN.¹⁴⁷

6.3.3 Náklady exekutora

Vedle odměny exekutora jsou druhou položkou nákladů řízení paušální výdaje vzniklé v průběhu řízení. Jejich úplný výčet stanoví čl. 6 zákona o nákladech soudních exekutorů. Lze mezi ně řadit například cestovní výdaje, odměny znalců a tlumočnicků, zvláštní náklady na dopravu, náklady na výpisy z informačních systémů, soudní poplatek za návrh na zápis do katastru nemovitostí atd. Náhrada za prokázané paušální výdaje náleží exekutorovi v plné výši. Po zahájení exekuce uhradí věřitel exekutorovi zálohu ve výši 60 PLN na tyto výdaje. Zvláštní ustanovení čl. 8 předmětného zákona dává věřiteli za povinnost hradit část nákladů v případě, že exekutor zvolený věřitelem činí úkony mimo svoji kancelář. Toto opatření má za cíl nenavyšovat náklady řízení, které hradí povinný.

6.4 Odměna soudního vykonavatele v Německu

6.4.1 Náklady výkonu rozhodnutí obecně

Vzhledem k tomu, že v Německu není zaveden institut soukromého exekutora, ale výkon rozhodnutí provádí státní zaměstnanec, nelze náklady a odměnu exekutora spojené s vymáháním relevantně srovnávat s ostatními zeměmi. Tamější právní úpravu v oblasti nákladů nuceného výkonu rozhodnutí v Německu upravuje federální zákon o nákladech soudních vykonavatelů (GvKostG). Dle jeho ustanovení § 9 se určí výše nákladů podle přílohy k tomuto zákonu. Sazebník nákladů, obsažený v příloze zákona, stanoví výši poplatku

---

¹⁴⁶ Čl. 33-39 zákona o nákladech soudních exekutorů.

¹⁴⁷ Čl. 40 a 43 zákona o nákladech soudních exekutorů.

za provedení jednotlivých úkonů vykonavatelem ve vykonávacím řízení. Celková výše nákladů závisí na zvoleném způsobu výkonu exekuce. Náklady výkonu rozhodnutí tak nejsou závislé na výši vymáhaného plnění, ale pouze na výši provedených úkonů a hotových výdajů. Účastník tak nehradí odměnu soudního vykonavatele, čímž je dosaženo toho, že náklady na vymáhání splnění povinnosti jsou podstatně nižší než např. v ČR, Polsku nebo na Slovensku.

Dle ustanovení § 788 odst. 1 ZPO hradí nezbytné náklady spojené s úkony výkonu rozhodnutí povinný.¹⁴⁸ Stejně tak povinný hradí účelně vynaložené náklady oprávněného spojené s uplatněním jeho nároku. Za nezbytné náklady se také považují náklady na vyhotovení a doručení rozsudku. V případě, že byl rozsudek, který byl exekucním titulem, zrušen, hradí náklady také povinný. Došlo-li ke zvýšení nákladů vinou oprávněného, může soud rozhodnout, že tyto náklady bude částečně nebo v plné výši hradit oprávněný.¹⁴⁹ Sazebník nákladů rozlišuje mezi sedmi druhy poplatků: poplatky za doručení soudních písemností, za výkon, za zpeněžení, za zvláštní úkony, za ztrátu času, za neprovedený úřední úkon a konečně za výdaje. V nedávné době byl ministerstvu spravedlnosti předložen návrh na zjednodušení zákona o nákladech soudních vykonavatelů.¹⁵⁰

6.4.2 Příjem soudního vykonavatele

Soudnímu vykonavateli jakožto státnímu zaměstnanci náleží stálý plat podle platové třídy (A8/8), jehož výši určí každá spolková země zvláštním právním předpisem.¹⁵¹ Činnost soudního vykonavatele je tak financována ze státního rozpočtu. Ze svého platu hradí vykonavatel náklady na provoz své kanceláře a své pomocníky. Dále jeho příjem tvoří část z vybraných poplatků z výkonu rozhodnutí. Dle § 1 odst. 2 nařízení o odměňování soudních vykonavatelů¹⁵² náleží vykonavateli 15 % z celkové výše vybraných poplatků. Kromě platu a části vybraných poplatků je vykonavateli na základě nařízení o náhradách poskytován příspěvek na věcné a personální náklady spojené s jeho činností. Z tohoto příspěvku

---

¹⁴⁸ Nezbytnými náklady ve smyslu § 91 ZPO jsou účelně vynaložené náklady zejména na: právní zastoupení, cestovní náklady, znalečné, tlumočné, zmeškaný čas.

¹⁴⁹ § 788 odst. 4 ZPO.

¹⁵⁰ Návrh dostupný z: <https://dgvb.de/wp-content/uploads/2019/02/12.1.-2019-01-28-Stellungnahme-zum-Vorschlag-des-BDIU-zur-%C3%84nderung-GVKostG.pdf>

¹⁵¹ V roce 2021 pobírá soudní vykonavatel měsíční plat ve výši 3 265,66 €. Průměrný plat soudního vykonavatele v Německu v roce 2021 činí 2 800 €. Zdroj: *Beamtenbesoldung – Besoldung. Besoldungstabellen 2021 für Bund und Länder, Besoldung.* [online]. Pulheim, 2021. [cit. 20.03.2021] Dostupné z: [besoldungstabelle-by.pdf](https://www.beamtenbesoldung.org/besoldungstabelle-by.pdf) (beamtenbesoldung.org)

¹⁵² Verordnung über die Vergütung für Beamte im Vollstreckungsdienst (Vollstreckungsvergütungsverordnung). Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/vollstrvergv/BJNR017830976.html#BJNR017830976BJNG000101320>

se hradí např. nájem, hardware, software, kancelářské potřeby a jiné technické vybavení.¹⁵³ Například v Bavorsku obdrží každý vykonavatel měsíční paušál ve výši 1 040 €. Příspěvek na věcné náklady může být dále navýšen až o 150 €. Nestačí-li příspěvky na úhradu všech nákladů, může si vykonavatel požádat o doplatek na náklady ze státní pokladny. Výši účelně vynaložených nákladů musí vykonavatel řádně prokázat.¹⁵⁴ Nutno podotknout, že soudní vykonavatelé mohou, s povolením představeného, vykonávat další výdělečnou činnost, nenarušuje-li jejich exekutorskou činnost a důstojnost.

6.4.3 Náklady soudního vykonavatele

Soudnímu vykonavateli také náleží náhrada nutných výdajů řízení. Po podání exekučního návrhu je oprávněný povinen složit zálohu v očekávané výši výdajů. Jakmile je řízení skončeno, vydá vykonavatel rozhodnutí, ve kterém stanoví celkovou výši výdajů. Přesáhnou-li výdaje výši složené zálohy, určí oprávněnému přiměřenou lhůtu k jejich úhradě. Náhradu účelně vynaložených nákladů má oprávněný právo požadovat od povinného. Proti rozhodnutí vykonavatele o výdajích mohou podat účastníci námitky dle § 766 odst. 2 ZPO, o kterých rozhoduje exekuční soud. Mezi nutné výdaje se řadí např. cestovní výdaje, výdaje na zveřejnění dražební vyhlášky, výdaje za služby třetích osob, náklady na tisk a další. Výše jednotlivých výdajů je stanovena paušální částkou sazebníkem nákladů, který je přílohou GvKostG.

---

¹⁵³ JANČUŠKA, Michal. Němečtí vykonavatelé prosazují výkon rozhodnutí z „jedné ruky“. *Komorní listy*, I/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019. s. 33-36.

¹⁵⁴ § 2 až 6 nařízení ze dne 29. listopadu 2007, Verordnung über die Aufwandsentschädigung für Bürokosten der Gerichtsvollzieher (BKEntschV-GV).

7 Samospráva soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU

7.1 Samospráva soudních exekutorů v ČR

7.1.1 Exekutorská komora ČR

Exekutorská komora České republiky, zřízena exekučním řádem jako samosprávná profesní komora, povinně sdružuje všechny exekutory, kandidáty a koncipienty a vede jejich seznam. Exekutor se stává členem ve chvíli jmenování exekutorem a jeho členství zaniká odvoláním, smrtí nebo prohlášením exekutora za mrtvého. O zajištění řádného fungování Komory se starají její vnitřní orgány, kterými dle § 109 odst. 4 EŘ jsou: sněm exekutorů, prezidium, prezident a komise revizní, kontrolní, kárná a zkušební. Komora má právo dle svého uvážení zřizovat další poradní orgány. Kromě výše uvedených orgánů jsou tak v současné době činné komise právní a legislativní, vzdělávací, mediální, komise pro IT a také komise mezinárodní. Funkční období členů orgánů Komory je tříleté. Po novele exekučního řádu se od 1. ledna 2013 stala sídelním městem Komory Praha a původní brněnské sídlo bylo přeměněno na její pobočku.

Příjmy samosprávné komory exekutorů jsou převážně tvořeny ze členských příspěvků, provozování Centrální evidence exekucí, z poplatků za exekutorské zkoušky, případně příjmy do Fondu pro vzdělání exekutorských koncipientů a vykonavatelů.

7.1.2 Práva a povinnosti členů Exekutorské komory ČR

Na výkonu činnosti soudních exekutorů je výrazný veřejný zájem, a proto Komora disponuje veřejnou mocí vůči svým členům, která se projevuje zejména v oprávnění vydávat stavovské předpisy, závazné pro své členy a ve výkonu kárné pravomoci.¹⁵⁵

O právech a povinnostech členů Komory pojednává druhá část Organizačního řádu. Každý člen Komory má právo účastnit se sněmu exekutorů, volit a být volen do orgánů Komory, požádat o pomoc a ochranu při řešení sporů vznikajících při exekuční nebo jiné činnosti, účastnit se vzdělávacích akcí organizovaných Komorou nebo podávat návrhy, připomínky a stížnosti k činnosti Komory. Mimo to má právo také na seznámení se s výsledky vyřízení těchto

---

¹⁵⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Praha: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. s. 122.

stížností v přiměřené době a právo podílet se na pojištění odpovědnosti za škodu za podmínek, které dohodne Komora s vybranou pojišťovnou.

Z Organizačního řádu také pro exekutora vyplývají některé povinnosti. Exekutor je povinen platit roční členské příspěvky a odvody do fondu Komory, jejichž výši stanoví sněm. Při výkonu své činnosti i mimo ni je povinen přispívat k důstojnosti, vážnosti a cti exekutorského stavu. Všechny změny týkající se jeho osoby nebo exekutorského úřadu je exekutor povinen včas oznamovat Komore. Oznamovací povinnost se dále vztahuje na statistické údaje týkající se exekuční a další činnosti. Neplněním a porušováním svých povinností, zejména narušováním důstojnosti exekutorského povolání, může být sankcionováno v kárném řízení.¹⁵⁶

7.1.3 Orgány Exekutorské komory ČR

Sněmu exekutorů jako nejvyššímu orgánu Komory přísluší výkon všech pravomocí, které zákon výslovně nesvěřil jinému orgánu nebo které si sněm výslovně vyhradí. Právo účasti na sněmu náleží každému exekutorovi. Sněm je svoláván alespoň jednou za dva roky prezidiem, není-li stanoveno jinak.¹⁵⁷ Sněm volí ostatní orgány Komory, schvaluje zásadní stavovské předpisy, schvaluje rozpočet a hospodaření Komory, zřizuje fondy Komory, může zrušit či změnit rozhodnutí prezidia a má právo rozhodovat v dalších zásadních věcech uvedených v § 110 odst. 7 EŘ.¹⁵⁸ Sněm je usnášeníschopný za přítomnosti nadpoloviční většiny všech exekutorů a je schopen přijímat platná usnesení za souhlasu většiny přítomných exekutorů.¹⁵⁹

Prezidium Komory je řídicím a výkonným orgánem Komory, který vykonává působnost ve věcech, které jsou taxativně stanoveny exekučním řádem. Úkolem prezidia je prosazovat zájmy všech exekutorů. Sestává se z pěti členů a pěti jejich náhradníků. Členové prezidia volí ze svých řad prezidenta a viceprezidenta Komory. Aby nedocházelo ke střetu zájmu, je funkce člena prezidia Komory neslučitelná se členstvím v revizní, kárné nebo kontrolní komisi.

---

¹⁵⁶ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 6. prosince 2001 (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013, Změna: 26. března 2014) - Organizační řád.

¹⁵⁷ Sněm může být svolán na žádost alespoň jedné třetiny exekutorů, revizní komise prezidenta Komory nebo ministra spravedlnosti.

¹⁵⁸ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2, s. 678.

¹⁵⁹ Pokud není sněm usnášeníschopný, prezidium do 2 měsíců svolá nový sněm, který je usnášeníschopný za přítomnosti alespoň 1/3 všech exekutorů.

Prezident Komory je volen z řad členů prezidia. Je hlavou Komory, zastupuje ji navenek např. při komunikaci s právníckými osobami, profesními organizacemi a jiným subjekty. Reprezentuje Komoru v médiích a na mezinárodních akcích. Pravomoci a kompetence prezidenta obecně stanovuje exekuční řád a Organizační řád.

Pětičlenná **Revizní komise** kontroluje hospodaření Komory a nakládání s jejími finančními prostředky. Pokud revizní komise při přezkumu hospodaření zjistí nedostatky, může její předseda podat návrh na zahájení kárného řízení proti exekutorovi nebo kandidátovi, který porušil předpisy týkající se hospodaření Komory. Mezi další neopomenutelné kompetence revizní komise patří schvalování ročního závěrečného účtu Komory a vyjadřování se k návrhu rozpočtu Komory na další období.

Devítičlenná **Kontrolní komise** zajišťuje přípravu a zpracování podkladů pro vyřízení stížností na exekutory, kandidáty a koncipienty a ostatní zaměstnance exekutorů. Do působnosti kontrolní komise patří dohled nad činností exekutorů, nad řízením činnosti exekutorského úřadu a nad dodržováním právních předpisů. Kontrolní komise je nezávislý orgán odpovědný pouze sněmu exekutorů.¹⁶⁰

Devítičlenná **Kárná komise**, složená z řad soudců a exekutorů, rozhoduje o kárných žalobách na exekutorské kandidáty a koncipienty. Je-li vedeno kárné řízení proti soudnímu exekutorovi, neužije se kárného řádu jako v případě kandidátů a koncipientů, ale aplikuje se zákon o řízeních ve věcech soudců a státních zástupců. Rozhodnutí kárných orgánů je přezkoumatelné ve správním soudnictvím.

Zkušební komise provádí a zajišťuje exekutorské zkoušky pro exekutorské koncipienty. Zkouška, která se zpravidla koná dvakrát ročně, se skládá před tříčlenným zkušebním senátem složeným ze dvou exekutorů a jednoho soudce. Činnost zkušební komise a postup při provádění zkoušek se řídí zkušebním řádem Komory.¹⁶¹

Výběrová komise provádí a organizuje výběrová řízení do uvolněných exekutorských úřadů. Tyto pravomoci byly z rukou Ministerstva spravedlnosti

---

¹⁶⁰ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 1. září 2012, o kontrolní komisi Exekutorské komory České republiky.

¹⁶¹ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 17. července 2001 (Změna: 17. prosince 2002, Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 16. února 2012, Změna: 23. května 2013) - Zkušební řád

přeneseny do působnosti Komory. Do výběrové komise jsou prezidentem Komory jmenováni členové z řad soudců, exekutorů a zaměstnanců Ministerstva ad hoc.

7.2 Samospráva soudních exekutorů na Slovensku

7.2.1 Slovenská komora exekútorov

Výkon povolání soudního exekutora je podmíněn členstvím ve *Slovenské komoře exekútorov* (dále také „SKE“). *Slovenská komora exekútorov* je veřejnoprávní, samosprávnou, stavovskou organizací, která dohlíží na řádný výkon profese exekutora ve své zemi. Současně se jmenováním do exekutorského úřadu se exekutor stává jejím členem, a naopak se zánikem funkce jeho členství v SKE zaniká. SKE je právnickou osobou veřejného práva, která povinně vede seznam všech exekutorů a koncipientů. Posláním SKE není jen dohled nad řádným výkonem povolání, ale také celkové zvyšování společenského postavení soudních exekutorů a ochrana a podpora společných zájmů. Komora exekutorů je oprávněna vydávat stavovské předpisy, závazné pro své členy a v případě jejich nedodržování vykonává nad exekutory disciplinární pravomoci. SKE hospodaří s vlastními zdroji a je hospodářsky nezávislá na státu, který nad ní vykonává pouze dohled. K zajištění řádného chodu zřizuje SKE své vnitřní orgány, jejichž členové jsou voleni na funkční období tří let.¹⁶²

7.2.2 Práva a povinnosti členů Slovenské komory exekútorov

Práva a povinnosti exekutorů jsou stanovena *Organizačným poriadkom*¹⁶³ schváleným nejvyšším orgánem SKE. Ten zdůrazňuje zákonnou povinnost exekutora provádět exekuční a další činnost nestranně a nezávisle, v souladu s právními předpisy Slovenské republiky. Povinností exekutora je platit členské příspěvky ve výši schválené konferencí, jakožto nejvyšším orgánem. Obecnou povinností exekutora je také dbát na důstojnost a čest exekutorského stavu i mimo výkon činnosti.¹⁶⁴

S členstvím v SKE je spojeno právo účasti na konferenci a aktivní a pasivní volební právo do orgánů komory. Exekutor může komoru požádat o pomoc při řešení sporů, které vznikly v souvislosti s jeho exekuční i mimoexekuční činností.

---

¹⁶² § 212 ex. por.

¹⁶³ Organizačný poriadok Slovenskej komory exekútorov Dostupné z: http://ske.sk/downloads/dokumenty/Organizacny_poriadok.pdf

¹⁶⁴ § 4 Organizačný poriadok Slovenskej komory exekútorov Dostupné z: http://ske.sk/downloads/dokumenty/Organizacny_poriadok.pdf

SKE dbá o vzdělávání svých členů, a proto má exekutor právo účastnit se vzdělávacích akcí pořádaných komorou. Exekutor se může obracet na komoru s náměty, připomínkami a stížnostmi a má právo na řádné vyřízení těchto podnětů.¹⁶⁵

7.2.3 Orgány Slovenské komory exekútorov

Zpravidla jedenkrát ročně je svoláván nejvyšší orgán SKE – **konference exekutorů** (*konferencia exekútorov*). Konferenci tvoří všichni exekutoři zapsaní na seznamu exekutorů. Konference volí a odvolává členy dalších orgánů SKE a vykonává další pravomoci stanovené ex. por. v ustanovení § 213 odst. 4. Pravomoci nejvyššího orgánu SKE jsou obdobné těm, kterými disponuje sněm exekutorů Exekutorské komory ČR. Zajímavostí naopak je, že konference určuje přesný počet zaměstnanců SKE.

Jedenáctičlenné **Prezidium komory** (*Prezidium komory*) je výkonným orgánem SKE, které řídí činnost mezi konferencemi exekutorů. Do řad členů prezidia je konferencí voleno devět členů a další dva členové, kteří nemusí být soudními exekutory, jsou jmenováni ministrem spravedlnosti. Prezidium si ze svých členů zvolí prezidenta, který zastupuje komoru a jedná jejím jménem ve všech záležitostech. „Členství v prezidiu je neslučitelné se členstvím v disciplinární a revizní komisi.“¹⁶⁶ Hlavním úkolem prezidia je zastupovat SKE a chránit a prosazovat společné zájmy exekutorů na Slovensku i v mezinárodní oblasti. Ustanovení § 214 odst. 1 přenechává prezidiu další pravomoci, které jsou srovnatelné s pravomocemi prezidia Exekutorské komory ČR.

Pětičlenná **revizní komise** (*revízna komise*) plní kontrolní funkci ve vztahu k hospodaření komory. Revizní komise se na závěr rozpočtového období vyjadřuje k závěrečnému účtu komory a k návrhu rozpočtu na další období.

Jedenáctičlenná **disciplinární komise** (*disciplinárna komise*) je orgánem SKE, který vykonává disciplinární pravomoc nad svými členy. Disciplinární komise vede řízení proti exekutorům, kteří porušili nebo měli porušit své povinnosti a dopustili se tím některého disciplinárního deliktu.

Za samostatný orgán je označována **vzdělávací komise** (*vzdělávacia komise*), která dbá o odbornou výchovu a vzdělání exekutorů a exekutorských

---

¹⁶⁵ § 3 Organizačný poriadok Slovenskej komory exekútorov Dostupné z: http://ske.sk/downloads/dokumenty/Organizacny_poriadok.pdf

¹⁶⁶ § 214 odst. 6 ex. por.

koncipientů. Vzdělávací komise zpracovává vzdělávací plán a zkušební plán, podle kterého následně zajišťuje exekutorské zkoušky.¹⁶⁷

7.3 Samospráva soudních exekutorů v Polsku

Profesní samospráva soudních exekutorů je právně zakotvena v desáté kapitole zákona o soudních exekutorech. Orgánem samosprávy je exekutorská komora (*Samorzząd Komorniczy*). Struktura samosprávných komor se odlišuje od profesních komor soudních exekutorů v ČR a na Slovensku, kde je v zásadě zřízena pouze národní komora sdružující všechny exekutory v dané zemi.

7.3.1 Regionální komory soudních exekutorů

Základem polské samosprávy soudních exekutorů jsou regionální komory, které vznikají u odvolacích soudů. V současné době působí při odvolacích soudech 11 komor soudních exekutorů. Členem regionální komory je exekutor, jehož sídlo se nachází v obvodu odvolacího soudu. Vznik členství v komoře zákon spojuje s okamžikem složení slibu. Členství v samosprávné komoře zaniká současně v den, kdy zaniká funkce exekutora *ex lege* nebo v den odvolání exekutora. Vedle exekutorů se komora skládá z asesorů, tj. zaměstnanců exekutorů, kteří již složili exekutorskou zkoušku. Oproti tomu členy exekutorských komor v ČR a na Slovensku mohou být pouze exekutoři. Úkolem regionálních komor je pomáhat exekutorům s řádným plněním jejich exekuční i dalších činností, organizují odborné vzdělávací školení pro exekutory i jejich zaměstnance a dohlíží na dodržování právních předpisů a pravidel profesní etiky. Regionální komory disponují svými poradními, kontrolními a výkonnými orgány.¹⁶⁸

7.3.2 Orgány exekutorské komory

Národní exekutorská rada (*Krajowa Rada Komornicza*) je nejvyšším orgánem samosprávy. Národní rada a regionální komory jsou právníckými osobami s právní subjektivitou. Hlavní funkcí národní exekutorské rady je zastupování profese exekutorů navenek. Do oblasti působnosti národní rady dále spadá například organizace exekutorských zkoušek, přijímání stavovských předpisů nebo vydávání závazných stanovisek ke kandidátům na exekutora.¹⁶⁹

¹⁶⁷ § 213-218 ex. por.

¹⁶⁸ Čl. 195 a 206 zákona o soudních exekutorech.

¹⁶⁹ Krajowa Rada Komornicza. *Krajowa Rada Komornicza*. [online]. Varšava, 2021. [cit. 05.03.2021] Dostupné z: https://www.komornik.pl/?page_id=204#menu

Národní revizní komise (*Krajowa komisja rewizyjna*) je kontrolním orgánem národní exekutorské rady. Hlavním úkolem národní revizní komise je kontrola hospodaření Národní exekutorské rady a také všech regionálních komor. Po provedení kontrolních šetření revizní komise seznamuje Národní radu a regionální komory o výsledcích a případných nedostatcích. V případě závažných nedostatků informuje předsedu národní rady a ministra spravedlnosti.

Disciplinární komise (*komisja dyscyplinarna*) je orgán, který provádí disciplinární řízení s osobou, proti níž se disciplinární řízení vede. Disciplinární odpovědnost má kromě exekutora také asesor a aplikant. Komise se skládá celkem z 22 členů jmenovaných na čtyřleté funkční období.¹⁷⁰

7.4 Samospráva soudních vykonavatelů v Německu

Jak již bylo několikrát zmíněno, soudní vykonavatelé v Německu jsou státní zaměstnanci působící u exekučního soudu. Profesní samosprávu vykonavatelů s povinným členstvím tedy v SRN nenajdeme. Vykonavatelé se organizují v dobrovolných svazcích (spolcích). Často na úrovni spolkových zemí působí vlastní spolky, ve kterých jsou sdruženi všichni soudní vykonavatelé provádějící výkon soudních rozhodnutí v dané spolkové zemi. Můžeme jmenovat například Zemské sdružení Brémy (*Landesverband Bremen e.V.*) nebo Bavorský spolek soudních vykonavatelů (*Bayerscher Gerichtsvollzieherbund e.V.*).

Největším spolkem vykonavatelů na federální úrovni je bezesporu Německý spolek soudních vykonavatelů (*Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V.*, dále také „DGVB“), který sdružuje celkem 15 zemských spolků, a který je jejich zastřešujícím spolkem. DGVB je členem Německé organizace veřejné služby (*DBB Beamtenbund und Tarifunion*),¹⁷¹ která má více jak jeden milion členů a jejím cílem je zejména prosazovat zájmy úředníků ve státní správě a také v soukromém sektoru. DGVB je také členem mezinárodní organizace UIHJ a evropské organizace UEHJ.

7.4.1 *Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V.*

Německý spolek soudních vykonavatelů s více než stoletou tradicí založený 15. ledna 1909 je politicky nezávislou a neutrální organizací, která zastupuje profesní a společenské zájmy soudních vykonavatelů organizovaných v zemských

---

¹⁷⁰ Krajowa Rada Komornicza. *Komisja Dyscyplinarna przy Krajowej Radzie Komorniczej*. [online]. Varšava, 2021. [cit. 05.03.2021] Dostupné z: https://www.komornik.pl/?page_id=212#menu

¹⁷¹ DBB Beamtenbund und Tarifunion je vrcholnou organizací spojující odborové organizace převážně veřejných služeb, ale i služeb soukromých.

spolcích. Účelem spolku je se svojí činností podílet na zdokonalování občanského práva hmotného a procesního, práva obchodního, směnečného, šekového a právních předpisů státních zaměstnanců. DGVB podporuje vzdělání a zvyšování kvalifikace soudních vykonavatelů. Soudní vykonavatelé samotní nemohou být členy DGVB, ale prostřednictvím členství v regionálním spolku se dá také za člena DGVB považovat. Členství zemského spolku v DGVB vzniká případně, že je jeho žádost o přistoupení k DGVB schválena sněmem. Zánik členství v DGVB je automaticky spojen se zánikem zemského spolku nebo s rozhodnutím zemského spolku o vystoupením z DGVB. Poslední možností zániku členství dle stanov DGVB je rozhodnutí Spolkového sněmu o vyloučení zemského spolku, pro něž se musí vyslovit alespoň dvě třetiny hlasujících. Sídlem DGVB je Berlín.

S členstvím zemských spolků v DGVB je spojeno několik práv a povinností vyjádřených v § 7 stanov. Zemské spolky se spolu se vstupem do Německého spolku soudních vykonavatelů zavazují dodržovat rozhodnutí jeho orgánů a jejich povinností je snažit se naplňovat společné cíle. DGVB je povinno zemské spolky při této činnosti podporovat. DGVB a zemské spolky mají za povinnost se vzájemně informovat o všech záležitostech a prováděných činnostech. Činnost DGVB je financována ze členských příspěvků, jejichž výše se odvíjí od počtu členů zemského spolku.

K plnění určitých úkolů DGVB zřizuje vlastní orgány. V současné době jsou činné následující orgány: Spolkový sněm (*Bundeskongress*), Sněm soudních vykonavatelů (*Gerichtsvollzieherkongress*) a Představenstvo zemských spolků (*Bundesvorstand*).¹⁷²

7.4.2 Orgány DGVB

Spolkový sněm je nejvyšším orgánem DGVB složeným z delegovaných zástupců zemských spolků¹⁷³ a ze Sněmu soudních vykonavatelů. Sněm je svoláván zpravidla každé čtyři roky. Působnost Spolkového sněmu vymezuje § 10 stanov DGVB. Svými rozhodnutími zejména stanovuje úkoly a cíle DGVB. V pravomoci sněmu je volba členů všech orgánů spolku a evropských zmocněnců, kteří zastupující spolek při mezinárodních jednáních. Sněmu přísluší rozhodovat o majetku DGVB a schvalovat rozpočet na další období. Právo účastnit se na

---

¹⁷² Satzung des Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V. ze dne 29. 10. 1965. Dostupné z: <https://dgvb.de/wp-content/uploads/2020/05/Satzung-2019.pdf>

¹⁷³ Počet zástupců zemského spolku na sněmu se odvíjí od celkového finančního příspěvku tohoto zemského spolku. Na každých 30 přispěvatelů náleží jeden zástupce. Bez ohledu na popsané pravidlo je každý zemský spolek na sněmu zastupován nejméně čtyřmi delegáty.

zasedání nejvyššího orgánu spolku a vykonávat další práva s tím spojená tak nepřísluší všem členům, ale pouze vybraným delegátům.

Sněm soudních vykonavatelů se skládá z představenstva spolku a předsedů zemských spolků nebo jejich zástupců. Sněm řídí politiku spolku za účelem uskutečnění společných cílů DGVB a podporuje zemské spolky v jejich činnosti. Sněm soudních vykonavatelů zřizuje zvláštní komise, které se podílí na tvorbě právních předpisů v oblasti výkonu exekuce a dalších právních odvětvích.

Čtyřčlenné **Představenstvo spolku** je statutárním a zároveň výkonným orgánem DGVB. Představenstvo jedná a vystupuje za DGVB navenek a odpovídá za výkon rozhodnutí Spolkového sněmu. Jeho členové jsou voleni na funkční období čtyř let. Skládá se z předsedy, jeho místopředsedy, ze zemského jednatele a zemského pokladníka. Náleží mu výlučná pravomoc jednat v oblasti vnitřních právních předpisů.

V rámci DGVB působí rozhodčí soud (*Schiedsgericht*), který rozhoduje o výkladu stanov, jednacího řádu DGVB, rozhodnutích Spolkového sněmu a Sněmu soudních vykonavatelů, a také rozhoduje, zda byly porušeny vnitřní předpisy Spolku.

Stejně jako Exekutorská komora ČR je dlouholetým členem Mezinárodní unie soudních exekutorů. V porovnání s Exekutorskou komorou ČR je členství založeno na dobrovolném principu.¹⁷⁴

7.4.3 Práva a povinnosti členů spolku soudních vykonavatelů

Členství ve spolcích, sdružujících soudní vykonavatele, je zásadně dobrovolného charakteru, proto práva a povinnosti se členstvím spojená přísluší pouze vykonavatelům, kteří jsou členy některého spolku. Jednotlivá práva a povinnosti mohou regionální spolky stanovit odlišně. Dále budou popsána práva a povinnosti členů spolku soudních vykonavatelů vyššího zemského soudu v Kolíně nad Rýnem a také vznik a zánik členství v tomto spolku.

Členem spolku mohou být aktivní soudní vykonavatelé, bývalí vykonavatelé i uchazeči na pozici soudního vykonavatele, kteří o to požádají. Zánik členství je spojen s vyloučením člena, vystoupením na vlastní žádost nebo odstoupením z funkce vykonavatele s výjimkou odstoupení z důvodu dosažení důchodového věku.

---

¹⁷⁴ Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V. (DGVB). *Portrait des DGVB*. [online]. Berlin, 2021. [cit. 19.03.2021] Dostupné z: <https://dgvb.de/portrait-des-dgvb/>

Vykonavatel je povinen řídit se rozhodnutími orgánů spolku, jakožto stavovskými předpisy zemského spolku soudních vykonavatelů, jehož je tento spolek členem.¹⁷⁵ Vykonavatel má také povinnost platit členské příspěvky. Mezi práva člena spolku patří právo na právní poradenství a podporu ze strany DGVB a právo účasti na sněmu, být volen do spolkových orgánů a podílet se na činnosti spolku.¹⁷⁶

7.5 Mezinárodní unie soudních exekutorů

Mezinárodní unie soudních exekutorů – UIHJ (*Union Internationale des Huissiers de Justice*), založená 7 evropskými státy (Belgií, Francií, Řeckem, Itálií, Lucemburskem, Nizozemskem a Švýcarskem) na Pařížském kongresu roku 1952, dnes čítá 93 exekutorských organizací z 89 zemí z Evropy, Ameriky, Afriky a Asie a řadí se tak k největším mezinárodním právnickým organizacím na světě. Účelem této nevládní organizace je zejména zastupovat své členy v mezinárodních organizacích a zajišťovat spolupráci s národními profesními samosprávami a snažit se o zefektivnění a harmonizaci právní úpravy v oblasti výkonu práva. UIHJ se aktivně podílí na zlepšení statusu profese soudního exekutora a snaží se prosazovat jejich zájmy. Mezinárodní unie soudních exekutorů vytváří obecné standardy a zásady pro vymáhání soudních rozhodnutí a také pomáhá v plánování národních reforem této oblasti práva. K zajištění výše zmíněného účelu je oprávněna vydávat doporučení a stanoviska. UIHJ je členem Ekonomické a sociální komise OSN a pozorovatelem komise pro mezinárodní obchodní právo. V rámci Evropské komise se zaměřuje na začlenění smluv, směrnic a nařízení do práva EU. Dále je také členem Haagské konference o mezinárodním právu soukromém, Evropské komise pro efektivitu justice CEPEJ, Evropského právního institutu, OHADA a dalších. Prezidentem Mezinárodní unie soudních exekutorů pro období 2018-2021 byl zvolen Belgičan Marc Schmitz. Exekutorskou komoru ČR dlouhodobě zastupuje v orgánech UIHJ Juraj Podkonický.¹⁷⁷

---

¹⁷⁵ Spolek soudních vykonavatelů vyššího zemského soudu v Kolíně nad Rýnem je členem zemského spolku Severní Porýní – Vestfálsko.

¹⁷⁶ Satzung des Verbandes der Gerichtsvollzieher im Oberlandesgerichtsbezirk Köln e.V.
Dostupné z: <http://gerichtsvollzieher-verband-koeln.de/app/download/5784897507/Satzung+und+Gesch%C3%A4ftsordnung+Stand+28.11.2016.pdf>

¹⁷⁷ PODKONICKÝ, Juraj. Rozhovor s Marcem Schmitzem, prezidentem Mezinárodní unie soudních exekutorů (UIHJ). *Komorní listy*, II/2020. Praha: Exekutorská komora ČR, 2020. s. 8-11.

Pod záštitou UIHJ v posledních letech probíhá projekt STORBA, který má za cíl sjednotit evropské postupy celého exekučního procesu. Projekt je rozdělen do šesti oblastí, ve kterých si UIHJ vytyčila tyto cíle: harmonizovat vymáhací postupy týkající se nemovitého majetku v Evropě, harmonizovat doručování písemností v občanských a obchodních věcech v EU, podporovat transparentnost aktiv v EU, harmonizovat dokládání důkazů v EU prostřednictvím prohlášení o skutečnosti soudních úředníků, harmonizovat vzdělávání soudních úředníků, podpořit informační a komunikační technologie pro profesi soudních exekutorů a soudních vykonavatelů v EU.

Země střední a východní Evropy patří v rámci UIHJ mezi členy tzv. Eurodanubijské skupiny (EURODANUBE). Spolu s Českou a Slovenskou republikou je členem také Bulharsko, Slovinsko, Makedonie, Rumunsko, Polsko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko a Estonsko.¹⁷⁸

---

¹⁷⁸ PODKONICKÝ, Juraj. Činnost UIHJ a EURODANUBE 2014. *Komorní listy*, III/2012. Praha: Exekutorská komora ČR, 2012. s. 39-41.

8 Odpovědnost soudního exekutora v ČR a ve vybraných zemích EU

8.1 Odpovědnost soudního exekutora v ČR

8.1.1 Odpovědnost soudního exekutora k náhradě újmy

Podle § 2 EŘ je exekutor při své exekuční činnosti vázaný pouze Ústavou ČR, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.¹⁷⁹ Při porušení povinností vyplývajících z uvedených předpisů a vzniku újmy má exekutor, na základě ustanovení § 32 EŘ, povinnost nahradit vzniklou újmu, kterou při exekuční i další činnosti způsobil on nebo jeho zaměstnanci. Odpovědnost exekutora je koncipována jako objektivní s možností liberace v případě, že exekutor vynaložil veškeré objektivně možné úsilí, aby škodu odvrátil. Zároveň však povinnost k náhradě újmy má i stát podle zvláštního zákona.¹⁸⁰ Stát však podle ust. § 4 předmětného zákona hradí vzniklou újmu pouze v případě, že ta byla způsobena při výkonu exekuční činnosti, při sepisování exekutorských zápisů nebo při činnosti vykonávané z pověření soudu. „Odpovědnost státu a odpovědnost exekutora stojí vedle sebe.“¹⁸¹ Exekutor je povinen, v případě majetkové újmy, k náhradě skutečné škody a k ušlému zisku. Nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Obě formy újmy se poškozenému hradí primárně v penězích. Pro výkon exekuční činnosti musí mít exekutor platně sjednanou smlouvu o pojištění odpovědnosti. Exekutoři zpravidla uzavírají pojistné smlouvy i pro případ odpovědnosti za újmu způsobenou při výkonu další činnosti, na kterou se zákonná povinnost nevztahuje.¹⁸²

8.1.2 Kárná odpovědnost soudního exekutora

S výkonem profese soudního exekutora je spojena vysoká odpovědnost, která má závažný společenský dopad. Proto je oproti jiným, neprávnickým povoláním přistoupeno k odlišné formě regulace jejich činnosti. Exekuční řád svěřil

---

¹⁷⁹ Povinnosti vyplývající zejména z EŘ, o. s. ř., zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, vyhláška č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti.

¹⁸⁰ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

¹⁸¹ KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2. s. 148.

¹⁸² MAISNEROVÁ, Barbora. *Odpovědnost za škodu způsobenou soudním exekutorem*. *Komorní listy*, II/2013. Praha: Exekutorská komora ČR, 2013.

samosprávné komoře pravomoc vydávat stavovské předpisy a s tím související pravomoc sankcionovat některé členy Komory za případná pochybení. Slovy zákona jsou „*exekutor, kandidát a koncipient kárně odpovědní za kárný delikt nebo závažný kárný delikt (dále jen „kárné provinění“)*“.¹⁸³ Původní kárná (disciplinární) odpovědnost exekutora a exekutorského kandidáta byla v roce 2009 rozšířena i na osoby, zapsané v seznamu koncipientů. Zákon rozlišuje pojem „kárná provinění“ podle jejich závažnosti na kárné delikty a závažné kárné delikty a s přihlédnutím závažnosti také stanoví odlišné sankce, nazývané kárná opatření.

Ustanovení § 116 odst. 2 vyjadřuje skutkové podstaty kárného deliktu, které by se daly shrnout následovně:

- porušení povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory,
- narušení důstojnosti exekutorského povolání určitým chováním.

Nesmíme opomenout ani skutečnost, že kárným proviněním exekutora je i výše popsané jednání, kterého se dopustil exekutorův zaměstnanec, což vyplývá z odpovědnosti exekutora za své zaměstnance. Skutkové podstaty závažného kárného deliktu jsou totožné s kárným deliktem, ale liší se pouze v míře jejich závažnosti.¹⁸⁴

Zákonná úprava kárného řízení ve věcech exekutorů má dvě roviny. Je-li vedeno kárné řízení proti soudnímu exekutorovi, aplikuje se zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státní zástupců a soudních exekutorů. V tomto druhu řízení rozhoduje kárný soud, kterým je Nejvyšší správní soud, proti jehož rozhodnutí není přípustný žádný opravný prostředek. Druhou variantou je řízení vedené proti exekutorskému kandidátovi nebo koncipientovi. V tom případě řízení vede kárný senát kárné komise Komory podle EŘ.

8.1.2.1 Kárné opatření

Podle § 116 odst. 6 až 11 EŘ lze za kárné provinění uložit v zásadě čtyři druhy kárných opatření. Za nejméně závažné provinění kárný senát uloží exekutorovi, kandidátovi, koncipientovi písemné napomenutí, případně veřejné napomenutí. Za kárná provinění s vyšší mírou závažnosti může být exekutorovi uložena pokuta až do výše pěti milionů korun. Pokuta pro kandidáty a koncipienty je oproti maximální možné výši pokuty exekutora přiměřeně snížena. Nejprísnějším

---

¹⁸³ § 116 odst. 1 EŘ.

¹⁸⁴ TOMAN, Antonín. Kárná odpovědnost exekutorského kandidáta a koncipienta – část první. *Komorní listy III/2012*. Praha: Exekutorská komora ČR, 2012.

trestem pro exekutora je jeho odvolání z exekutorského úřadu, které se obligatorně uloží v případě opakovaného závažného provinění exekutora v posledních pěti letech. Rozhodnutí kárné senátu je následně možné přezkoumat ve správním soudnictví. Závěrem je třeba říci, že kárné řízení je ovládáno dispoziční zásadou a může být zahájeno do tří let od spáchání kárného deliktu, poté odpovědnost exekutora, kandidáta nebo koncipienta zaniká.

8.1.3 Trestní odpovědnost soudního exekutora

Nelze opomenout trestněprávní rovinu odpovědnosti exekutora, který zaujímá podle trestních předpisů specifické postavení úřední osoby. Pro spáchání trestného činu v postavení úřední osoby je zásadní, aby exekutor v době spáchání činu jednal při výkonu exekuční činnosti nebo při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce.¹⁸⁵ K naplnění některých kvalifikovaných skutkových podstat trestných činů je vyžadováno jednání v postavení úřední osoby. Trestných činů zneužití pravomoci úřední osoby nebo maření úkolu úřední osoby z nedbalosti se může dopustit pouze osoba v tomto zvláštním postavení. Závěrem je vhodné připomenout, že jakmile je exekutorovi v trestním řízení uložen trest zákazu činnosti nebo nepodmíněný trest odnětí svobody, dnem právní moci rozsudku zaniká výkon funkce exekutora.

8.2 Odpovědnost soudního exekutora na Slovensku

8.2.1 Odpovědnost soudního exekutora k náhradě škody

Ustanovení upravující povinnost k náhradě škody způsobené soudním exekutorem lze nalézt v § 31 ex. por. Exekutor odpovídá za škodu, kterou způsobil v souvislosti s jeho činností, a stejně jako dle české právní úpravy odpovídá i za škodu způsobenou jeho zaměstnanci. Jelikož je exekutor povinně pojištěný, a to nejméně na částku 100.000 €, může poškozený uplatňovat náhradu škody přímo po pojistiteli. Podle § 442 odst. 1 slovenského občanského zákoníku¹⁸⁶ se hradí skutečná škoda a ušlý zisk. Způsobená škoda a nemajetková újma se hradí v penězích. Až v případě, že není možné škodu nahradit z majetku exekutora nebo pojistitele, vzniká povinnost státu tuto škodu poškozenému nahradit. Odpovědnost státu je tak až sekundární.¹⁸⁷ Odpovědnost státu za škodu způsobenou při výkonu

---

¹⁸⁵ § 127 odst. 1 písm. f). zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

¹⁸⁶ zákon č. 40/1964 Zb., občiansky zákonník.

¹⁸⁷ § 31 ex. por.

veřejné moci se řídí zákonem č. 514/2003 Z. z. o *zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov*.

8.2.2 Disciplinární odpovědnost soudního exekutora

Podle litery hlavy třetí ex. por. je soudní exekutor disciplinárně (kárně) odpovědný za disciplinární provinění. Disciplinární provinění má širší vymezení než kárné provinění podle EŘ. Za disciplinární provinění je dle § 220 odst. 1 považováno zaviněné porušení povinností při výkonu exekuční i mimoexekuční činnosti kterého se dopustil v souvislosti s jeho činností, porušením slibu složeným do rukou ministra podle § 13 ex. por. Za disciplinární provinění je dále považováno jakékoliv jednání, které narušuje důstojnost funkce exekutora a které je v rozporu se Etickým kodexem SKE, zaviněné jednání exekutora, v jehož důsledku dochází k průtahů v exekučním nebo disciplinárním řízení, a konečně vykonávání činností neslučitelných s funkcí exekutora podle § 4 ex. por.¹⁸⁸ Závažné disciplinární provinění je pak provinění s vyšší mírou společenské škodlivosti nebo nezaplacení pokuty uložené v předchozím disciplinárním řízení.

Disciplinární řízení proti exekutorovi lze vést pouze na návrh aktivně legitimované osoby uvedené v § 223 odst. 2 ex. por. a to do dvou let od chvíle, kdy k disciplinárnímu provinění došlo, poté disciplinární odpovědnost exekutora zaniká. Právní úprava disciplinárního řízení je obsažena pouze v ex. por., nikoliv tedy ve dvou právních předpisech, jako je tomu v ČR. Důvodem je fakt, že exekutorský koncipient není kárně odpovědný a exekutor plně odpovídá za jeho činnost. Řízení provádí tříčlenný disciplinární senát disciplinární komise SKE. Proti jejímu rozhodnutí se lze podat správní žalobu k příslušnému soudu.¹⁸⁹

8.2.2.1 Disciplinární opatření

Za disciplinární provinění lze exekutorovi uložit čtyři druhy disciplinárních opatření. Za disciplinární provinění podle § 220 odst. 1 může disciplinární komise exekutorovi uložit opatření, kterým je pokárání, písemné pokárání a peněžitá pokuta až do částky 330 €. Za závažné disciplinární provinění je možné exekutorovi uložit disciplinární opatření: písemné pokárání, peněžitou pokutu až do částky 3 310 €, v krajním případě zbavení výkonu funkce exekutora.¹⁹⁰ Při porovnání

---

¹⁸⁸ KRIEGEROVÁ, Denisa. *Zodpovednosť súdneho exekútora pri výkone povolania a disciplinárna zodpovednosť súdneho exekútora*. Banská Bystrica, 2013. Bakalářská práce. Bankovní institut vysoká škola Praha. Zahraniční vysoká škola Banská Bystrica. s. 27-31.

¹⁸⁹ Pro celou SR je místně i věcně příslušný k projednání správní žaloby Krajský soud v Banské Bystrici.

¹⁹⁰ Při směnném kurzu 26,50 Kč za 1 € činí maximální výše pokuty 87 715 Kč.

maximální výše pokuty, kterou lze uložit slovenskému exekutorovi, s maximální výší pokuty pro dle EŘ, je tato pokuta nepoměrně nízká.

8.2.3 Trestní odpovědnost soudního exekutora

Ustanovení § 128 odst. 1 zákona č. 300/2005 Z. z, trestní zákoník, kromě jiných zde jmenovaných osob, staví soudního exekutora do pozice veřejného činitele. Pro trestní odpovědnost veřejného činitele se vyžaduje, aby byl trestný čin spáchaný v souvislosti s jeho pravomocí, odpovědností, postavením nebo funkcí. Za jednání veřejného činitele je považováno jednání v souvislosti s exekuční činností. Ve druhé části zmíněného zákona mezi trestnými činy proti pořádku ve věcech veřejných jsou stanoveny skutkové podstaty trestných činů, kterých se mohou dopustit pouze osoby v postavení veřejného činitele. Mimo své postavení se exekutor může dopustit všech trestných činů, jako kdokoli jiný. Soudní exekutor se tak může při výkonu exekuční činnosti dopustit trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele nebo maření úkolů veřejného činitele a jiných trestných činů, naplnil-li jejich kvalifikovanou skutkovou podstatu. Argumentum a contrario se exekutor nemůže dopustit těchto trestných činů mimo činnost exekuční. Pokud se exekutor dopustí úmyslného trestného činu nebo trestného činu souvisejícího s jeho činností, byť i z nedbalosti, dnem právní moci rozhodnutí zaniká jeho funkce ex lege.

8.3 Odpovědnost soudního exekutora v Polsku

8.3.1 Odpovědnost soudního exekutora k náhradě škody

Na odpovědnost soudního exekutora za škodu se vztahují obecné podmínky vyjádřené v článku 415 a 417 občanského zákoníku (*Kodeks cywilny*)¹⁹¹, podle kterých je každý povinen nahradit škodu, kterou způsobil. Za škodu způsobenou veřejným činitelem¹⁹² při výkonu činnosti, která mu byla svěřena, odpovídá stát. Obecné vyjádření odpovědnosti za škodu je konkretizováno zákonem o soudních exekutorech. Exekutor tak odpovídá, bez ohledu na zavinění, za škodu, způsobenou protiprávním jednáním, tj. bude-li v rámci své exekuční i další činnosti jednat v rozporu s polskou ústavou, zákonem nebo ratifikovanou mezinárodní smlouvou.

---

¹⁹¹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny. Dostupné z: USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. KODEKS CYWILNY - Tekst pierwotny - Baza aktów prawnych - INFOR.pl - portal księgowych

¹⁹² Podle čl. 2 odst. 1 zákona o soudních exekutorech je exekutor veřejným činitelem jednajícím u okresního soudu.

Stát odpovídá za škodu s exekutorem společně a nerozdílně, avšak je oprávněn na exekutorovi uplatnit regresní nárok.¹⁹³ Poškozený může požadovat celou náhradu škody nebo její část společně od exekutora i státu. Škoda se poškozenému hradí v penězích. Pro případy vzniku škody musí mít exekutor povinně sjednanou smlouvu o pojištění odpovědnosti.

8.3.2 Disciplinární odpovědnost soudního exekutora

Disciplinární odpovědnost soudního exekutora je upravena v desáté kapitole zákona o soudních exekutorech. Oproti české a slovenské právní úpravě, která vymezuje disciplinární provinění široce, zákon o soudních exekutorech v ustanovení čl. 222 vyjmenovává celou řadu disciplinárních provinění, kterých se mohou kromě exekutorů dopustit také asesoři a aplikanti. Obecná právní norma označuje za disciplinární provinění jakékoliv zaviněné porušení vážnosti a důstojnosti exekutorského stavu. Za specifické disciplinární opatření lze označit provedení exekuce na základě místní nepřislusnosti exekutora, zanedbání dohledu nad svými zaměstnanci, vynaložení finančních prostředků na jiné účely zjevně v rozporu s příslušnou dokumentací nebo odmítnutí převzít zastupování exekutora v době jeho nepřítomnosti. Pro účely zákona není rozlišována závažnost disciplinárních provinění. Odpovědnost za disciplinární provinění zaniká po pěti letech od jeho spáchání. Řízení o disciplinárním provinění se zahajuje z dispozice oprávněné osoby a rozhoduje o něm tříčlenný senát disciplinární komise.¹⁹⁴ Specifikem polské právní úpravy je i skutečnost, že na řízení se užije trestní řád (*Kodeks postępowania karnego*)^{195, 196}

8.3.2.1 Disciplinární opatření

Zákonodárce dává možnost za disciplinární provinění uložit až šest druhů opatření. Je na úvaze disciplinární komise, jakým způsobem bude konečné rozhodnutí v disciplinárním řízení uveřejněno. Podle platné právní úpravy tak lze v disciplinárním řízení uložit opatření: napomenutí, důtka, pokuta v rozmezí od 5 000 do 100 000 PLN¹⁹⁷, zákaz přijímat exekuční návrhy dle volby věřitele od

¹⁹³ Čl. 36 zákona o soudních exekutorech.

¹⁹⁴ ŠAMOVÁ, Monika, KAVĚNA, Martin a BENČATOVÁ, Kateřina. *Exekutoři ve vybraných zemích* [online]. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2017, s. 12 [cit. 23.03.2021]. Srovnávací studie č. 5.376. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=18>

¹⁹⁵ USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego. Dostupné z: USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego - Tekst ujednolicony - Baza aktów prawnych - INFOR.pl - portal księgowych

¹⁹⁶ Čl. 223 odst. 2 zákona o soudních exekutorech.

¹⁹⁷ Při směnném kurzu 6 Kč za 1 PLN činí maximální výše pokuty 600 000 Kč.

jednoho roku do tří let, disciplinární opatření pozastavení činnosti exekutora od šesti měsíců do tří let a konečně odvolání z funkce exekutora. S jakýmkoli opatřením se pojí ztráta povinností v orgánech samosprávy po dobu tří let.¹⁹⁸

Ustanovení o disciplinárních opatřeních ve věcech asesorů a aplikantů se užijí obdobně jako v případě exekutora. Disciplinárním rozhodnutím lze za závažné provinění asesorům a aplikantům uložit opatření pokuty až do výše 35 000 PLN nebo vyškrtnutí ze seznamu asesorů nebo aplikantů.¹⁹⁹

8.3.3 Trestní odpovědnost soudního exekutora

Český i slovenský exekutor při své činnosti vystupují v postavení veřejného činitele. Jejich polský kolega není v tomto ohledu výjimkou. Za veřejného činitele ho označuje na jedné straně zákon o soudních exekutorech, na druhé straně dle čl. 120 § 11 také trestní zákoník (*Kodeks karny*).²⁰⁰ Trestní odpovědnost soudního exekutora má dvě roviny. První je všeobecná, tj. žádným způsobem se neliší od ostatních osob. Druhá rovina je odpovědnost, která se vztahuje pouze na veřejné činitele, mj. soudního exekutora. Cílem je trestat určité druhy zvržených a společensky škodlivých jednání, spáchaných těmito osobami. Mezi tento druh trestných činů patří trestný čin úplatkářství, zneužití pravomoci, padělání a pozměnění veřejné listiny a vyzrazení úředního tajemství. Pravomocným odsouzením za úmyslný trestný čin zaniká funkce soudního exekutora (zanik funkce tak není ex lege spojen s odsouzením za nedbalostní trestný čin).²⁰¹

8.4 Odpovědnost soudního vykonavatele v Německu

8.4.1 Odpovědnost soudního vykonavatele k náhradě škody

Základním ustanovením upravující náhradu škody způsobenou při výkonu veřejné funkce lze najít v ustanovení čl. 34 ústavy, podle nějž za škodu odpovídá stát, který si vyhrazuje právo na regresní náhradu po osobě, která škodu zavinila úmyslně nebo z hrubé nedbalosti. Ve vztahu ke státním úředníkům je nutné užít

¹⁹⁸ Čl. 224 zákona o soudních exekutorech.

¹⁹⁹ Čl. 226 zákona o soudních exekutorech.

²⁰⁰ USTAWA z dnia 19 kwietnia 1969 r. Kodeks karny. Dostupné z: <https://www.prawo.pl/akty/dz-u-1969-13-94,16787601.html>

²⁰¹ Biblioteka Nauki. *Odpowiedzialność karna osób pełniących funkcje publiczne – uwzględnienie statusu pracownika Najwyższej Izby Kontroli*. [online]. Varšava, 2016. [cit. 20.03.2021] Dostupné z: *Odpowiedzialność karna osób pełniących funkcje publiczne – uwzględnienie statusu pracownika Najwyższej Izby Kontroli - Kontrola Państwowa - Tom 61, Numer 3 (368) (2016) - Biblioteka Nauki - Yadda (icm.edu.pl)*

ustanovení § 75 BBG ve spojení s § 839 německého občanského zákoníku (*Bürgerlichesgesetzbuch*).²⁰² Tyto právní normy stanovují, že v případě vzniku škody v úmyslu nebo z hrubé nedbalosti hradí soudní vykonavatel škodu státu skrze svého zaměstnavatele, kterým fakticky je okresní soud, u kterého vykonává svoji činnost.²⁰³

8.4.2 Disciplinární odpovědnost soudního vykonavatele

Na disciplinární odpovědnost exekutorů se vztahuje obecný předpis pro disciplinární odpovědnost státních zaměstnanců – spolkový disciplinární zákon (*Bundesdisziplinalggesetz*, dále jen BDG). Právní úprava je také v dispozici spolkových zemí, v důsledku čehož se může v jednotlivých zemích právní úprava lišit.²⁰⁴ Státní zaměstnanec se dle § 77 BBG dopustí provinění, pokud zaviněně poruší své povinnosti, které pro něj vyplývají z příslušných předpisů (pro soudního vykonavatele vyplývají povinnosti z GVO). Mimo službu se dopustí provinění jednáním, které narušuje důstojnost a čest úřadu nebo státní služby. Na disciplinární řízení se aplikuje úprava stanovená v BDG. V případě, že se soudní vykonavatel dopustí méně závažného provinění, řízení se vede před nadřízeným funkcionářem (nadřízeným exekutora je soudce, v jehož obvodu je exekutor činný), jehož nadřízení si mohou vedení řízení atrahovat na sebe. Při závažném porušení povinností je věcně příslušný správní soud. Proti rozhodnutí nadřízeného se lze bránit podáním odporu (*Widerspruch*) nebo následně podáním žaloby ke správnímu soudu.²⁰⁵

8.4.2.1 Disciplinární opatření

Existuje-li podezření, že se exekutor dopustil provinění zahajuje se řízení z úřední povinnosti. Zajímavostí je, že řízení lze zahájit také na vlastní žádost exekutora, za účelem zbavení se podezření ze spáchání provinění. Mezi disciplinární opatření se dle ustanovení § 5 BDG řadí písemné napomenutí, pokuta až do výše měsíčního platu, snížení platu, přeřazení na nižší úřad nebo odvolání z úřadu. Zánik odpovědnosti za provinění se vztahuje k disciplinárním opatřením,

²⁰² Bürgerlichesgesetzbuch (BGB). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>

²⁰³ dbb beamtenbund und tarifunion. Schadenersatzpflicht, Beamtenbereich. [online]. Berlin: dbb beamtenbund und tarifunion, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: Schadenersatzpflicht -> dbb beamtenbund und tarifunion

²⁰⁴ Právní úprava v oblasti disciplinární odpovědnosti pro spolkovou zemi Bádensko-Württembersko je obsažena v zákoně o disciplinární odpovědnosti (*Landesdisziplinalggesetz – LDG*)

²⁰⁵ Oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu. *Srovnání úprav kárného řízení (exekutoři, jiná svobodná povolání)*. [online]. Brno, 2009 [cit. 18.03.2021] Dostupné z: http://www.nssoud.cz/dokumenty/ODA/Karne_řízení_exekutori.doc

kteře mohou být uloženy. Po dvou letech od spáchaní provinění nemůže být exekutorovi rozhodnutím uloženo napomenutí. Po třech letech nemůže být rozhodnutím uložena pokuta ani snížení platu. Po sedmi letech nemůže být za spáchaní provinění exekutor přeřazen na nižší úřad.²⁰⁶

8.4.3 Trestní odpovědnost soudního vykonavatele

Jelikož je soudní vykonavatel státním zaměstnancem, je ve smyslu ustanovení § 11 německého trestního zákoníku (*Strafgesetzbuch*) označován za úřední osobu (*Amtsträger*) s veřejnoprávním postavením. Pro trestněprávní odpovědnost je rozlišováno mezi pravým a nepravým úředním deliktem. Pravého úředního deliktu se může vykonavatel dopustit pouze při výkonu jeho činnosti nebo v jeho blízké souvislosti. Takové delikty jsou také přísněji trestné než nepravé. Odpovědnost za nepravý úřední delikt má v zásadě každý. Jedná se o jakýkoli trestný čin, k jehož spáchaní není třeba disponovat zvláštními vlastnostmi úřední osoby. Lze shrnout, že úprava trestní odpovědnosti je si velmi podobná s ostatními porovnávanými právními úpravami.

Pravé úřední delikty jsou převážně upraveny v 30. oddílu německého trestního zákoníku (§ 331 až 358). Tyto delikty předpokládají zneužití svého postavení. Asi nejzávažnějším úředním trestným činem, kterého se může soudní vykonavatel dopustit je úplatkářství. Při výkonu své činnosti se soudní vykonavatel může dopustit také řady další trestných činů, jako např. ublížení na zdraví v úřadě, falšování osvědčení, porušení úředního tajemství, přijetí nebo poskytnutí výhody nebo neprovedení úředního úkonu.²⁰⁷

---

²⁰⁶ § 15-18 BDG

²⁰⁷ Deutscher Bundestag. *Strafrechtliche Verantwortlichkeit von Amtsträgern, Bundestagsabgeordneten und Mitgliedern der Bundesregierung in Deutschland*. [online]. Berlin: Deutscher Bundestag, 2019. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: [WD-7-017-19-pdf-data.pdf](https://www.bundestag.de/WD-7-017-19-pdf-data.pdf) (bundestag.de)

9 Dohled nad činností soudních exekutorů v ČR a ve vybraných zemích EU

9.1 Dohled nad činností soudních exekutorů v ČR

Institut soudního exekutora je v českém právním řádu stále poměrně nový, a tak právní úprava v oblasti dohledu není pevně zakotvena. To vede odbornou veřejnost k neustálým diskuzím o jeho nejefektivnější způsob. Cílem dohledu je kontrolovat, zda exekutor řádně plní své povinnosti a zda při své činnosti postupuje v souladu se zákony, stavovskými předpisy a etickým kodexem. Při své exekuční činnosti vystupuje exekutor v postavení orgánu veřejné moci, a tak je dohled nad ním ze strany státu nezbytný. Dle současné právní úpravy má dohledovou pravomoc nad exekutory hned několik subjektů.²⁰⁸

Veřejnoprávní dohled vykonávaný státními orgány pramení z ustanovení § 7 EŘ. Stát, prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti, provádí pravidelný dohled nad exekučními a dalšími činnostmi exekutora, které jsou považovány za výkon soudní moci.²⁰⁹ Při výkonu státního dohledu ministerstvo sleduje zákonnost postupu exekutora, dodržování kancelářského řád a plynulost a délku exekučního řízení.²¹⁰ Poskytování právní pomoci, jakožto činnost mimoexekuční tak dohledu Ministerstva spravedlnosti nepodléhá. Za účelem dohledu jsou zaměstnanci ministerstva mimo jiné oprávněni vstupovat do prostor exekutorského úřadu, nahlížet do spisů, listin exekutora a pořizovat z nich kopie, požadovat ústní vysvětlení od exekutora nebo jeho zaměstnance. a exekutor je povinen ministerstvu při výkonu státního dohledu poskytnout potřebnou součinnost, v opačném případě jeho jednání může být považováno za kárné provinění. Podle závazného plánu ministerstvo každý rok zkontroluje 24 exekutorských úřadů, které jsou ke kontrole vybrány losem. Ministerstvo také provede kontrolu na základě podnětů a stížností fyzických nebo právnických osob.²¹¹

V obdobném rozsahu jako Ministerstvo spravedlnosti, provádí dohled také Komora. Kontrolu provádí členové kontrolní komise, kteří dle EŘ provádí dohled

---

²⁰⁸ URBAN, Filip. *Dohled nad soudními exekutory*. Brno, 2016. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Fakulta právnická. s. 6-7.

²⁰⁹ Za výkon soudní moci je považováno sepisování exekutorských zápisů a zajištění majetku podléhajícího podle rozhodnutí vydaného v trestním řízení zajištění. Ministerstvo spravedlnosti také dohlíží nad vedením bankovního účtu zřízeného pro vymožená plnění podle § 46 odst. 5 EŘ.

²¹⁰ § 7 odst. 2 EŘ.

²¹¹ WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. s. 54-55. ISBN-978-80-7552-427-0.

nad veškerou činností exekutora, nad řízením exekutorského úřadu, a nad dodržováním povinností stanovených exekutorovi zákonem o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.²¹² Způsob provedení kontroly a oprávnění členů kontrolní skupiny stanovuje EŘ a stavovský předpis o kontrolní komisi.²¹³ Komora provádí kontroly z vlastní iniciativy nebo také na základě podnětů a stížností fyzických nebo právnických osob.

V neposlední řadě vykonává státní dohled, v rozsahu dohledu Ministerstva spravedlnosti, také předseda okresního soudu, do jehož obvodu byl exekutor jmenován. Kromě něj může v konkrétní exekuční kauze vykonávat státní dohled rovněž předseda soudu, který exekuci nařídil.

Pokud dohledový orgán kontrolou zjistí nedostatky při výkonu exekuční nebo další činnosti, rozhodne o způsobu jejich řešení. Drobné nedostatky exekutorovi vytkne a uloží mu povinnost je odstranit. V případě, že je kontrolou zjištěno závažné pochybení a porušení povinností exekutora, mohou aktivně legitimované osoby uvedené v ust. § 117 odst. 2 EŘ podat proti exekutorovi kárnou žalobu.²¹⁴

9.2 Dohled nad činností soudních exekutorů na Slovensku

Podle § 2 odst. 1 ex. por. je exekutor státem určenou a zplnomocněnou osobou na vykonávání nuceného výkonu soudních a jiných rozhodnutí, a proto si také stát nárokuje provádět nad ním dohled. Pravomoci dohledu nad slovenskými exekutory náleží zejména *Ministerstvu spravodlivosti*, které v souladu s ustanovením § 8 ex. por. za účelem dohledu: sleduje dodržování zákonnosti postupů exekutorů v konkrétních věcech, provádí pravidelné a účelové kontroly exekutorských úřadů a exekutorských spisů, projednává a hodnotí zprávy SKE o výsledcích exekuční činnosti a poznacích z vyřizování stížností na postupy exekutorů.²¹⁵ Dle důvodové zprávy k návrhu současného znění ex. por., jehož

---

²¹² § 7 odst. 5 EŘ.

²¹³ Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 1. září 2012, o kontrolní komisi Exekutorské komory České republiky.

²¹⁴ Dle § 117 odst. 2 EŘ je kárnou žalobu oprávněn podat „a) ministr proti kterémukoli exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi, b) předseda revizní komise a předseda kontrolní komise ve věcech působnosti těchto komisí proti kterémukoli exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi, c) předseda krajského soudu proti exekutorovi, který má sídlo v obvodu tohoto soudu, kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora či zástupci exekutora, d) předseda okresního soudu proti exekutorovi, který má sídlo v obvodu tohoto soudu, kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora, e) předseda exekučního soudu proti exekutorovi, který tuto exekuci vede, proti kandidátovi nebo koncipientovi tohoto exekutora nebo zástupci exekutora.“

²¹⁵ § 8 odst. 2 ex. por.

změna proběhla v roce 2017, byla předchozí formulace oprávnění Ministerstva spravedlivosti a povinností exekutora při výkonu státního dohledu příliš široká a všeobecná.²¹⁶ Aktuální znění zákona tak definuje státní dohled nad exekutory explicitně. Zaměstnanci ministerstva mohou v rámci dohledu vstupovat do prostor exekutorského úřadu, nahlížet do exekutorských spisů a listin nebo např. žádat ústní vysvětlení od exekutora. Neposkytnutím součinnosti při výkonu státního dohledu je disciplinárním proviněním *ex lege*²¹⁷ (podle ex. řádu může být neposkytnutí součinnosti za kárné provinění považováno).

Státní dohled není prováděn jen nad samotnými exekutory, ale také nad činností Slovenské komory exekutorů. Ta má za povinnost, do 30. dubna každého roku, *Ministerstvu spravedlivosti* předložit zprávu o svojí činnosti a činnosti exekutorů, která mj. obsazuje přehled vyřízených stížností na činnost exekutorů. Zhodnocení této zprávy ministerstvem je dalším účinným nástrojem státního dohledu nad činností SKE i činností exekutorů.²¹⁸

Podněty a stížnosti na činnost soudních exekutorů může podat každá fyzická nebo právnická osoba, ale také soud. Vyřízení stížnosti je v kompetenci SKE. Požádá-li o to stěžovatel, může být vyřízení stížnosti překontrolováno *Ministerstvem spravedlivosti*. Stížnost směřovaná na činnost SKE vyřizuje *Ministerstvo spravedlivosti*.²¹⁹

Slovenská právní úprava dohledu nad činností exekutora je v porovnání s českou úpravou jednoznačnější. Orgánem státního dohledu je *Ministerstvo spravedlivosti*. Při vyřizování stížnosti provádí kontrolu činnosti také SKE, jejíž výsledek může být následně přezkoumán *Ministerstvem spravedlivosti*.

9.3 Dohled nad činností soudních exekutorů v Polsku

Podle ustanovení čl. 2 zákona o soudních exekutorech provádí dohled nad exekutorem předseda okresního soudu, do jehož obvodu byl jmenován. Předseda okresního soudu ale není zdaleka jediným orgánem státního dohledu. V určitých

---

²¹⁶ Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dostupné z: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=384258>

²¹⁷ § 8 odst. 3 ex. por.

²¹⁸ § 8 odst. 7 ex. por.

²¹⁹ § 218a odst. 1 ex. por.

oblastech vykonává dohled nad exekutorem předseda odvolacího soudu, předseda krajského soudu, jakož i ministr spravedlnosti.²²⁰

Předseda okresního soudu provádí dohled ve věcech:

- posouzení rychlosti, efektivnosti a zákonnosti řízení v konkrétních případech,
- provozu kanceláře a účetnictví,
- dodržování kancelářského řádu a nenarušování důstojnosti exekutorského stavu,
- přípustnosti přijetí exekučního návrhu na základě volby věřitele,
- posuzování, zda exekutorem vybírané poplatky jsou v souladu s právními předpisy.

Při kontrole, která se koná nejméně jednou za dva roky, může předseda okresního soudu vstupovat do prostor exekutorské kanceláře, žádat o předložení spisu za účelem jeho přezkumu, požadovat ústní vysvětlení ke spisu nebo nahlížet do jiných dokumentů. V případě kontrolou zjištěného pochybení nebo porušení právních předpisů, předseda soudu uloží exekutorovi za povinnost nedostatky odstranit, nebo může podat podnět k zahájení disciplinárního řízení. Při zjištění závažných pochybení může žádat ministra spravedlnosti, aby exekutora odvolal z funkce.

Ministr spravedlnosti vykonává dozor sám nebo prostřednictvím soudních inspektorů a předsedů krajských soudů a předsedů odvolacích soudů. Mimo to má ministr pravomoc vykonávat vrchní finanční dohled, při kterém kontroluje pouze hospodaření exekutorské kanceláře a nemůže zasahovat do dohledových pravomocí předsedy okresního soudu. Dohledovou pravomoc ve finanční oblasti vykonává prostřednictvím pověřených osob. V případě zjištěných nedostatků má ministr pravomoc pozastavit činnost soudního exekutora, asesora nebo aplikanta, podat návrh na zahájení disciplinárního řízení, a také je v jeho pravomoci odvolat exekutora.²²¹

Nezávisle na státním dohledu je dohled vykonáván také „uvnitř“ komory. Kontrolu provádí Národní exekutorská rada, již patří všechny dohledové pravomoci, které má předseda okresního soudu, a také pravomoci ministra ve finanční oblasti. Stejně pravomoci přísluší také kontrolním orgánům regionálních komor soudních, jíž je exekutor členem.²²²

---

²²⁰ Čl. 167 zákona o soudních exekutorech.

²²¹ Čl. 172 a 173 zákona o soudních exekutorech.

²²² Čl. 188 zákona o soudních exekutorech.

Dohled nad samosprávnou profesní komorou polských exekutorů přísluší rovněž ministrovi spravedlnosti. Národní exekutorská rada má za povinnost ministrovi pravidelně podávat zprávy o své činnosti a fungování, a v případě, že přijme usnesení je povinna jej do 14 dnů doručit spolu se zápisem ze zasedání na adresu ministra.²²³

9.4 Dohled nad činností soudních vykonavatelů v Německu

Na dohled nad činností soudního vykonavatele lze nahlížet dvěma způsoby. V první řadě vykonavatel podléhá služebnímu dohledu (*Dienstaufsicht*), který je prováděn okresním soudem, jehož je vykonavatel zaměstnancem. Předseda tohoto soudu určí dohlížejíciho soudce²²⁴ (*aufsichtführende Richt*e), který však do činnosti vykonavatele nesmí žádným způsobem zasahovat a narušovat tak jeho nezávislost. Dohlížejíci soudce nebo určení soudní úředníci provádí pravidelné čtvrtletní kontrolní šetření, jehož účelem je zjistit, zda vykonavatel náležitě vykonává svoji činnost. Průběh a pravomoci dozorujícího soudce určí jedenáctý oddíl GVO. Při kontrole je věnována pozornost zejména tomu, zda je výkon rozhodnutí prováděn bez zbytečných průtahů, zda je vymožené plnění správně zaúčtováno a oprávněnému řádně vyplaceno nebo, zda jsou náklady řádně vyčísleny. Předmětem kontroly je přezkoumat například vedení spisů, vedení účetní knihy, výpisy z bankovního účtu nebo např. knihu jízd a cestovních nákladů. Dozorující soudce také kontroluje, zda byly napraveny nedostatky zjištěné předchozí kontrolou.²²⁵

Vyjma služebního dohledu prováděného nadřízeným, podléhá vykonavatel věcnému dohledu (*Sachaufsicht*) exekučního soudu, který jedná z podnětu účastníka řízení. Ten je podle ust. § 766 ZPO oprávněn podávat námítky a připomínky proti úkonům vykonavatele ve vykonávacím řízení, zejména z důvodu nesouladu vyúčtovaných nákladů řízení, odmítnutí provedení požadovaného způsobu výkonu rozhodnutí dle návrhu věřitele nebo odmítnutí přijetí exekučního návrhu. Pokud exekuční soud dospěje k závěru, že námitka je oprávněná a vykonavatel nepostupoval v souladu se zákonem, je oprávněn, dle

---

²²³ Čl. 214 zákona o soudních exekutorech.

²²⁴ Dohlížejíci soudce stojí v nadřízeném postavení vůči vykonavatel.

²²⁵ § 72 až 75 GVO.

§ 732 odst. 2 ZPO, vydat v řízení předběžné příkazy, jimiž dočasně pozastaví výkon rozhodnutí do doby, než vykonavatel zjedná nápravu.²²⁶

Ze srovnání je patrné, že dohled nad činností soudního exekutora závisí zvláště na tom, zda je v postavení svobodného, nezávislého orgánu, nebo zda je ve služebním poměru, jako tomu je v případě Německa. Soudní vykonavatel je kontrolován pouze soudem nikoliv samosprávnou komorou nebo ministerstvem.

---

²²⁶ BLOMEYER, Arwed. *Zivilprozeßrecht. Vollstreckungsverfahren*. 1. vydání. Berlin: Springer, 1975. s. 13-14. ISBN 978-3-642-66152-5.

10 Závěr

V této diplomové práci se autor zabýval institutem soudního exekutora a jeho pojetím v právních řádech Německa, České, Slovenské a Polské republiky. Východiskem pro komparaci byla česká právní úprava vycházející především z EŘ.

Na úvod bylo zjištěno, že institut soudního exekutora existuje v určitých podobách od dob Římské říše. Pro vývoj exekučního práva a s tím spojené profese soudního exekutora byl významný exekuční řád z roku 1896, jehož znaky lze zpozorovat i v současné právní úpravě. Následkem událostí devadesátých let 20. století a společenské změny související s rozkvětem podnikatelských subjektů došlo k enormnímu nárůstu počtu soudních sporů, a tím také exekučních titulů. Soudy již nemohly efektivně zajistit výkon rozhodnutí, a tak v průběhu tohoto období došlo k přenosu výkonných pravomocí v oblasti exekuce na soudní exekutory. K vytvoření této profese se nejdříve uchýlilo Slovensko, a proto z ní také polská a česká právní úprava do značné míry vychází. V nedávné době však polská a slovenská úprava doznala řadu zásadních změn, která se také v českém prostředí velmi diskutuje, avšak zatím nedošlo k její realizaci.

Závěrem z druhé kapitoly je zejména zjištění, že s výjimkou Německa vykonávají exekutoři činnost v soukromém postavení, nezávislém na státu. Stanovení místní příslušnosti rozhoduje o tom, zda panuje na „trhu s exekucemi“ soutěžní postavení exekutorů. Zatímco v ČR je místní příslušnost exekutora dána pro celé území země, v ostatních zemích platí určitá forma omezené příslušnosti. Ačkoliv je v tomto ohledu polská právní úprava na první pohled komplikovaná, docházím k závěru, že z hlediska nezávislosti exekutora a soutěžního postavení je její řešení nejvhodnější.

Třetí kapitola přináší především detailní informace o předpokladech pro výkon funkce exekutora. Německý přístup nepožaduje od osoby vykonavatele dosažení vysokoškolského vzdělání, které je v ostatních zemích standardem. Drobné odlišnosti nalezneme i v délce právní praxe pro funkci exekutora, která na Slovensku nesmí činit méně než pět let, a naopak polský uchazeč se může přihlásit na pozici soudního exekutora po absolvování dvouleté praxe, za předpokladu splnění dolního věkového limitu 28 let.

Čtvrtá kapitola pojednává o oprávněních exekutora v exekučním řízení a jakými způsoby je oprávněn exekuci vést. Dále je zde uvedeno, podle jakého klíče je rozdělována exekuční agenda. V tomto ohledu udělalo krok směrem

k modernizaci Slovensko, když zavedlo plně elektronický systém, který distribuuje exekuční návrhy rovnoměrně mezi exekutory. Vedle exekuční činnosti, která je pro exekutora primární náplní práce, vykonává v mezích zákona další činnosti v oblasti právních služeb. Odlišně se právní úpravy porovnávaných zemí staví k dalším výdělečným činnostem exekutora. Česká a slovenská právní úprava se omezuje na velmi malý okruh dalších výdělečných činností. Naopak v Polsku a v Německu jsou v zásadě další výdělečné činnosti exekutorovi povoleny za předpokladu, že nenarušují exekuční činnost nebo důstojnost exekutorského stavu.

Z kapitoly věnované odměně plyne, že exekutor je ve většině případů finančně nezávislý na státu a všechny náklady s činností spojené hradí ze své odměny. To může v účastnících řízení vyvolat pochybnosti o nestranném a nezávislém výkonu jeho činnosti. Z porovnávaných hodnot je zřejmé, že ve všech ohledech nejnižší odměna za provedení exekuce náleží polskému exekutorovi. Na opačném pólu stojí exekutor slovenský. V Německu je kvůli odlišnému pojetí příjem vykonavatele tvořen stálým platem a určitou částí z exekučních poplatků. Zajišťuje to tak zejména jeho nezávislost na výsledku řízení, o čemž by se u exekutorů z ostatních zemí dalo polemizovat.

Šestá kapitola objasňuje problematiku profesních komor. Kvůli rozloze jednotlivých států dochází v Polsku a Německu k vytváření regionálních komor, které jsou zároveň součástí národní komory, která reprezentuje exekutorský stav navenek. S výjimkou Německa jsou všichni exekutoři dané země součástí národní komory, které své členy podporují.

Předposlední kapitola věnující se odpovědnosti exekutora nejprve uvádí, jakým dílem se exekutor osobně podílí na náhradě jím způsobené škody, a jakou roli v této otázce hraje stát. Slovenská úprava ponechává primárně povinnost k náhradě škody na exekutorovi a až následně státu. Další část uvádí důvody vzniku kárné (disciplinární) odpovědnosti exekutora a rozlišení případných sankcí za kárná provinění.

V poslední kapitole bylo zjištěno, že dohled nad exekutorem je vykonáván širokým okruhem státních i samosprávných orgánů. Jelikož stát převedl část svých pravomocí na exekutora, hlavními dohledovými orgány jsou ministerstva a příslušné soudy. V případě Německa vykonávají dohled výhradně soudy.

Závěrem lze snad jen shrnout, že celoevropským cílem v oblasti exekučního práva a s tím spojeného povolání soudního exekutora je jeho sjednocování

a harmonizace. V rámci srovnávaných unijních zemí jednoznačně vybočuje německá právní úprava, ve které je exekutor státním zaměstnancem.

Ostatní z komparovaných právních úprav lze považovat za velmi obdobné, avšak pozorný čtenář si jistě všimne drobných odlišností.

Resumé

This master thesis focuses on a comparison of legislations of the institute of a judicial officer in selected countries of the European Union. The thesis aims to analyze the institute of a judicial officer as a legal profession on the verge of public and private law. The author used descriptive and comparative methods with some analysis elements and divided his work into multiple chapters. The introduction provides readers with insight into the historical development of the institute of a judicial officer. The thesis is centred around the second chapter discussing statuses of the bailiffs in different countries. The third chapter describes the legal requirements for appointing the judicial officer and the reasons for abolishing such activity. The following chapters, also considered by the author as the core of the thesis, focus on naming the bailiffs' diverse activities and their remuneration. Chapter number six concentrates on organizing the bailiffs in the self-governing chambers, explaining their affiliates' rights and obligations, and comparing their structures, jurisdictions, and functions. The seventh chapter analyses the problematics of judicial officer's responsibilities. The thesis also presents a brief insight into the entities responsible for supervising the judicial officer's activities. Lastly, the author evaluates gathered knowledge and tries to design multiple solutions for streamlining the Czech legislation.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Odborná a komentářová literatura

- 1) BLOMEYER, Arwed. *Zivilprozeßrecht. Vollstreckungsverfahren*. 1. vydání. Berlin: Springer, 1975. ISBN 978-3-642-66152-5.
- 2) Exekutorská komora České republiky. *Sborník z Konference Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010.
- 3) HENDRYCH, Dušan a kol. *Právnícký slovník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1
- 4) KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Praha: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9.
- 5) LAVICKÝ, Petr. *Civilní proces*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Praktický komentář. ISBN 978-80-7478-988-5.
- 6) KASÍKOVÁ, Martina a Karel ŠIMKA. *Exekuční řád: komentář*. 4. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-630-2.
- 7) SCHELLE, Karel, Jr KAREL SCHELLE a Iлона SCHELLEOVA. *Zwangsvollstreckungsrecht in der Tschechischen Republik*. 1. Aufl. München: GRIN-Verl. ISBN 36-407-9721-3.
- 8) TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-489-9
- 9) WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ a kol. *Civilní právo procesní. Díl druhý: řízení vykonávací, řízení insolvenční*. 2. vydání. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-077-2
- 10) WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. *Soudní exekuce*. 1. vydání. V Praze: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN-978-80-7552-427-0.
- 11) ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6.

Odborné články

- 1) DOSTALÍK, Petr. Odras ustanovení § 50 odst. 2 exekučního řádu v římském právu. *Komorní listy*, I/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015.
- 2) FLAM, Jiří. Nezávislost soudního exekutora a jeho odměna. *Komorní listy*, II/2016. Praha: Exekutorská komora ČR, 2016.
- 3) JANČUŠKA, Michal. Němečtí vykonavatelé prosazují výkon rozhodnutí z „jedné ruky“. *Komorní listy*, I/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019.
- 4) KOLÁŘÍK, Lukáš. Teritorialita jako cesta k nezávislosti soudních exekutorů. *Komorní listy*, I/2019. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019.

- 5) MAISNEROVÁ, Barbora. Odpovědnost za škodu způsobenou soudním exekutorem. *Komorní listy*, II/2013. Praha: Exekutorská komora ČR, 2013.
- 6) MOLNÁR, Peter. Postavenie súdneho exekutora v právnom systéme Slovenskej republiky. *Sborník z Konferencie Eurodanubijské skupiny Mezinárodní unie soudních exekutorů*. Brno: 2010. Exekutorská komora ČR, 2010.
- 7) PODKONICKÝ, Juraj. Rozhovor s Marcem Schmitzem, prezidentem Mezinárodní unie soudních exekutorů (UIHJ). *Komorní listy*, II/2020. Praha: Exekutorská komora ČR, 2020.
- 8) PODKONICKÝ, Juraj. Činnost UIHJ a EURODANUBE 2014. *Komorní listy*, III/2012. Praha: Exekutorská komora ČR, 2012.
- 9) SMOLÍK, Petr. Exekuce dle práv zemských. *Komorní listy*, III/2011. Praha: Exekutorská komora ČR, 2011.
- 10) SMOLÍK, Petr. S exekucí proti proudu času aneb Co se do sborníku nevešlo. *Komorní listy*, IV/2011. Praha: Exekutorská komora ČR, 2011.
- 11) ŠÁMAL, Pavel. Polistopadové budování právního státu a vývoj právního řádu. *Komorní listy*, IV/2019. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015.
- 12) ŠTIKA, Martin. Postavení profese vykonavatele exekutora. *Komorní listy*, I/2015. Praha: Exekutorská komora ČR, 2015.
- 13) TEJC, Jeroným. Chceme princip: Jeden dlužník, jeden exekutor. *Komorní listy*, IV/2019. Praha: Exekutorská komora ČR, 2019.
- 14) TOMAN, Antonín. Kárná odpovědnost exekutorského kandidáta a koncipienta – část první. *Komorní listy* III/2012. Praha: Exekutorská komora ČR, 2012.
- 15) WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. Aktuálnost exekučního řádu z roku 1896. *Komorní listy*, II/2014. Praha: Exekutorská komora ČR, 2014.
- 16) ŽĎÁRSKÝ, Zdeněk. K trestní odpovědnosti soudních exekutorů a jejich vykonavatelů jako úředních osob. *Komorní listy*, I/2018. Praha: Exekutorská komora ČR, 2018.

Právní předpisy České republiky

- 1) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- 2) Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
- 3) Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.
- 4) Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).
- 5) Zákon č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanský soudní řád).
- 6) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád – znění účinné od 1.4.1964 do 30.6.1967 (vyhlášené znění).

- 7) Zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva.
- 8) Zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státní zástupců a soudních exekutorů.
- 9) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.
- 10) Vyhláška č. 330/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem (exekuční tarif).
- 11) Vyhláška č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti.

Právní předpisy Slovenské republiky

- 1) Ústavný zákon č. 460/1992 Zb., Ústava Slovenskej republiky. Dostupné z: 460/1992 Zb. - Ústava Slovenskej republiky - SLOV-LEX (slov-lex.sk)
- 2) Zákon č. 233/1995 Z.z., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/20201031>
- 3) Zákon č. 161/2015 Z. z., civilný mimosporový poriadok. Dostupné z: 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok - SLOV-LEX (slov-lex.sk)
- 4) Zákon č. 160/2015 Z.z., civilný sporový poriadok. Dostupné z: 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok - SLOV-LEX (slov-lex.sk)
- 5) Zákon č. 513/1991 Z. z., obchodní zákoník. Dostupné z: 513/1991 Zb. - Obchodný zákonník - SLOV-LEX (slov-lex.sk)
- 6) Zákon č. 40/1964 Zb., občiansky zákonník. Dostupné z: 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník - SLOV-LEX (slov-lex.sk)
- 7) Zákon č. 311/2001 Z. z., zákonník práce. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/20210301>
- 6) Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20130101>
- 9) Zákon č. 300/2005 Z. z., trestný zákon. Dostupné z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20210101>
- 10) Vyhláška č. 288/1995 Z. z. Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1995-288>
- 11) Vyhláška č. 68/2017 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné z: <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2017-68>

Právní předpisy Polské republiky

- 1) USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Dostupné z: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19971330882>
- 2) USTAWA z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Dostupné z: lexdz-u-2018-771-komornicy-sadowi.pdf (komornik.pl)
- 3) USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. Dostupné z: [Kodeks postępowania cywilnego. - Prawo.pl](http://prawo.pl)
- 4) USTAWA z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych. Dostupné z: [USTAWA z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych - Tekst pierwotny - Baza aktów prawnych - INFOR.pl](http://ustawa.gov.pl) - portal księgowych
- 5) USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego. Dostupné z: [USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego - Tekst ujednoczony - Baza aktów prawnych - INFOR.pl](http://ustawa.gov.pl) - portal księgowych
- 6) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny. Dostupné z: [USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. KODEKS CYWILNY - Tekst pierwotny - Baza aktów prawnych - INFOR.pl](http://ustawa.gov.pl) - portal księgowych
- 7) USTAWA z dnia 19 kwietnia 1969 r. Kodeks karny. Dostupné z: <https://www.prawo.pl/akty/dz-u-1969-13-94,16787601.html>

Právní předpisy Spolkové republiky Německo

- 1) Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (GG). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/>
- 2) Gesetz zur Regelung des Statusrechts der Beamtinnen und Beamten in den Ländern (Beamtenstatusgesetz - BeamStG). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/beamstg/BJNR101000008.html#BJNR101000008BJNG000200000>
- 3) Bundesbeamtengesetz (BBG). Dostupné z: https://www.gesetze-im-internet.de/bbg_2009/BJNR016010009.html#BJNR016010009BJNG000200000
- 4) Gerichtsvollzieherordnung (GVO). Dostupné z: <https://www.gesetze-bayern.de/Content/Document/GerVO>
- 5) Justizbeitreibungsgesetz (JBeitrG). Dostupné z: [JBeitrG - nichtamtliches Inhaltsverzeichnis \(gesetze-im-internet.de\)](http://www.gesetze-im-internet.de/jbeitrg/)
- 6) Gerichtsverfassungsgesetz (GVG). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/gvg/>
- 7) Verpflichtungsgesetz. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/verpflg/BJNR005470974.html>
- 8) Bundesdisziplinalgesetz (BDG). Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/bdg/BJNR151010001.html#BJNR151010001BJNG000200000>
- 9) Strafgesetzbuch. Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/>

10) Bürgerlichesgesetzbuch (BGB). Dostupné z: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>

11) Verordnung über die Aufwandsentschädigung für Bürokosten der Gerichtsvollzieher. Dostupné z: BKEntschV-GV: Verordnung über die Aufwandsentschädigung für Bürokosten der Gerichtsvollzieher (BKEntschV-GV) Vom 29. November 2007 (GVBl. S. 827) BayRS 2032-2-41-J (§§ 1–9) - Bürgerservice (gesetze-bayern.de)

12) Verordnung über die Vergütung für Beamte im Vollstreckungsdienst (Vollstreckungsvergütungsverordnung). Dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/vollstrvergv/BJNR017830976.html#BJNR017830976BJNG00010132>

Judikatura

1) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. Pl. ÚS 33/11.

2) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. Pl. ÚS 8/06.

3) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 2727/07.

4) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. IV. ÚS 2352/07.

5) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. II. ÚS 1222/10.

6) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 1226/08.

7) Nález Ústavního soudu ČR, sp. zn. IV. ÚS 2225/07.

8) Usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 26 Cdo 4287/2014.

9) Usnesení Ústavního soudu ČR, sp. zn. III. ÚS 158/05.

10) Nález Ústavního soudu Slovenské republiky, sp. zn. Pl. ÚS 49/03.

11) Nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2011, sp. zn. III. ÚS 298/11.

Stavovské předpisy

1) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanoví postup při vyhlásování a organizaci výběrového řízení

2) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 6. prosince 2001 (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013, Změna: 26. března 2014) - Organizační řád

3) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky, ze dne 23. května 2002, (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 14. listopadu 2013) - Kancelářský řád

4) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 17. července 2001 (Změna: 17. prosince 2002, Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 16. února 2012, Změna: 23. května 2013) - Zkušební řád

5) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 1. září 2012, o kontrolní komisi Exekutorské komory České republiky

- 6) Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 23. května 2002 (Změna: 15. dubna 2005, Změna: 11. června 2010, Změna: 23. května 2013) - Kárný řád
- 7) Usnesení prezidia Exekutorské komory ČR č. 2/2012 Věstníku ze dne 24. 10. 2012, o výchově a vzdělávání.
- 8) Kodeks etyki. Dostupné z: Krajowa Rada Komornicza – Kodeks etyki (komornik.pl)
- 9) Satzung des Verbandes der Gerichtsvollzieher im Oberlandesgerichtsbezirk Köln e.V. Dostupné z: <http://gerichtsvollzieher-verband-koeln.de/app/download/5784897507/Satzung+und+Gesch%C3%A4ftsordnung+Stand+28.11.2016.pdf>
- 10) Satzung des Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V. ze dne 29. 10. 1965. Dostupné z: <https://dgvb.de/wp-content/uploads/2020/05/Satzung-2019.pdf>
- 11) Organizačný poriadok Slovenskej komory exekútorov Dostupné z: http://ske.sk/downloads/dokumenty/Organizacny_poriadok.pdf

Internetové zdroje

- 1) Advokátní deník. *ČAK se vyjádřila k otázce teritoriality soudních exekutorů* [online]. Praha: Advokátní deník, 2020. [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/02/11/cak-se-vyjadri-la-k-otazce-teritoriality-soudnich-exekutoru/>
- 2) Advokátní deník. *Slovenské zkušenosti pozitivna zavedení teritoriality exekutorů spíše popírají.* [online]. Praha: Advokátní deník, 2020. [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/09/03/slovenske-zkusenosti-pozitiva-zavedeni-teritoriality-exekutoru-spise-popiraji/>
- 3) Beamtenbesoldung – Besoldung. *Besoldungstabellen 2021 für Bund und Länder, Besoldung.* [online]. Pulheim, 2021. [cit. 20.03.2021] Dostupné z: [besoldungstabelle-by.pdf](https://www.beamtenbesoldung.org/beamtenbesoldung-by.pdf) (beamtenbesoldung.org)
- 4) Biblioteka Nauki. *Odpowiedzialność karna osób pełniących funkcje publiczne – uwzględnienie statusu pracownika Najwyższej Izby Kontroli.* [online]. Varšava, 2016. [cit. 20.03.2021] Dostupné z: [Odpowiedzialność karna osób pełniących funkcje publiczne – uwzględnienie statusu pracownika Najwyższej Izby Kontroli](https://www.icm.edu.pl/Content/123456) (icm.edu.pl)
- 5) Berufsreport. *Gerichtsvollzieher – Sachwalter von Gläubigern und Schuldnern.* [online]. Wolfsburg, 2021. [cit. 19.03.2021] Dostupné z: [Gerichtsvollzieher – Sachwalter von Gläubigern und Schuldnern – Berufsreport](https://www.gvz.de/berufsreport)
- 6) dbb beamtenbund und tarifunion. *Schadenersatzpflicht, Beamtenbereich.* [online]. Berlin: dbb beamtenbund und tarifunion, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: [Schadenersatzpflicht -> dbb beamtenbund und tarifunion](https://www.dbb.de/schadenersatzpflicht)
- 7) Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V. (DGVB). *Portrait des DGVB.* [online]. Berlin, 2021. [cit. 19.03.2021] Dostupné z: <https://dgvb.de/portrait-des-dgvb/>
- 8) Deutscher Gerichtsvollzieher Bund e.V. *Grußwort des Bundesvorsitzenden.* [online]. Berlin, 2021 [cit. 08.03.2021] Dostupné z: <https://dgvb.de/grusswort/>

- 9) Deutscher Bundestag. *Rechtsstellung und Aufgaben von Gerichtsvollziehern in Deutschland*. [online]. Berlin: Deutscher Bundestag, 2018. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: <https://www.bundestag.de/resource/blob/584344/97abc3a5a67c9bcb2bdb99ba78ed545f/WD-7-104-18-pdf-data.pdf>
- 10) Deutscher Bundestag. *Strafrechtliche Verantwortlichkeit von Amtsträgern, Bundestagsabgeordneten und Mitgliedern der Bundesregierung in Deutschland*. [online]. Berlin: Deutscher Bundestag, 2019. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: [WD-7-017-19-pdf-data.pdf](https://www.bundestag.de/resource/blob/584344/97abc3a5a67c9bcb2bdb99ba78ed545f/WD-7-017-19-pdf-data.pdf) (bundestag.de)
- 11) EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Slovensko*. [online]. Praha, 2020. [cit. 10.03.2021] Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-sk-cs.do?member=1
- 12) EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Německo*. [online]. Praha, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-de-cs.do?member=1
- 13) EUROPEAN E-JUSTICE. *Postupy při vymáhání soudního rozhodnutí – Polsko*. [online]. Praha, 2020. [cit. 15.03.2021] Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_procedures_for_enforcing_a_judgment-52-pl-cs.do?member=1
- 14) Exekutorská komora České republiky. *Orgány Exekutorské komory České republiky*. [online]. Praha: Exekutorská komora České republiky. [cit. 16.11.2020]. Dostupné z: <https://www.ekcr.cz/1/organy-komory/601-organy-exekutorske-komory-ceske-republiky>
- 15) Krajowa Rada Komornicza. *Krajowa Rada Komornicza*. [online]. Varšava, 2021. [cit. 05.03.2021] Dostupné z: https://www.komornik.pl/?page_id=204#menu
- 16) Krajowa Rada Komornicza. *Komisja Dyscyplinarna przy Krajowej Radzie Komorniczej*. [online]. Varšava, 2021. [cit. 05.03.2021] Dostupné z: https://www.komornik.pl/?page_id=212#menu
- 17) Ministerstvo vnitra. *Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. [cit. 07.03.2021]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=120/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_mlouvy
- 18) myStipendium. *Gerichtsvollzieher werden: Ausbildung & Beruf* [online]. Berlin: ItS Initiative für transparente Studienförderung gemeinnützige UG, 2021. [cit. 26.02.2021]. Dostupné z: <https://www.mystipendium.de/berufe/gerichtsvollzieher>
- 19) Niedersächsisches Landesjustizportal. *Die Voraussetzungen der Zwangsvollstreckung*. [online]. Hannover, 2021. [cit. 17.03.2021] Dostupné z: https://justizportal.niedersachsen.de/startseite/gerichte_und_staatsanwaltschaften/

zivilgerichtsbarkeit/zwangsvollstreckung/die-voraussetzungen-der-zwangsvollstreckung-159181.html

20) Oddělení dokumentace a analytiky Nejvyššího správního soudu. *Srovnání úprav kárného řízení (exekutoři, jiná svobodná povolání)*. [online]. Brno, 2009 [cit. 18.03.2021] Dostupné z: http://www.nssoud.cz/dokumenty/ODA/Karne_rizeni_exekutori.doc

21) UIHJ. *Members of the UIHJ*. [online]. Praha, 2020. [cit. 08.03.2021] Dostupné z: <https://www.uihj.com/about-us-2/members-of-the-uuhj/>

Vědecké práce

1) KRIEGEROVÁ, Denisa. *Zodpovednosť súdneho exekútora pri výkone povolania a disciplinárna zodpovednosť súdneho exekútora*. Banská Bystrica, 2013. Bakalářská práce. Bankovní institut vysoká škola Praha. Zahraniční vysoká škola Banská Bystrica.

2) LANGOVÁ, Jitka. *Právní postavení zaměstnanců v souvislosti s přijetím zákona č. 234/2014 Sb. (zákon o státní službě)*. Olomouc, 2017. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Fakulta právnická.

3) LOKAJ, Adam. *Teritorialita soudních exekutorů*. Olomouc, 2019. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Fakulta právnická.

4) ROŠER, Michal. *Exekuční postih obchodního podílu společníka ve společnosti s ručením omezeným a družstevního podílu člena družstva a jeho následky*. Plzeň, 2014. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická.

5) URBAN, Filip. *Dohled nad soudními exekutory*. Brno, 2016. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Fakulta právnická.

Ostatní

1) Důvodová zpráva k zákonu č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, sněmovní tisk 725/0. Dostupné z: https://www.psp.cz/sqw/tisky.sqw?fq_CisZakT=120&fq_RokT=2001

2) Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Dostupné z: <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=384258>

3) BALÍK, Stanislav, *Z historie profese soudního exekutora ve Francii*. [přednáška]. Plzeň: Seminář z předmětu Exekuce a výkon rozhodnutí v min. a souč., 3.10.2016.

4) ŠAMOVÁ, Monika, KAVĚNA, Martin a BENČATOVÁ, Kateřina. *Exekutoři ve vybraných zemích* [online]. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2017, s. 8 [cit. 15.03.2021]. Srovnávací studie č. 5.376. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1&t=18>

Příloha – Srovnávací tabulky

Postavení soudního exekutora

	Soukromí vs. státní exekutoři	Možnost výběru exekutora věřitelem	Místní příslušnost exekutora	Hospodářská soutěž
ČR	soukromí	ano	celostátní	se soutěží
Slovensko	soukromí	ne	regionální	bez soutěže
Polsko	soukromí	ano (s omezeními) ²²⁷	regionální ²²⁸	se soutěží
Německo	státní	ne	regionální	—

Předpoklady k výkonu funkce soudního exekutora

	Vysokoškolské vzdělání	Doba právní praxe	Omezený počet exekutorů	Horní věková hranice
ČR	ano	3 roky	ano	není
Slovensko	ano	5 let	ne	není
Polsko	ano	2 roky	ne	65 let
Německo	ne ²²⁹	3 roky	ano	66 let

Odměna soudního exekutora

	Možnost sjednat smluvní odměnu	Výše odměny z peněžitého plnění do 3 mil. Kč	Odměna za splnění vymáhaného nároku do 30 dní od doručení výzvy
ČR	ano	15%	7,50%
Slovensko	ne	20%	10%
Polsko	ne	10%	3%
Německo	—	—	—

	Minimální výše odměny	Maximální výše odměny
ČR	2 000 Kč	4 mil. Kč
Slovensko	není stanovena	33 000 € (= cca 874,5 tis. Kč)
Polsko	10% 150 PLN (= cca 900 Kč)	50 000 PLN (= 300 tis. Kč)
Německo	—	—

²²⁷ Výběr exekutora nelze provést v případě exekuce na nemovitosti.

²²⁸ Věřitel si za zákonem stanovených podmínek může zvolit exekutora v obvodu odvolacího soudu.

²²⁹ Požaduje se absolvování studia pro soudní vykonavatele, jehož délka se pohybuje od 1,5 roku do 2 let.

Samospráva soudních exekutorů

	Členství v samosprávě	Vznik regionálních komor
ČR	povinné	ne
Slovensko	povinné	ne
Polsko	povinné	ano
Německo	dobrovolné	ano

Odpovědnost soudního exekutora

	Povinnost pojištění odpovědnosti za újmu	Kárná odpovědnost exekutorského kandidáta/konpicienta	Maximální výše pokuty za kárné provinění exekutora
ČR	ano	ano	5 mil. Kč
Slovensko	ano	ne	3310 € (= 87 715 Kč)
Polsko	ano	ano	100 tis. PLN (= 600 000 Kč)
Německo	ne	—	výše měsíčního platu

Dohled nad činností soudního exekutora

	Orgány dohledu
ČR	Ministerstvo spravedlnosti, Komora, předseda okresního soudu, předseda exekučního soudu
Slovensko	<i>Ministerstvo spravodlivosti, SKE</i>
Polsko	Ministr spravedlnosti, předseda okresního soudu, předseda krajského soudu, předseda odvolacího soudu, Národní exekutorská rada
Německo	dohlížející soudce, exekuční soud